

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 29 maj 2006*§ 4 Interpellation om stävjandet av segregationen (nr 2006:12)*

Anförande nr 1

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag tackar för svaret å Henrik Ehrenbergs vägnar. Han kunde tyvärr inte komma ifrån på grund av barnvaksproblem.

När det gäller segregation i Stockholms stad är det tyvärr så att vi inte kan se några ljustecken. Det var inte så länge sedan vi på radion kunde höra att trots förändrade fördelningssystem ökar klyftorna mellan stadsdelarna, och vi har flera stadsdelar som naturligtvis utpekas på ett alldeles särskilt sätt, med hög arbetslöshet och där skolorna inte når de resultat som vi alla önskar att de skulle uppnå.

Henrik Ehrenberg har efter en tidigare fråga här i fullmäktige, i ett inlägg till borgarrådet Lindberg, velat få tydliga exempel på hur man verkligen har arbetat för att minska eller stävja segregationen i bland annat våra förorter. Han har ju stor erfarenhet från det område där han själv fram till för ett par månader sedan har bott och finns med i stadsdelsnämndens arbete.

Jag kan inte säga att jag direkt ser svar på interpellationen, om man talar utifrån tydlighet. Han efterfrågar det konkreta som har hänt under mandatperioden. Det nämns visserligen att det finns övergripande mål. Det talas om att skapa förutsättningar för ökad hållbar tillväxt och ekonomisk utveckling. Då skulle det vara intressant att veta konkret vad som har gjorts för att skapa dessa förutsättningar. Att minska skillnaderna finns med som ett mål när det gäller staden avseende sysselsättning och utbildningsnivåer, hälsa och trygghet. Det är ju vackra ord. Men vad har konkret gjorts för att det målet ska kunna uppnås?

Det sista, att synliggöra, motverka och bryta fördomar, är återigen vackra mål. Det är fina ord, men var finns konkretionen?

Anförande nr 3

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige och Ewa! Segregationen som sådan är ju ganska svår att definiera på det sättet. Den politik som majoriteten har fört handlar i varje del om att just stävja segregationen. Man kan titta på de politiska områdena på många sätt, men om man ska vara konkret blir metoden snarare att rabbla vad som är gjort och vad som inte är gjort.

Jag hade hoppats att den skulle vara utdelad i dag, men tyvärr har inte så blivit fallet. Jag får se till att den kommer ut till nästa fullmäktige. Vi har ändå tagit fram en rapport i staden som heter just *Har segregationen ökat i Stockholms stad?* Det är egentligen en uppföljning av en tidigare rapport som staden presenterade i början av

80-talet. Sedan tog man fram en i början av 90-talet, och nu har vi skrivit en rapport igen i början av 2000-talet. Den visar ändå att utvecklingen har blivit något bättre. Segregationen ökade väldigt markant fram till början av 90-talet, men utvecklingen ser inte riktigt lika illa ut från 1990 och fram till i dag. Det beror mest på att segregation i den bemärkelsen att människor har blivit fattigare inte har skett sedan 90-talet. Däremot har de rika blivit rikare. På det sättet kan man definitivt säga att segregationen har ökat.

Tittar man på den politik som ändå har förts ser man att det i mångt och mycket handlar om tre områden: arbete, bostadsområden och självklart utbildning. När det gäller till exempel utbildning är det klart att hela det resursfördelningssystem som vi har gjort om under den här mandatperioden har handlat just om att bryta segregationen och se till att mer resurser tillförs där de bättre behövs. Precis på samma sätt är det när det gäller att minska barngrupperna.

När det gäller arbetet med kompetensfonden till exempel är det klart att de externa delarna i allra högsta grad har syftat till att minska segregationen och se till att fler människor som står långt ifrån arbetsmarknaden också ska komma ut i arbete.

Stadens satsning på sommarjobb för ungdomar, som vi just det här året har dubblat resurserna för, handlar också om att bryta segregationen och se till att ungdomar får ett tidigare inträde på arbetsmarknaden och får erfarenheter av att sommarjobba som man annars kanske inte hade fått.

Det handlar också om utveckling och satsning på till exempel förortscentra, både i Skärholmen och i Vällingby – de två stora – men också det som görs i Akalla och en del på Söderortssidan. När det gäller idrotten har vi konstgrässatsningen. Det är definitivt en sådan del, för att nå fler barn och ungdomar och för att ge bättre förutsättningar för ungdomarna i ytterstaden.

Jag skulle vilja säga att det mesta vi har gjort har handlat om just att bryta segregationen.

Anförande nr 4

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Det du nu lyfter fram, Teres Lindberg, är till exempel resursfördelningssystemet. Det har ju visat sig att trots att ni har genomfört det har segregationen ökat. Mellan de olika stadsdelsnämnderna är det mycket större skillnad i dag. Det handlar nämligen inte bara om pengar. Det handlar om så mycket mer.

Ni brukar ju slå er för bröstet för de 600 miljonerna till stadsdelsförnyelse som handlar om lite duttande här och där, alltifrån demokratistudiecirklar till det jag läser om i det ärende som vi ska behandla lite senare i dag, årsredovisningen, arbetsgrupper som har öppnat en konsthall. Man har spelat teater. Man har arrangerat hälsopromenader. Det är väl inte det man kan kalla krafttag och som ska stävja segregationen. Det krävs ju helt andra, stora grepp för de här områdena. Det andra kan väl vara trevligt i och för sig, att en vardag träffa lite olika människor, men det är inga krafttag som du kan säga konkret och tydligt har stävjat den segregation som

har funnits. Det är väl det arbete som man verkligen kan ifrågasätta, att ni på något sätt fördelar de här småsummorna för att få tyst på befolkningen i de här områdena.

Jag träffade en kvinna, utbildad arkitekt, som ännu inte har fått arbete men som nu har startat eget. Hon berättade om hur många kurser som helst som hon har blivit hänvisad till och fått gå. Dessutom, som hon säger, ska jag helst visas upp på kulturaftnar och laga lite mat från mitt hemland eller något åt det hållet. Det kallar inte jag för att arbeta för att minska segregationen. Det handlar om jobb i stället för bidrag, och det handlar om att se till att skolorna når de mål som är satta för skolorna. Det kan vi också läsa i den årsredovisning som vi ska debattera senare är långt ifrån de resultat som skolorna borde uppnå i de här områdena.

Anförande nr 5

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige! Förlåt att jag ger mig in i den här debatten. Jag blir bara så häpen när Teres Lindberg pratar om att segregationen inte ökar och att alla beslut ni har fattat under den här perioden har handlat om att bryta segregationen. Då förstår jag faktiskt inte hur ni över huvud taget kan sova om nätterna. Är det någon fråga som ni så kapitalt har misslyckats med är det just segregationen och integrationsfrågorna.

Det stämmer förvisso att det gick åt rätt håll på 90-talet. Det gjorde det fram till 2002, Teres Lindberg. Då hade vi halverat socialbidragsberoendet i staden. Vi hade minskat det med exakt 47 procent mellan 1998 och 2002. Vad har hänt sedan dess, Teres Lindberg? Socialbidragsberoendet har ökat. Arbetslösheten har ökat med 30 procent. Ungdomsarbetslösheten har ökat ännu mer. Andelen elever som går ut skolan med ofullständiga betyg har också ökat. Ska vi prata om jämlikhet, som också är en viss form av segregation, var varannan direktör som vi anställde i staden kvinna. Nu är det en kvinnlig bolagsdirektör – en kvinnlig direktör, och en på papperet i och för sig. Hur kan ni påstå att ni på något sätt har ökat integrationen och brutit segregationen?

Själv var jag ute i Rinkeby häromdagen och jag kan säga att det var ingenting som tydde på att segregationen på något sätt har brutits, tvärtom. Det var en mycket större klyfta än för några år sedan.

Anförande nr 6

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag får be Kristina Axén Olin om ursäkt om jag var otydlig. Jag ville mest klargöra den rapport som färdigställts, och jag vill gärna delge den till hela fullmäktige. Ni får själva analysera vad som står i den. Det är stadens eget utrednings- och statistikkontor som har skrivit den. Det är inte mina siffror på något sätt eller något som jag har hittat på.

Du efterlyste konkreta åtgärder, Ewa, och jag försökte vara konkret i mitt anförande eftersom du sade att jag inte var så konkret i det papper du fått. Jag skulle ändå vilja hävda att i mångt och mycket är hela den politik som majoriteten har fört en utjämningspolitik. Vi försöker utjämna klyftorna mellan fattiga och rika, från rikare stadsdelar till dem som har det sämre, för att hitta en långsiktig ingång i att arbeta mot segregation och för en jämlikare stad.

Jag blir lite ledsen när jag hör dig prata så illa om stadsdelsförnyelsen. Den kommer upp senare på dagens dagordning genom årsrapporten. Men någonstans måste man också titta på vad det är vi kan göra förutom det som ligger i det dagliga arbetet för en kommun och för en stad. Jag tror att det handlar väldigt mycket om identitet, om människors självkänsla och vilken känsla man har för den stadsdel och den bygd man faktiskt bor i. Många skäms i dag för att säga att de kommer från en viss stadsdel. De skäms för att tala om att de är uppvuxna i en annan stadsdel. Det är klart att det inte är bra. Hela utgångspunkten i stadsdelsförnyelsen handlar just om att stärka identiteten för de här människorna så att de som bor i vissa stadsdelar faktiskt med stolthet ska kunna säga: Jag bor i Tensta, och det är jag stolt över. Tensta är jättebra. Det finns bra skolor. Det finns bra naturmiljöer och så vidare. Då krävs det också att vi är med och bidrar, att vi ger människor möjligheten att få vara med och utveckla sina stadsdelar.

Vi har inte från politikens sida sagt vad det är man ska göra utan det är medborgarna som bor där som har talat om vad det är som ska göras. Vi har inte gjort någon bedömning. Vi har inte sagt att det här är strunt, det här är fuffens och båg. Vi har sagt att det är bra att man tillsammans är med och formar en utveckling i positiv riktning för att de som bor där också ska kunna tro på sina egna stadsdelar. Och det är nog kärnan i arbetet mot segregation. Det är långsiktigheten. Där har vi inte lyckats. Vi har inte lyckats hitta ett långsiktigt arbetssätt. Jag tror inte att de satsningar som staden eller regeringen har gjort har varit meningslösa på något sätt. Jag tror att de har bidragit till mycket, till och med väldigt mycket, men ingen av dem har klarat av långsiktigheten. Och det, mina vänner, är problem som vi inför nästa mandatperiod står inför och som vi, oavsett vilken politisk majoritet som styr den här staden, måste lösa. Annars kommer staden på det ena eller andra sättet att gå under i konflikter mellan invånare.

Anförande nr 7

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Det är möjligen så att Teres Lindberg har rätt i det sista hon sade, åtminstone när det gäller staden, om långsiktighet och vikten av att man fortsätter på den inslagna vägen. Här har vi bytt majoritet varenda period sedan 1950. Det är möjligen en förklaring till varför åtminstone utvecklingen inte har varit bättre sedan 2002.

Däremot, Teres Lindberg, bor vi i ett land som i princip har styrts av socialdemokrater i 70 år. Skyll inte på andra partier när det handlar om att klyftorna i landet ökar. Jag har inte tagit med USK-rapporten, som du hänvisar till. Men jag ska gärna skriva en interpellation till dig om den, för jag har också läst den. Rapporten visar på en del positiva resultat, men jag tyckte att den var ganska sorglig läsning. Det fanns otroligt många tabeller där som faktiskt visade just att integrationen går åt fel håll i vår stad.

Vi halverade socialbidragsberoendet och såg till att människor kunde försörja sig själva. Det finns absolut ingen viktigare fråga, skulle jag vilja hävda, om man vill minska segregationen och öka integrationen än att folk faktiskt kan försörja sig och sin familj. Sedan kommer bostadsrättsomvandlingen som ganska god tvåa. Den var också oerhört viktig för att människor ska känna att de bor här och stannar här. De är inte bara tillfälligt här utan de får faktiskt äga sin bostad.

Du talar om vad ni har gjort och att det är så fantastiskt fint i Tensta och Rinkeby. De boende har fått det så fint där att de med stolthet kan säga att de bor i Tensta. Vad har ni gjort i Tensta och Rinkeby som har varit så fint? Jag var som sagt var ute i Rinkeby häromdagen och jag kan inte se vad ni har gjort sedan Mikael Söderlund lät bygga bostadsrättsradhusen där. Det var väl det sista positiva som gjordes ute i Rinkeby. HSB har också gjort en fantastisk insats. Det är några hus som ägdes av studenterna tidigare där HSB verkligen har lagt ned sin själ på att försöka öka integrationen och minska segregationen. Man har lagt ned enormt stora pengar. Men vad har ni gjort i Tensta och Rinkeby? Jag har inte sett ett enda förslag från er i det här huset som gällt att minska segregationen.

Anförande nr 8

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Vi har inte lagt oss i, säger Teres Lindberg. Nej, just det. Ni kommer med era julklappssäckar med kompetensfonder och stadsförnyelsepengar, inte utifrån ett långsiktigt tänkande utan utifrån frågan: Vad ska vi kunna göra av alla de här pengarna som vi serverar er i stadsdelsnämnderna? Jag hörde någon säga, inte under den här mandatperioden utan långt tidigare, att så mycket pengar som i olika omfattning har betalats ut till förorten skulle ha kunnat leda till att vi kunde riva förorten och bygga upp den igen.

Det långsiktiga tänkande som du i och för sig nämnde finns inte. Det måste till en planering som ligger på kanske 10–15 år, där man successivt betar av vad man vill göra med de här områdena. Där ska möjligheten finnas för människorna att vara delaktiga i processen, inte i att gå hälsopromenader, delta i en teatergrupp eller i en democraticirkel. Det är de långsiktiga, stora greppen som medborgarna där ute ska kunna få vara med och tycka till om.

Sedan handlar det naturligtvis om möjligheten att inom sitt område, som Kristina var inne på, gå vidare när det gäller bostäder och om möjligt köpa sin bostad. Det handlar över huvud taget om att kunna göra bostadskarriär och därigenom visa att det här är ett område som jag gillar. Här vill jag stanna kvar. Här vill jag bo och se till att området utvecklas.

Det är något konstigt med att tro att man ökar demokratin genom olika små insatser som inte är av värde för lång tid framåt. Människor måste känna denna delaktighet utifrån det långsiktiga tänkandet. Jag läste en ledarskribent häromdagen i Länstidningen, socialdemokratisk, som skrev att man inte kan förvänta sig att människor ska ta del aktivt i det demokratiska arbetet om de är vana att bli omhändertagna. Och det är väl det som är det stora, stora felet med vänsterpolitik, att man omhändertar samhällsmedborgarna.

Anförande nr 9

Anna-Margarethe Lih (v): Ordförande, fullmäktige! Ett långsiktigt sätt att förbättra i miljonprogramsområdena är just att förändra resursfördelningssystemet så att det kommer dem till godo som bäst behöver det. Det har vi gjort, och det var ni på den borgerliga sidan emot. Det var ett långsiktigt förslag som ni faktiskt skulle ha stött om ni menat allvar med att man ska se framåt på lång sikt.

Sedan tycker jag inte om den negativa och föraktfulla ton som ni har när det gäller stadsdelsförnyelsen. Det är faktiskt så att i till exempel Rinkeby, som jag tror att jag känner lite bättre än Kristina Axén Olin, har det varit ett stort engagemang i stadsdelsförnyelsen. Jag personligen tycker inte att alla projekt har varit bra. Jag tycker inte att alla saker som har gjorts har varit bra. En del har rent av varit dåliga. Men det är ett försök. Det är ett experiment i demokrati som deltagarna, alltså invånarna, har gått in i med liv och lust. En del förslag som har kommit har varit väldigt kortsiktiga, en del, som till exempel idrottsplaner, är långsiktiga.

Jag vill också påminna damerna på den borgerliga sidan om att ni allt ni kunde försökte att omvandla Rinkebys bostäder till bostadsrätter. Det gick inte, trots alla era konsulter. Man kan bo i ett område långsiktigt och älska det området trots att man inte äger sin lägenhet.

Anförande nr 10

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag drog upp ganska många konkreta exempel på vad vi faktiskt har gjort. Något som jag skulle vilja säga är alldeles väldigt viktigt för Rinkeby, om Rinkeby nu ska vara dagens exempel, är just resursfördelningssystemet och de ökade resurserna till skolan. Det är ovärderligt för de barn och ungdomar som växer upp där.

Sedan skulle jag också vilja säga att man anar en viss avsaknad av revolution i den här salen. Jag för min del är reformist. Jag är demokrat, och jag är socialist. Jag tror att man kan göra någonting åt orättvisor genom reformer. Det är lite roligt att man på högersidan ser de här revolutionära attityderna. Och kanske är det så man ska se på den utförsäljning som skedde i innerstaden av stadens allmännyttan och de gemensamma bostäderna. Sålt är sålt och kommer aldrig igen. Det kanske var en revolution som vi såg då. Jag för min del tror inte att ägandet löser segregationsproblematiken. Den är oändligt mycket större än så.

Anförande nr 11

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Självklart är inte bostadsrättsomvandlingen den enda lösningen. Det har jag inte heller sagt. Men jag tycker inte att ni har presenterat ett enda konkret förslag under den här mandatperioden som faktiskt har gjort någonting åt segregationen eller de ökade klyftorna.

Sedan stämmer det inte, Teres Lindberg, att det inte fanns ett stort intresse ute i Rinkeby för att omvandla till bostadsrätter. Men det stämmer att det tog tid. Av de föreningar som låg i fas för att ombilda 2002 och hade sina ansökningar inne då var många i miljonprogramsområden. Det var Akalla, Husby, Dalen och den typen av områden som stod i tur. Det var dem ni förvägrade möjligheten att just göra den här bostadskarriären.

Du pratar om dina storstadssatsningar, olika kompetensfondsprojekt och annat, men för mig är det en gåta att lägga pengar på att undersöka frukostvanorna hos rågsvedsborna eller att göra om en tvättstuga till en konsthall. För mig är det en gåta att ni tycker att den typen av projekt är bättre för att minska segregationen än att faktiskt lägga de pengarna på att underlätta för folk att starta företag, att minska

socialbidragsberoendet eller ge människor möjligheten att köpa sin bostad. Om ni vill fortsätta att dutta ut miljardbelopp i konstiga projekt höll jag på att säga att jag hoppas att ni åker och gör det i någon annan stad, för i Stockholm har det varit förödande. Jag tycker att det är otroligt tråkigt när jag ser siffror som visar att vi till exempel har en arbetslöshet bland somalier på över 80 procent och bland iranier på över 50 procent, när andra länder lyckas hur bra som helst.

Nu har jag inga fler inlägg i den här debatten, men som jag började med att säga, herr ordförande, tycker jag inte att ni borde sova gott om nätterna om ni funderade på hur mycket ni har jobbat med segregationsfrågan och integrationsfrågan i den här staden. Jag har verkligen inte sett några uppgifter som visar att det går åt rätt håll, tvärtom.

Anförande nr 12

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Eftersom Kristina Axén Olin inte har rätt till fler inlägg kan jag ta vid. Ewa har väl inte heller rätt till fler inlägg.

Ann-Margarethe Livh är jag lite intresserad av därför att hon talar om vad vi är emot och vad vi är för. Vi vill gärna utvärdera den omvandling av resursfördelningssystemet som ni har gjort. Vi tittar gärna på vad den har gett för effekter konkret för möjligheten för till exempel pojkar att lära sig skriva och läsa. De utgör nämligen två tredjedelar av den stora grupp som i Ann-Margarethe Livhs skolor i Stockholm inte klarar av att läsa och skriva när de lämnar grundskolan. Om det finns minsta spår av den utlovade effekten ska vi noggrant studera den.

Vad vi däremot är väldigt bekymrade över, Ann-Margarethe Livh, är att tusentals elever nu lämnas vind för våg med läs- och skrivsvårigheter. De går i skolor som har dragits ned med er politik. Det är inte så att alla är vinnare, utan det är en rad skolor och en rad stadsdelar där eleverna inte längre får det läs- och skrivstöd som de hade tidigare. På gymnasieskolan ser vi effekterna, och under nästa år kommer vi att få se ännu mer av effekterna av de praktiska neddragningar som ni gör på skolområdet. Det är inte alls några satsningar. Pengarna räcker inte ens till löneökningarna.

Jag tycker att Ann-Margarethe Livh ska vara väldigt försiktig med att slå sig för bröstet när det gäller de här effekterna. Vi har sett väldigt lite av dem, kan jag säga, de senaste åren. Men skulle det visa sig att Ann-Margarethe Livh har rätt på något sätt, att det är resurserna som brister i de här områdena, ska vi gärna titta på den utvärderingen och ta till oss de resultaten. Det har gått ut över rader av skolor. Det har gått ut över läs- och skrivkunnigheten för stora grupper andra elever. Det tycker inte vi är en acceptabel politik.

Anförande nr 13

Borgarrådet N i l s s o n (s): Det är en intressant stafettdebatt om segregationen.

Jag måste säga att jag själv tycker att segregationsmekanismerna är något av det mest komplicerade och svårgreppbara som finns. Jag kan ärligt säga att jag inte heller kan se att mitt parti har en fullständigt bra lösning på segregationsfrågorna. Det tror jag ingen har i dag. Det är ytterst komplicerade frågor.

Det jag däremot kan se, efter att ha varit aktiv i den här staden i ungefär tolv års tid, är ju hur tydligt segregationen hänger ihop med marknaden. Segregationen på bostadsområdet har naturligtvis med marknaden att göra. Hur man kan använda bostadsrättsomvandlingen som ett exempel på bra integrationspolitik är för mig fullständigt obegripligt. Det är alldeles självklart att om man låter marknaden sätta priset på boende bidrar det till en ökad segregation, det vill säga att de som har mycket pengar kommer att bo i vissa områden, till exempel innerstaden. De som har lite pengar kommer att bo i andra områden, till exempel ytterstaden.

De lägenheter som omvandlades under förra mandatperioden var det marknaden som såg till blev omvandlade. Och de lägenheterna, Kristina Axén Olin, låg inte i Rinkeby eller Tensta. De låg i innerstaden. Det var där de tusentals lägenheterna försvann. Om man ville att de med låga inkomster skulle bo i rika områden försvann de möjligheterna när de lägenheterna omvandlades.

På samma sätt är det inom skolområdet. Valfriheten när det gäller skola har många goda effekter. Vi har haft en dynamik och en utveckling som på många sätt har varit positiv. Men att valfriheten också har lett till ökad segregation är alldeles klockrent. Det är solklart. För var och en som besöker Stockholms skolor i dag är det uppenbart att möjligheten att välja och den marknad som vi har på skolområdet har bidragit till en ökad segregation.

Med all respekt för att ni förespråkar marknadslösningar och säger att de kanske har andra goda effekter i samhället kan ni inte på allvar mena att er politik skulle leda till mindre segregation. Det är ren och enkel grundläggande ekonomi att om man skapar marknadssystem inom fler av samhällets områden kommer segregationen att öka. De som har stora resurser kan välja att umgås med de andra som har stora resurser, vilket de kommer att göra. Så funkar det nämligen.

När Mikael Söderlund pratar om att skolor har tappat resurser i utsatta områden vet både du och jag att ni gick emot det resursfördelningssystem som vi föreslog, som innebar att vi skulle utmana dem som har det bättre och ge till dem som har det sämre. De effekter som vi ser är i stället effekter av valfrihetssystemet. Det är effekter av elevtappet som handlar om att mer resursstarka elever i resurssvaga områden söker sig in till de resursstarka skolorna.

Kära moderater! Det är bra att ni är bekymrade över segregation. Men kom igen när ni har gjort en samhällsanalys över vad det är som ligger bakom den mekanismen.

Anförande nr 14

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): För en gångs skull är jag överens med Mikael Söderlund. Självklart ska vi utvärdera resursfördelningssystemet, absolut. Det finns också inbyggt i det beslut som vi har fattat. Jag är heller inte helt nöjd med resursfördelningssystemet. Jag är inte nöjd med hur skolan i Rinkeby fungerar. Däremot är jag nöjd med att vi ändå har tagit ett första steg mot den resursfördelning som har till syfte att fördela pengar så att de som behöver mest också får mest. Sedan måste man utvärdera alla effekter av det systemet. Dem kan varken Mikael Söderlund eller jag se i dag.

Jag vill faktiskt också återgå lite till bostadspolitiken, därför att det ingenstans i världen finns en plats där man har brutit segregationen med hjälp av bostadspolitik. Om man går till USA till exempel kan man se att om för många svarta flyttar in i ett område flyttar de vita ut. Om ni tittar på forskning i Sverige ser ni det närbelägna exemplet Fittja. När människor med invandrarbakgrund börjar köpa sina hus flyttar svenskarna. I det radhusområde i närheten av Fittja där så har skett bor i dag bara människor med utländsk bakgrund.

Om man vill lösa problemet med bostadssegregationen gör man inte det genom att omvandla till bostadsrätter. Det är inte en lösning. Däremot kan man göra det genom att på andra sätt ge människor makt över sitt boende. Även om du bor i hyreshus ska du kunna vara med och bestämma. Du ska ha lokala styrelser där hyresgästerna har makt. På det sättet kan du bryta bostadssegregationen, inte genom att sälja.

Anförande nr 15

Borgarrådet Söderlund (m): Herr ordförande! Vad gör man då, Ann-Margarethe Livh? Du är så tvärsäker på vad man absolut inte ska göra, och nu efter fyra år har vi sett att kurvorna fortsätter att gå åt fel håll, så frågan är, vad gör man, Ann-Margarethe Livh? Det vore spännande om ni berättade det för ledamöterna i fullmäktigesalen.

Jag håller gärna med Erik Nilsson om att det här är ett komplicerat ämne. Jag tror inte att vi är några som sitter inne med den fantastiska formeln som gör att utvecklingen vänder fullständigt. Men det finns små saker man göra, små viktiga steg man kan ta för ledande stadsdelar. Då menar jag stadsdelar, inte isolerade fort eller förortsbegreppet, där man förväntas resa in till city för att kunna göra saker. Jag tycker att det finns ett perspektiv här som man helt måste ändra. Jag tycker att Socialdemokraterna är väldigt befläckade av den, i negativ mening, förortsmentalitet som på något sätt bygger på att man bor någonstans, man arbetar någon annanstans och man går på bio, på kafé eller förlustar sig någon tredje stans. Det finns en uppgörelse här med gamla stadsplaneringsformer som jag inte tycker att ni har gjort.

Jag tycker inte heller att man kan skylla på elak borgerlighets utförsäljning av kommunala bostadsföretag. Jag tycker att man faktiskt kan se att skolresultaten spelar roll. Har man en kravlös skola blir skolresultaten sämre. Har man dåligt ledarskap blir skolresultaten sämre. Har man arbetslöshet, skattechock och inga som helst idéer om hur vi skapar nya, sunda småföretag får man ökad arbetslöshet och man får ökat socialbidragstagande. Det är vad vi har fått under den här mandatperioden. Var finns de effekterna mest? Jo, de finns i flera av våra ytterstadsdelar.

Jag såg en gång, herr ordförande, en intressant bild där man lade ut ett kluster över Stockholms innerstad med förekomsten av småföretagare. Det var en massa prickar över innerstaden. Sedan gjorde man samma sak över ytterstaden. Då är det väldigt få prickar, kan jag tala om för er. Det finns alltså i grunden väldigt dåliga förutsättningar för att få integration, levande stadsdel, småföretagande, nyföretagande, allt det som behövs i de här stadsdelarna.

Då kan man jobba med olika saker. Vi gjorde några saker. Vi har inte sett så många uppföljare på det. Radhusen i Rinkeby var ett sätt att i alla fall få in nya

boendeformer i området. Jag tror att man måste göra mycket, mycket mer. Men ni har gjort tvärtom. Ni har mot arbetat tvärbanans dragning, som hade varit oerhört viktig för Rinkeby. Ni har stoppat och förhindrat. Först var Annika Billström ute och sade att vi skulle göra upp och att man skulle få köpa lägenheter i ytterstaden. Nu står Erik Nilsson och säger precis på vanligt socialistiskt manér att det är fel att äga.

Jag tror väldigt mycket på *empowerment*. Jag tror väldigt mycket på att ge människor rättigheter och att de ska utveckla sig själva. Rinkeby till exempel består av 5 500 kommunala hyrestreor, byggda samma år som jag och Erik Nilsson föddes. Alla ser exakt likadana ut. Vad är det för stadsdelsutveckling? Det är liksom Ingvar Carlsson, bostadsminister i sin pyrdno. Det är ett planerat samhälle, så såg det ut.

Herr ordförande! Jag tror att vi måste bryta upp helt från det tankesättet. Om Socialdemokraterna är intresserade av det är jag den första att välkomna det. Men jag uppfattar inte i den här debatten att det finns något sådant nyvaknat intresse.

Anförande nr 16

Borgarrådet N i l s s o n (s): Det var kanske början till någon slags samhällsanalys på slutet, att om hus byggs 1965 blir det inte så bra.

Jag funderar lite grann på om ert sätt att se på det hela är den amerikanska drömmen, att segregationen ska brytas via den individuella klassresan. Kan det vara det som är varianten? Det som händer i dag är i någon mening att det sker ett väldigt brytande av segregationen, det vill säga elever som kommer från hem där föräldrarna har högre utbildningsnivå bryter segregationen. De åker från fattigare områden in till rikare områden. Det är den amerikanska drömmen. Man gör den individuella klassresan. Det sker inte oavsett vilken bakgrund man har, men de som har rätt bakgrund kommer att kunna göra den individuella resan.

Jag uppfattar att man ska kombinera det med extremt låga löner. Det måste vara Kristina Axén Olins taktik när hon pratar om socialbidragen, den amerikanska modellen med en arbetsmarknad där botten går ur, en lönesättning med extremt låga löner och en möjlighet att därför komma in på arbetsmarknaden, även om det är till låga löner. Sedan ska man göra en klassresa. Men i sådana fall måste ni sluta mäta framgång på det sätt som vi gör nu, för er politik innebär just att det inte finns några ambitioner att göra situationen bättre i Rinkeby, Tensta eller Skärholmen. Det handlar om att möjliggöra för individen att göra en resa därifrån.

Det här tycker jag är de riktigt svåra frågorna i integrationspolitiken som jag skulle tycka att det var angeläget om ni också deltog i en diskussion om. Hur ska vi kunna skapa en integration som innebär att människor får välja utifrån sina egna individuella intressen, förutsättningar och önskemål och inte låter sig styras av sin gruppstillhörighet? Hur skapar vi ett samhälle där vi inte isolerar dem som är rika från dem som är fattiga? Då hjälper det inte att skapa ett samhälle där en eller annan individ kan göra en klassresa. Vi måste skapa ett helt annat samhälle i sådana fall.

Det är därför vi har styrt om resursfördelningssystemet. Det är därför vi i skolan fokuserar på just de elever som inte når målen. Mikael Söderlund pratar om en kravlös skola. I sådana fall skulle vi ha svaga skolresultat i Bromma också. Det är

98,5 procent av eleverna i Bromma som blir behöriga till gymnasieskolan. Det handlar inte om en kravlös skola. Det handlar om ojämlikhet och det handlar om segregationsmekanismer.

Jag erkänner gärna att vi har svårt att hitta de rätta recepten för att motverka segregationen. Men ni verkar inte ens ha förstått problemen.

Anförande nr 17

Borgarrådet Söderlund (m): Jag tycker nog att Erik Nilsson är lite orättvis när han säger att vi inte har förstått problemen. Jag tycker att den här debatten har visat att vi är ganska engagerade i de här problemen och att vi fyller vår roll ganska väl som opposition i det här huset när det gäller att ifrågasätta vad som har gjorts. Jag tycker fortfarande att Erik Nilsson är ganska mycket svaret skyldig. Du ställer en väldig massa frågor och på slutet kommer några konstateranden. Men det var väldigt många frågor till mig. Jag kan gärna försöka svara på några av dem, men jag tycker framför allt att du borde vara mer skickad att komma med förslag och i första hand peka på vilka resultat som ni har uppnått under den här mandatperioden. Det är inte så att kurvorna går åt rätt håll. Det kunde vi gemensamt vara lite bekymrade över.

Du säger att i Bromma går nästan alla ut med godkänt. Ja, det är väl precis det som är problematiken. Vad är det som är lösningen på att det ser så olika ut i staden? Jag tror att om man kommer från ett studievant hem, om man har föräldrar som är vana att läsa läxor, går det bra för en även om skolan inte ställer kraven, om ledarskapet lokalt är dåligt och om de verktyg som finns på skolan inte är tillräckliga för att komma till rätta med ordningsproblem, sena ankomster, kunskapsinhämtning och annat som har fallerat. Moderaternas största valarbetare sitter inte på Skolverket, herr ordförande, och när de säger att det är illa och att de senaste tre åren har varit illa för de svenska skolresultaten tycker jag ändå att det finns anledning att dra öronen åt sig även för ett socialdemokratiskt skolborgarråd.

Herr ordförande! När jag använder begreppet *empowerment* får jag väl säga att det alltså är ett vänsterbegrepp i USA. Men här i rådssalen har vi lyckats ta över det. Det är jag också lite fascinerad över. Jag tycker att det är märkligt att ni har låtit oss få göra det. Hur kommer det sig? Vi har för en gångs skull faktiskt fått ett paradigm-skifte i det här landet. Det är Moderaterna som ställer de viktiga frågorna på det här området. Jag tror att det är det som gör er så väldigt irriterade, att det är det elaka Moderata samlingspartiet som ställer de viktiga frågorna när det gäller integrationspolitiken, när det gäller resultaten i många av våra för all del svenska ytterstadsdelar, men framför allt i Stockholm som vi debatterar här i dag. Det är viktiga frågeställningar.

Jag kan faktiskt för mitt liv inte förstå att man kan vara motståndare till de medborgare i ytterstaden som vill ta över sina bostäder, för det är det de vill göra för att få makt över sitt eget liv. Varför är man motståndare till det när alla lägenheter i stadsdelen är hyresrätter? Det måste betyda någonting. Det måste stå för någonting. Det måste handla om något annat. Det vore intressant att få veta det.

Jag tror att vi skulle kunna nå oändligt mycket längre om vi hade tilltro till enskilda människor. Vi skulle nå oändligt mycket längre när det gällde skolresultat, socialbi-

dragstagande, företagande och därmed sänkt arbetslöshet om vi hade den tilltron till människor och släppte fram den skaparkraft som finns. Men i dag är många människor invanda i en sorts hjälplöshet som jag tror är helt förödande. Jag tror att det är ett av huvudskälen till att utvecklingen fortsätter gå åt fel håll. Det är faktiskt Socialdemokraterna som har ansvar för att det har blivit så.

Anförande nr 18

Borgarrådet N i l s s o n (s): Mikael Söderlund! Jag kan inte hindra dig från att säga ordet *empowerment*. Vi har yttrandefrihet här, så jag kan inte hindra dig från det. Men jag känner mig trygg med att du faktiskt inte förstår begreppet. Där har vi fortfarande en skiljelinje mellan oss. *Empowerment* handlar just om att se till att man kan ta makten över sitt eget liv. Det innebär också en förståelse för att vi har olika förutsättningar att ta makten över vårt eget liv, att det faktiskt finns strukturella skillnader i samhället som gör att om samhället inte ingriper eller kompenserar för de skillnaderna så ökar i själva verket klassklyftorna.

Empowerment handlar till exempel om att styra mer offentliga resurser till de områden där medborgarna från början har ett mindre kulturellt, ekonomiskt och socialt kapital just för att de ska ges möjligheter att ta makten över sitt liv. Det är socialdemokratisk politik, att styra mer resurser, att ge människor som inte har det sociala, ekonomiska och kulturella arvets möjligheter att själva ta makten över sina liv.

Skolresultaten i Rinkeby har faktiskt förbättrats, om vi ska ta det exemplet, även om det fortfarande är en mycket allvarlig situation. Det har förbättrats från ungefär 60 procent av eleverna som är behöriga till gymnasiet till 70 procent. Men det är inte tillräckligt. Det är bara det att vi faktiskt inte vet om resultaten beror på skolorna i de här områdena. Eftersom vi har en elevomsättning på mellan 30 och 40 procent är frågan fel ställd. Vi ställer oss inte frågan: Var går de elever ut som har gått i skolorna i de mest utsatta områdena, de som har fått ta del av de resurser som vi har styrt om, de språksatsningar som vi har gjort, den matteutveckling som vi har haft ute i skolorna? De mest resursstarka eleverna går inte ut i Rinkebyskolan eller Bredbyskolan. De går ut i Stadshagsskolan eller i någon friskola. Vi får nog förfina statistiken om vi ska kunna utkräva något ansvar när det gäller resultaten.

Jag menar att det vi gör nu är nödvändigt men inte tillräckligt för att bryta segregationen. Mitt problem intellektuellt är att det jag tror skulle vara nödvändigt för att bryta segregationen är förslag som i dag inte är politiskt möjliga att lägga fram. De handlar om att begränsa valfriheten, om att mycket hårdare styra bostadsförmedlingen, var man får bosätta sig och inte. Det är omöjligt att göra en hel del av de sakerna. Det är vad jag förstår i din politik ännu mer omöjligt att göra någon av de sakerna, därför att du inte ser att det är marknadsmekanismerna som ger den här segregationen.

Omvandlingen till bostadsrätter i innerstaden, Mikael Söderlund, på vilket sätt bidrog det till en ökad integration? När du frågar att ha haft 18 000 lägenheter i innerstaden, som trots allt var möjliga för vanliga människor att efterfråga, går till att ha satt dem på en marknad som värderar dem skyhögt över vad människor med

normala inkomster har möjlighet att efterfråga, på vilket sätt bidrar det till ett mer integrerat Stockholm, Mikael Söderlund?

§ 5 Interpellation om härskartekniker (nr 2006:13)

Anförande nr 19

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 20

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag tackar för svaret å Henriks vägnar och beklagar återigen att han inte hade möjlighet att fixa barnvakt. Just den här interpellationen hade det känts bättre om han hade debatterat själv.

Det var efter en diskussion vid en frågestund som han skrev den här interpellationen. Han tyckte att det vid åtskilliga tillfällen, inte minst från majoritetens sida, hade förekommit att man använt sig av härskartekniker. Det är ju ett begrepp som har funnits ett antal år i samhällsdebatten. Det var egentligen Berit Åhs från Norge som tog fram begreppet när det gällde kvinnor och kvinnors möjlighet att komma till tals i offentliga sammanhang. En av härskarteknikerna är att raljera eller att uttala sig kränkande.

Precis som borgarrådet svarar har vi vid några tillfällen tagit upp den här frågan i gruppleadersammanhang tillsammans med presidiet. Men interpellationen skrevs som sagt i ett sammanhang där framför allt majoritetens olika ledamöter hade använt den här debattekniken. Jag är bara nyfiken på att höra hur borgarrådet tänker sig att vi från både opposition och majoritet ska uppmärksamma fullmäktige när det här förekommer i debatterna här i fullmäktige och om det finns något förslag på hur vi ska gå till väga.

Anförande nr 21

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige och Ewa! Jag tycker att det här är en jätte viktig interpellation, och jag tycker att det är jättebra att interpellationen också ställs. Jag vet inte hur många av er som har sett nyhetsprogram och läst tidningen i dag. Men där presenteras Valmyndighetens genomgång av unga människor i politiken. Det kan mycket väl vara en av orsakerna till att de som är under 25 år när de tar på sig ett politiskt uppdrag i väldigt stor utsträckning, jag tror att det var hela 40 procent, lämnar sina uppdrag innan mandatperioden är slut. Det är klart att det är tråkigt att det är så.

Var och en har vi ett ansvar för att behandla varandra med respekt. Vi är inte alltid så jätteduktiga i den här salen på detta. Det är inte minst viktigt att presidiet tar sitt ansvar. Presidiets roll är också att leda ordet och se till att det är ett sjyst klimat i salen. Detsamma gäller gruppledarna i de vidare diskussionerna i de enskilda grupperna.

Jag tror att vi ska bli bättre på att påtala när vi faktiskt känner oss felbehandlade. Jag kan själv vittna om att jag vid åtskilliga tillfällen har känt mig utsatt för härskartekniker av det ena eller andra slaget, inte minst när man var ny som ledamot i

fullmäktige. Då var det ett annat borgarråd på den andra sidan av salen som precis på samma sätt fick en att känna sig nedtryckt och nedstämd. Det är inget roligt.

Vi får väl ta den uppmaningen till oss allihop att vi faktiskt måste bli bättre, att vi måste säga till varandra när vi tycker att det går till på fel sätt. Det värsta är väl när vi ser att någon, framför allt våra yngre, nyare och mer oerfarna ledamöter, känner sig förfördelade. Det får vi faktiskt ta tag och se till att just den personen inte känner sig nedtryckt. I stridens hetta, vilket vi ibland har i den här salen rent verbalt, är det också lätt hänt, tror jag, att man inte tänker sig så väldigt noga för. Det behöver vi bli bättre på.

Anförande nr 22

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det är väl inte minst viktigt att understryka det du tog upp sist. En slagkraftig debatt behöver inte innebära att man utnyttjar härskartekniker. Så är det förvisso.

Samtidigt är det intressant att man brukar säga att en ledare eller en chef på ett företag är den som anger en ton och sätter ribban för hur man ska arbeta och vilket klimat man ska ha på en arbetsplats. Då är det klart att det ändå är lite intressant att veta att Socialdemokraterna från sitt partikansli har utnyttjat möjligheten till härskartekniker, där en är att tiga ihjäl. Man har nu i officiella sammanhang berättat hur man ska behandla olika partier. Där nämns bland annat att Kristdemokraterna ska tigas ihjäl i den här valrörelsen. Då är det liksom mer medvetet och ett sätt att arbeta, att utnyttja den möjlighet som härskartekniken ger. Det är klart att anger man från ett partikansli att det är okej att använda härskarteknik i sitt sätt att arbeta är det inte konstigt om tonen också fortsätter nere i fullmäktigesalen, vilket jag beklagar.

Anförande nr 23

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Det här är ett omöjligt problem som det liksom inte finns någon lösning på. Ett par saker vill jag beröra dock.

Jag tror att vi allihop ska vara medvetna om att politik inte är någon tebjudning. Det kommer att hända saker i den här salen som gör någon i salen upprörd. Det finns en och annan som skulle säga att det till och med är meningen med det vi håller på med, att vi inte ska vara artiga och förbindliga mot varandra hela tiden. Jag ser med viss vanmakt fram mot en situation där vi alla är så vansinnigt rädda för att trampa varandra på fötterna att vi faktiskt inte vågar säga vad vi egentligen tycker. Då blir den här salen full av 101 offer för andras härskartekniker eller andras onyanserade påhopp.

Det är skillnad mellan onyanserade personangrepp och en bitvis hård debatt, och den skillnaden är det naturligtvis vårt ansvar som ledamöter att försöka ha klart för oss och att försöka låta bli att kliva över den gränsen. Men det kommer att hända. Jag ser inte fram mot ett fullmäktige där vi alla sitter och lurpassar för att slippa säga någonting som riskerar att göra någon annan lite upprörd. Så vill inte jag ha det.

Anförande nr 24

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Cecilia! Jag tror inte att det var någon som riktigt menade på det sättet. Det är klart att debatten blir lite roligare när den är lite frän och rå. Det viktiga är väl att man kan ta varandra i hand efteråt. Jag hoppas att ingen här framöver kommer att sitta och lurpassa på någon annan.

Däremot hoppas jag att det syns att jag har glimten i ögat just nu. Precis som interpellanten säger är tonen ofta hjärtlig och rå, men i fråga om valrörelsen tänker jag faktiskt tå ihjäl den frågan, för jag tycker inte att den hör hemma i just den här debatten.

§ 7 Interpellation om förstärkning av läsningen i lågstadiet (nr 2006:18)

Anförande nr 25

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 26

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Om det är en enskild faktor som avgör en människas möjlighet att växa, utvecklas och förverkliga sina drömmar och sina ambitioner i livet så är det förmågan att läsa och skriva. Det är en av de grundläggande förutsättningarna för att nå sina drömmars mål och få det liv man skulle vilja ha. Det är både för individen och för nationen bland det viktigaste att kunna.

Det här landet var en gång i tiden världens rikaste land. Nu har vi sett hur Sverige har halkat efter år efter år. Om vi ska komma tillbaka som en av de riktiga välfärdsnationerna i världen som genom egen flit, egen ork, eget initiativ och till allas fromma skapar förutsättningar tror jag att förmågan att läsa och skriva är väldigt väsentlig. Därför är det inte så lite bekymmersamt när man ser Skolverkets statistik, herr ordförande, på den nationella utvärdering som gjorts mellan 1995 och 2003 när det gäller andelen lässvaga elever. Den har ökat med 33 procent. Det är fantastiskt mycket, oroväckande mycket, skrämmande mycket.

Framför allt är det pojkarnas resultat som har försämrats. I dag är två tredjedelar av de lässvaga eleverna pojkar. Ibland hör man Socialdemokraterna, som har ansvar för detta, som har haft ansvar för det här landet i 30 av de senaste 40 åren och som alltså har ett stort ansvar för att det har blivit som det har blivit, tycker jag, skylla på invandringen. Jag tror att Erik Nilsson också har gjort det vid något tillfälle. Annars brukar det vara nationella företrädare som skyller allt på invandringen. Det är invandrarnas fel att det inte går bra i svensk skola. Det är orättvist att jämföra med andra länder för vi har så många invandrare här som ställer till statistiken. Det tycker jag är en rätt feg och skrämmande argumentation. Att andelen elever med utländsk bakgrund har ökat förklarar inte de försämrade resultaten. Det är pojkar med svensk bakgrund som inte längre behärskar svenska.

Skolverket är mycket oroligt över att lärandet i svenska tappar fokus, att undervisningen blivit för otydlig, för ytlig och att det brister i sammanhang och djup. Det är därför, herr ordförande, som jag har ställt den här interpellationen i fullmäktige. Jag ställde sex konkreta frågor till Erik Nilsson om hur man ska kunna förbättra läsningen redan i lågstadiet, och jag kan konstatera att på de flesta områden verkar Erik Nilsson inte ha samma uppfattning som jag. Jag tycker att det är synd. Vi riskerar ju att få en typ av funktionella analfabeter i vår stad som inte kan ta till sig information, som inte kan ta till sig de möjligheter som livet ger därför att de har fått en för dålig start i livet.

Vi moderater har, inte via någon kompetensfond eller några extra pengar ett särskilt år utan i budgeten föreslagit en särskild lässatsning för de minsta barnen. Det är för att vi vill att målsättningen ska vara att alla sjuåringar ska kunna läsa och skriva. Jag

skulle tycka att det vore väldigt glädjande om även Socialdemokraterna ville ställa upp på det konkreta målet.

Anförande nr 27

Borgarrådet Nilsson (s): Mikael! Jag tycker att det är tråkigt om du har uppfattat att vi inte har samma uppfattning om läsningens betydelse. Jag vet inte riktigt hur du har läst mitt svar. Jag delar din uppfattning. Det är en grund för lärandet och för medborgarskapet över huvud taget i ett samhälle att tillägna sig läsningen. Jag tycker att det är det högst prioriterade utvecklingsområde som finns i Stockholms stad. Det är också därför vi har lagt så mycket kraft och möda på framför allt det språkprojekt som har bedrivits inom ramen för kompetensfonden och som har handlat om läsning.

Du säger att jag brukar skylla på invandringen – det var väl att ta i. Men när du tittar på de här siffrorna kan du se att det faktiskt är två mekanismer. Den ena mekanismen är att när du är nyanländ i Sverige är språket ett funktionshinder. Det är inte särskilt konstigt. Det skulle det vara för dig och mig också om vi gick i skolan i Teheran eller Bagdad. Vi skulle ha utomordentligt svårt att hänga med i undervisningen därför att vi ännu inte hade tillägnat oss det nya språket, persiska eller arabiska.

Därutöver och på längre sikt är det de gamla klasstrukturen som är väldigt avgörande. Precis som du säger, det är pojkar av arbetarklass som inte lyckas i skolan, som inte lyckas med läsningen. Då måste vi lära oss mer: Hur stöder vi och utvecklar ett språk hos dem vars språk är dåligt utvecklat? Satsningen på förskolan under den här mandatperioden är det kanske viktigaste svar som vi har kunnat leverera på den frågan. Det är under förskoletiden som barnets språk utvecklas, och det är också grunden för läsinlärning. Du kan nämligen inte lära dig att läsa om du inte från början har ett språk, vilket man kan skaffa sig i förskolan.

Det vi behöver göra vidare är att utveckla förskolan, utveckla förskoleklassen och se till att vi har duktiga pedagoger på alla de områdena.

Det vi inte behöver göra är att tro att vi politiker kan avgöra vilken läsinlärningsmetod som är den bästa. Jag såg i materialet att du hade blivit kontaktad av en företrädare för en av de olika metoder som finns, som säkert är alldeles utomordentlig, men jag är av den bestämda uppfattningen att vi politiker inte ska fastställa vilka pedagogiska metoder som används. Jag är också lika säker på att det inte är en pedagogisk metod som ska användas i Stockholms skolor. Det vi i stället ska se till är att vi ha en bra uppföljning, en bra utvärdering och att vi har en fortbildning av vår personal så att den har den bästa tänkbara kompetensen. Det är därför satsningen på språk inom kompetensfonden har varit så oerhört viktig och, är jag övertygad om, kommer att ge effekter på lång sikt.

Analysen att läsning är oerhört viktig är bra, Mikael. Den är alldeles riktig. Däremot måste vi fundera mer över vilka metoder vi ska använda för att nå bättre läsning bland pojkar och flickor i Stockholms skolor.

Anförande nr 28

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Det är väl inte fel att fundera. De här problemen eskalerar. De har blivit större och större. Skolverket varnar för uppseendeväckande allvarliga försämringar de senaste tre åren. Det är argument och en varningsklocka att ta till sig. Det kräver åtgärder, tycker jag.

Jag tycker att förskolan är viktig och att förskolesatsningen har varit bra i allt väsentligt. Men vi har ju en förskoleminister som kritiserar när vi moderater föreslår att förskolan ska bli ännu tydligare i sitt pedagogiska uppdrag och ännu tydligare med att på ett lekfullt sätt jobba med siffror och bokstäver. Jag har debatterat med Lena Hallengren. Hon vill inte för sitt liv höra talas om vare sig tidigare skolstart - som jag vet att du egentligen är positiv till, men ditt parti är ju inte det - eller mer pedagogik i förskolan. Hon vill att barn ska vara barn, som hon säger. De ska vara barn ända tills de börjar i förskoleklass.

Det verkar vara en väldig klyfta inom ditt parti när det gäller förskolan. Jag tror, som du, att en av de viktiga saker som man kan använda förskolan till är att locka fram språket hos barnen. Jag tror att det kan vara väldigt positivt. Däremot upplever jag inte att Socialdemokraterna är drivande i den frågan. Det framgår också av ditt svar. Du är inte intresserad av tidigare skolstart och du är över huvud taget lätt avvisande till att låta barnen jobba mer med siffror och bokstäver. Så tolkar jag ditt svar.

Förskolan är en av de grupper som har varit positiva till flexibel skolstart. De ser stora möjligheter i det.

Jag har inte pekat på någon speciell form för läsinlärning. Jag tror bara att det är viktigt att vi tidigt följer upp de elever som inte lär sig. Bekymret med Erik Nilssons skola är ju att det inte kommer några tydliga signaler till föräldrar och elever om att något är fel förrän i mitten av högstadiet. Det kanske är lite sent att då sätta in de åtgärder som hade behövts i lågstadiet.

När jag gick i skolan fick jag betyg i tredje klass. Jag har inte farit så väldigt illa av det. Det anses oerhört fult. Jag säger inte heller, herr ordförande, att betyg är enda lösningen. Jag har en rad förslag och idéer i min interpellation. Jag uppfattar ändå att du inte är särskilt intresserad av mina förslag, Erik Nilsson. Jag tycker att det är tråkigt. Utvecklingen är allvarlig. Det säger Skolverket, som sannerligen inte är Moderaternas främsta valarbetare i vanliga fall. Jag tycker att vi ska ta deras larmsiffror på allvar.

Anförande nr 29

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag har precis slutfört en turné i alla 18 stadsdelarna där jag har träffat förskolechefer och rektorer. Om du frågar dem, Mikael Söderlund, om språkutveckling är något centralt i styrdokumentet och styrningen från mig när det gäller förskola och skola eller om de delar din uppfattning att Nilsson inte är särskilt intresserad av de frågorna kommer de att säga: Han var på oss ganska hårt om språkutvecklingsfrågan.

Jag delar din grundläggande uppfattning att det är här som utslagningen påbörjas och klassklyftorna förstärks. Däremot tror jag inte att jag delar din uppfattning om vad

som ska hända i förskolan. Jag vill ha mer pedagogik i förskolan, absolut. Innebär det att förskolan ska bli mer skollik? Nej, det gör det inte.

Det innebär att man som personal ska veta hur man i leken, i samtalen vid lunchen och mellanmålet hela tiden utmana barnen språkligt. Det handlar om det som nu pågår på bred front i Stockholms förskolor, nämligen att man får instrument att följa barnens språkutveckling. Man gör performansanalyser. Man lägger upp ett arbete som inte innebär att man lyfter ut barnet och säger: Nu ska vi ha undervisning. Det innebär att man i leken och i arbetet med barnen hela tiden har språket och språkutvecklingen i fokus.

Ni tror att vi måste göra förskolan till någonting radikalt annat för att få den pedagogisk. Ni ser inte att förskolan är pedagogisk. Vi ska ge förskolan resurser till att vara den oerhört viktiga pedagogiska institution som den faktiskt kan vara om man orkar och vågar tillföra resurser.

Då behöver vi ingen tidigare skolstart. Vi behöver inte diskutera skolformerna. Vi kan få ett livslångt lärande från det första året och hela vägen upp i skolsystemet.

En annan sak som vi har satsat mycket på under den här mandatperioden är samverkan mellan förskola och skola å ena sidan och våra folkbibliotek å den andra. Det finns en enorm skatt i biblioteken. Skönlitteratur har visat sig vara väldigt effektiv som ett instrument för att utveckla läsningen. De projekt som har funnits med Bokboxen i Kista och Listiga räven i Rinkeby försöker vi sprida över hela staden med ganska god kraft. Bibliotekarier och författare jobbar för att stimulera och entusiasmera elever till skönlitterär läsning.

När det gäller uppföljningen har du direkt fel, Mikael Söderlund. Alla skolor i Stockholm har i dag någon form av tidigt uppföljningssystem. De flesta arbetar med läsutvecklingscheman där man genom observationer direkt kan se var i läsutvecklingen barnet befinner sig. Man använder sig av ett stort antal pedagogiska metoder. Du lyfter upp en i din interpellation. Det finns en lång rad andra som är alldeles utomordentliga.

Med samma entusiasm som du uppenbarligen har när det gäller läsningen har jag gått in i detta. Detta är det område som är viktigast i utvecklingsarbetet i Stockholms förskolor och skolor i dag.

Anförande nr 30

Borgarrådet Sö d e r l u n d (m): Ordförande! Erik Nilsson talar mycket om uppföljning och utvärdering. Det intresserar mig ganska mycket. Jag har ju inte kunnat följa grundskolan eftersom jag inte sitter i stadsdelsnämnden och vi har den märkliga uppdelningen där någon har ansvar för grundskolan och utbildningsnämnden har ansvar för gymnasieskolan.

Under de nästan fyra år som jag har suttit i utbildningsnämnden har jag känt en viss frustration över detta. Visst görs det utvärderingar och uppföljningar, men jag upplever inte att vi följer upp det. Det läggs till handlingarna. Jag hoppas att du som skolborgarråd har betydligt större insyn i vad som händer med de där dokumenten

sedan. Jag uppfattar inte att vi i nämnden följer upp vilka gymnasieskolor som går bra. Varför går de bra? Varför har de gått dåligt? Vad är det som brister? Är det ledarskap eller andra faktorer? Vad gör vi åt det?

Den typen av diskussion för vi inte över huvud taget. Jag vet inte om det har med kulturen i huset att göra. Jag har saknat det under den här perioden. Jag tycker att det är viktigt med utvärdering och uppföljning, men när det bara läggs till handlingarna och man inte upplever att det leder till något finns det ändå anledning att vara orolig.

Jag tycker fortfarande att det är bekymmersamt med den utveckling som skolan har. Den är inte positiv. De flesta Stockholmsskolor klarar sig hyggligt. Men det är inte så bra som det borde vara i Stockholm med tanke på de resurser som vi använder. Stockholm är en av dem som lägger mest pengar per elev i Sverige. Det borde vara en förutsättning för goda resultat. Men det blir inte så. Vi ligger ungefär som riket som helhet och det är inte bra.

När man är i opposition vill man gärna följa upp gamla vallöften.

Det skulle komma 6 000 utbildade förskollärare under den här mandatperioden. Det har det inte gjorts. Erik Nilsson säger att Mikael Söderlund vill att de ska sitta i små bänkar i förskolan och att ettåringar och femåringar varje morgon ska rapportera till fröken. Det var inte det jag menade. Jag menade att de ska ha utbildad förskolepersonal. De ska ha förskolelärare. De ska en inriktning på sin förskola som stimulerar det. Det har de på vår förskola. Jag är jättenöjd. Men jag upplever inte att man har det så på alla förskolor i Stockholm. Det varierar väldigt mycket. Vissa är fantastiska, andra är mer förvaring ärligt talat.

Jag är moderat och Erik Nilsson är socialdemokrat. Jag tror på tidiga kunskapskontroller. Jag tror på Stockholmsprov. Jag tror på skriftliga omdömen från årskurs ett och jag tror på tidigare skolstart. Jag tror på mer pedagogik i förskolan. Där skiljer vi oss åt.

Om man konstaterar att en så stor grupp av pojkarna, två tredjedelar, har så kraftiga försämringar i sina resultat måste man ta det på största allvar. Man måste vidta åtgärder. Det här är våra förslag. Jag skulle önska att Erik Nilsson och Socialdemokraterna var mer lyhörda för dem. Jag tror att det skulle leda till bättre Stockholmsskolor.

Anförande nr 31

Borgarrådet N i l s s o n (s): Det var nästan så att det föll tårar på min slips när du pratade om uppföljning och utvärdering. Det var så vackert och bra sagt, Mikael. Jag kommer ihåg när vi i den här salen den 3 oktober fattade beslut om kvalitetssystemet för de pedagogiska verksamheterna. Det innebär just det som du pratade om. Du sade då: Du, Erik Nilsson, är fullständigt upptagen av system. Vi behöver inga system, sade du då.

Det kvalitetssystem som vi då fattade beslut om var precis det som du nu efterlyser. Det vill säga: Varje år tar vi till oss det som står i kvalitetsredovisningarna från skolor och stadsdelar. Vi tar till oss det som finns i inspektörsrapporter, det som

finns i provstatistik och hälsovårdsstatistik och utvärderar det systematiskt och lägger förslag på utvecklingsområden för kommande år. Vi ser på vad det är vi behöver förbättra.

Jag blir så lycklig över ditt förnyade intresse för kvalitetssystem. Det nästan rister i kroppen när jag hör det. Jag förväntar mig att du framöver deltar i de seminarier som vi har med inspektörerna och de kvalitetsutvärderingar som vi genomför i utbildningsnämndens regi. Vi kan nog förenas i detta engagemang. Jättebra, Mikael.

När det gäller vallöften och att förskolan ska bli mer pedagogisk håller jag fullständigt med dig. Förskolan ska inte bli mer skollik, men vi behöver pedagogiskt utbildad personal. Det är riktigt att det är en bristvara. Det är ett bekymmer.

Vi har under den här mandatperioden lyckats upprätthålla andelen pedagoger i förskolan. Eftersom personaltätheten har ökat har vi faktiskt ökat pedagogtätheten i förskolan. Under den förra mandatperioden föll pedagogtätheten från 54 % till 43 % i Stockholms förskolor. Jag tror att det var 12 barnskötare som fick möjlighet att fortbilda sig till förskollärare. Under den här mandatperioden har ett hundratal gått hela vägen. Nästan tusen personer i förskolans värld har fått någon form av pedagogisk fortbildning.

Välkommen i klubben för dem som vill göra förskolan mer pedagogisk och ha en ökad pedagogisk kvalitet i verksamheten. Varför har ni röstat nej till alla kompetensfundsatsningar som innebär just att vi ska få välutbildad personal i förskolan?

*§ 10 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Den ökande arbetslösheten*

Anförande nr 32

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): För en månad sedan uppmärksammade jag i den här församlingen att svenska ungdomar får jobb i Köpenhamn. Medan ungdomsarbetslösheten i Malmö, som styrs av Socialdemokraterna, är skyhögt – 8,2 procent – är den nästan obefintlig i Storköpenhamn. Där är den 2 procent.

Borgarrådet Mogert svarade att arbetslösheten och ungdomsarbetslösheten minskar ganska snabbt nu. Det stämmer inte. Därför vill jag påpeka att, enligt Statistiska Centralbyråns senaste siffror som kom i onsdags, ökar arbetslösheten i Stockholm.

Det är fler öppett arbetslösa. Långtidsarbetslösheten – mer än sex månader utan arbete – ökade också och är nu närmare en tredjedel av de arbetslösa. Mest av allt ökar ungdomsarbetslösheten. I Stockholm ökade den med 38 procent under Socialdemokraternas första tre år vid makten.

Jag anser att det är Annika Billström, som ordförande i näringslivsbolag och annat, som ska svara på frågan: Varför har inte Socialdemokraterna några idéer för att minska arbetslösheten?

Anförande nr 33

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande! Vi ska naturligtvis inte tjafsa om vem som ska svara. Det gör jag så gärna.

Som vanligt använder Moderaterna olika statistik vid olika tillfällen. SCB, Konjunkturinstitutet och Handelskammaren visar att arbetslösheten sjunker i Sverige och i Stockholm. Man behöver inte jämföra med läget i Köpenhamn.

Jag känner en tillförsikt. När vi jämför arbetslösheten bland vuxna och ungdomsarbetslösheten förra året med årets siffror ser vi att det händer saker. Skälet är naturligtvis det kraftfulla arbete vi gör i näringslivsarbetet både med näringslivet och i offentlig sektor. När var det senast så att Stockholms stad under en och samma mandatperiod investerade drygt 9 miljarder i bostadsbyggande, infrastruktur, förskoleutbyggnad och annat? Den kraftfulla satsningen innebär jobb i privat sektor. När vi har mött regeringens sysselsättningspaket har det gett mycket positiva effekter i offentlig sektor.

Enligt de uppgifter jag har, den statistik vi har från Länsarbetsnämnden, har ungdomsarbetslösheten i Stockholm bland de långtidsarbetslösa ungdomarna halverats under den här våren. Det är klart att vi kommer att fullfölja de kraftfulla satsningarna när det gäller näringslivsutvecklingen. Vi kommer också att satsa på en stabil långsiktig strategisk utveckling av offentlig sektors verksamhet.

Det intressanta är att vi i dag har människor i arbetslöshet. Om ett antal år, i ett perspektiv av 10-15 år, kommer staden att stå inför en kraftig arbetskraftsbrist. Det gäller därför att ha strategi både för att gasa och bromsa.

Anförande nr 34

Borgarrådet Söderlund (m): Du behöver nog inte oroa dig för att bromsa den närmaste tiden i alla fall.

Man kan naturligtvis använda statistik som hmhm läser bibeln. Om vi håller oss till SCB, som är det senast presenterade materialet, ser vi att arbetslösheten i Sverige ökar kraftigt. Den fortsätter att öka. Den ökar bland unga. Den ökar bland gamla. Den ökar i alla grupper. Bland dem som har fått någon typ av jobb dominerar åtgärderna, Annika Billström

Det finns ingenting att gömma sig bakom. Det är nya siffror från SCB. 64 000 ungdomar är öppet arbetslösa i Sverige jämfört med 58 000 i mars. Det är 6 000 fler än månaden innan. Det är fler, inte färre.

Det är ungefär samma utveckling i Stockholm.

Du säger att arbetslösheten har halverats under våren. Det är ett fantastiskt påstående. Ungdomsarbetslösheten i Stockholm ökade med nästan 40 procent från november 2002 till november 2005. Den har på intet sätt halverats.

Herr ordförande! De som inte är kvar i arbetslöshetsstatistiken är antingen bortsprungna, i åtgärder eller sitter inlåsta på högskolor därför att de inte får några jobb.

Anförande nr 35

Borgarrådet Billström (s): I början av den här mandatperioden sade Mikael Söderlund ganska sturskt och kaxigt att vi hade en hemmasnickrad lågkonjunktur på grund av att Socialdemokraterna styrde Stockholms stad.

Har vi en hemmasnickrad högkonjunktur nu, tack vare en framgångsrik socialdemokratisk politik? Ja, faktiskt. Vi kan titta på den statistik som finns tillgänglig från SCB, Konjunkturinstitutet och Handelskammaren. Det starkaste incitamentet för att en region är på rätt väg är att den regionala lönesumman ökar. Det gör den i Stockholm. De första fyra månaderna i år startades i Stockholms stad 3 000 nya företag. Vi gör de kraftigaste investeringarna på decennier i Stockholms stad. Vid sidan av bostadsförsörjning och infrastruktur har vi en gigantisk förskoleutbyggnad och en stor satsning på idrotts- och fritidsutbyggandet.

Det är klart att en så kraftfull politik ger resultat.

Anförande nr 36

Borgarrådet Söderlund (m): Det är 6 000 fler arbetslösa den senaste månaden än månaden innan. Arbetslösheten ökar.

Det orwelska nyspråket där man säger att arbetslösheten sjunker när den ökar är ganska beklämmande. Antingen vill man diskutera verkligheten och lämna förslag på åtgärder för att ändra på den negativa utvecklingen eller också hemfaller man åt den här typen av drömmar där man använder felaktiga siffror och påstår att det som jag säger inte stämmer.

Jag läser högt ur statistiken. Jag har konstaterat att arbetslösheten ökar för jag vet inte vilken månad i rad. Den har ökat och ökat och ökat. Jag har aldrig pratat om internationell lågkonjunktur. Jag har sagt att ni har räddats av en internationell högkonjunktur. Det är bara här det inte är högkonjunktur. Överallt annars är det högkonjunktur. Folk köper bilar som aldrig förr. Jag vet inte hur många Volvo XE90 de transporterar över Atlanten varje dag.

Det hjälper inte, Annika Billström. Det finns ju inga idéer lokalt om vad man ska göra för att komma till rätta med arbetslösheten. Ni har kapitulerat.

Herr ordförande! Vad hade vi varit utan skattechock, byråkrati, lågt nyföretagande och stängning av offentlig sektor – den har ju helt stängts för konkurrens?

Anförande nr 37

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Förra veckan deltog jag på Handels utredningsinstituts konferens för att se huruvida den privata konsumtionen hade sjunkit i Stockholm på grund av Stockholmsförsöket. I landet har konsumtionen av den här typen av detaljhandelsvaror ökat med 7 procent, i Stockholms stad med 15 procent.

Det spelar ju ingen roll hur många gånger jag upprepar siffrorna för Söderlund. Det är siffror som är vedertagna. Det är nämligen så obehagligt att hela den bluff som Moderaterna har byggt upp sin politik på under fyra år har kraschlandat. Alla människor märker ju att det är en helt annan situation i dag än för fyra år sedan.

Den regionala lönesumman stiger. Nyföretagandet ökar. Arbetslösheten sjunker. Sysselsättningsgraden ökar. Jag är glad att det går bra för Stockholm.

Fråga nr 2. Dagverksamhet för hemlösa

Anförande nr 38

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet Olofsson! Förra veckan kunde vi höra att den helgöppna dagverksamheten för hemlösa, Convictus Bryggan City, kan bli tvungen att stänga på helgerna på grund av brist på pengar. Situationen är akut och man har redan inlett förhandlingar med facket för att minska personalen.

Det här är en mycket välbesökt verksamhet. Min fråga är: Tycker du att det är en viktig verksamhet som är värd att rädda? Avser du i så fall att vidta några åtgärder för att Bryggan City ska kunna vara öppet på helgerna även under resten av året?

Anförande nr 39

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag tror att det är viktigt att fullmäktige känner till att Convictus aldrig har haft och inte heller i år kommer att ha öppet under sommaren. Man stänger alltid under sommaren. De har en gård dit de åker med dem som de har väldigt mycket kontakt med. Det kommer inte att vara öppet i sommar. Verksamheten är sådan.

Vi har haft kontakt med Convictus under lång tid och diskuterat de här frågorna. De stänger eventuellt två helger tidigare än vad de har gjort förr om åren.

Vi har också varit i kontakt med Frälsningsarmén, Stadsmissionen och Ny gemenskap för att utöka verksamheten med öppna dagverksamheter under helger och sommaren.

Convictus har via centrala medelsreserven fått 2 miljoner kronor till Bryggan på Östermalm. Vi har sagt att man får se på hur man kan samverka mellan de två verksamheterna på Östermalm och i centrala staden

Diskussionerna med Convictus är ingalunda slut. De har en bra verksamhet. Det är framför allt en av de få organisationer som också jobbar med hivpositiva, vilket är väldigt viktigt. De bedriver en bra verksamhet.

Anförande nr 40

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Du säger att diskussionerna med Convictus ingalunda är slut. Förra året hade ni ju diskussioner i över ett halvår. De hade sökt 500 000 och fick 200 000. De fick skriva på ett papper att de skulle ha öppet över jul och nyår. Det visade sig sedan att de gick back med 300 000. Det är det som gör att de inte kommer att klara sig i år heller. De fortsätter att gå med underskott.

Du talar om andra organisationer. På ABC förra veckan sade du att Convictus fick rätta munnen efter matsäcken. Samtidigt säger du här att de bedriver en bra och viktig verksamhet och ligger centralt i staden.

Eftersom ni är på gång att starta en kommunal verksamhet för hemlösa skulle man kunna tro att det är den som ska överta Convictus roll. Är det så?

Anförande nr 41

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Svaret på frågan är: Nej.

Jag sade att vi för diskussioner med andra organisationer. Det gör vi därför att jag tycker att man ska sprida dagverksamheten i staden och inte bara ha den på ett ställe. Det har hela tiden varit utgångspunkten. Jag skulle helst se att varje stadsdel hade en öppen verksamhet där de kan möta dem som är hemlösa i den egna stadsdelen. I varje stadsdel finns det hemlösa.

Det är inte bara 300 000 som Convictus har i skuld. Det är upp emot en miljon som de har sökt. Man har ju de pengar man har. Det vet Convictus. De kommer naturligtvis inte att lägga ned sin verksamhet. Den dialogen och diskussionen fortgår.

Anförande nr 42

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ibland kan man tro att dialog är ett sätt att svälta ut verksamhet genom att man inte ger besked. Frivilligorganisationer lever i en helt annan verklighet än en kommunal verksamhet. Om dialogen fortsätter tillräckligt länge kanske de inte har någon möjlighet.

Fem frivilligorganisationer delar på 7 miljoner för dagverksamheten. Den kommunala verksamheten kommer att kosta 3 miljoner. Nog är det lite konstigt att man inte ser till att de som sköter en verksamhet för en så pass billig peng och dessutom ligger mitt i staden kan få besked om huruvida de är intressanta för fortsatt samarbete i den omfattning som man har i dag.

Anförande nr 43

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Som jag sade tidigare handlar det om två helger. Ann-Katrin Åslund får det att låta som om hela världen går under om man stänger två helger tidigare än vad man brukar göra.

När man får pengar för något som man ska utföra, och på ett tidigt stadium vet när man får pengarna, och efter ett kvartal kommer och säger att pengarna inte räckte utan att man vill ha en miljon till tycker jag att det är naturligt, när man hanterar skattebetalarnas pengar, att man för en dialog och diskussion om hur man kan förändra verksamheten, vad man kan göra i stället och hur man kan mötas på halva vägen.

En kommunal verksamhet måste stå till sista andetaget. Man kan inte från en dag till en annan stänga verksamheten om man inte får de sökta bidragen beviljade.

De hemlösa i Stockholms stad kommer att ha dagverksamhet att gå till. Det är väl ändå det viktigaste?

Fråga nr 3. Fryshus i västerort.

Anförande nr 44

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Herr ordförande! Jag blev glad men också lite förvånad när jag i fredags läste i DN om att fryshuset får filial i Vällingby. Det tycker jag naturligtvis är jättebra. Det är något som jag har slagits för ganska länge.

Jag lade en motion i fullmäktige i april 2005 angående ett ungdomens hus eller fryshus i västerort. Motionen behandlades i Bromma stadsdelsnämnd under hösten. Man hade samrått med majoritetspartierna i de andra förvaltningarna i västerort. Där hade man sagt nej. Socialdemokraterna har sagt nej i Bromma stadsdelsnämnd till detta. Därför är jag lite förvånad och funderar över hur det kommer att gå med min motion. Kommer den att bifallas? När kommer den upp i kommunfullmäktige? Hur har du tänkt övertyga partikamraterna i västerort om att det är ett förträffligt förslag som vi har kommit med?

Anförande nr 45

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det som skiljer situationen nu från situationen när du skrev din motion är att vi i dag har en plats. Vi har en stor skola som vi behöver göra något med och som vi har kostnader för. I och med att vi har skollokalen har vi möjlighet att få in skolverksamhet som kompletterar detta. Det är det som gör att det här är praktiskt genomförbart.

Anförande nr 46

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Det svar som jag fick från dina partikamrater i västerort och Bromma var att man tyckte att de fritidsgårdar man har räcker. Det var alltså inte så att man inte hade en lokal. Man tyckte att det räcker med de fritidsgårdar vi har. Jag tycker att det inte räcker.

Det är bra att ni har förslaget. Frågan är hur du övertygar mig och dina partikamrater om att det kommer att gå igenom.

Anförande nr 47

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag skulle tro att jag inte behöver övertyga dig. Jag håller med mina partikamrater i Vällingby om att de har en väldigt bra fritidsverksamhet, framför allt för ungdomar i åldern 14-15 år. Det som gör det här intressant är att det handlar om åldersgruppen över, alltså 16, 17, 18, 19 år. Där har vi inte samma utbyggda infrastruktur på fritidssidan som vi har för de lägre åldrarna.

Det händer saker med fritidsverksamheten i Stockholm. Vi har ett nyöppnat Reaktor i Kista. Vi har en satsning i Skärholmen på gång. Vi har precis stärkt upp Tuben i Farsta. Det händer saker i alla väderstreck. Det ligger helt klart i linje med den utvecklingen.

Om man skärskådar verksamheten i västerort kommer man att se att det även där finns behov av den typen av verksamhet.

Anförande nr 48

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Jag hoppas att förslaget kommer att gå vidare. Jag har fortfarande inte fått svar när det gäller min motion. Man kan väl säga att jag kan anse den bifallen med detta. När kommer den upp i kommunfullmäktige för ett beslut så att vi vet att det här verkligen blir av?

Utredarna hade en fråga kring att många ungdomar åker in mot staden, medan Brommaungdomar som bor lite närmare Brommaplan och Alvik inte åker ut från staden. Därför var Brommaplan något som diskuterades bland ungdomarna.

Anförande nr 49

Borgarrådet M o g e r t (s): Din definition av Brommaungdomarna stämmer inte riktigt. De har ju problemet att de rör sig i sidled mot Lidingö i dagsläget. Det är väldigt mycket kommersiell verksamhet med specifik inriktning som drar Brommaungdomarna. De är nog ganska rörliga.

Utgångspunkten är ju att vi har den fasta punkten, S:t Jakobi gymnasium, som vi kommer att ha kostnader för och som möjliggör en finansiering av den här verksamheten. Det är därför vi har kunnat komma vidare med den här satsningen.

Fråga nr 4 Tegelhuset

Anförande nr 50

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet Rönngren! Dina partikamrater i Fastighets- och saluhallsnämnden har två gånger – senast i måndags – sagt nej till att sälja fastigheten Tegelhuset i Fatbursparken till hyresgästen Abbas Asly. Din chef, finansborgarrådet Annika Billström, har därefter sagt till både ABC-nytt och Mitt i Södermalm: Mitt löfte till Abbas Asly att han ska få köpa kvarstår.

Nu frågar vän av ordning: Vad betyder det löftet i praktiken när era partikamrater i den ansvariga nämnden tydligt tar avstånd från löftet och säger nej upprepade gånger?

Vad avser du, som ansvarigt borgarråd, göra för att din chefs löfte ska kunna infrias?

Anförande nr 51

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det här är ingen ny fråga. Vi hade den uppe på det senaste fullmäktigesammanträdet också. Då var det en folktopartist som ställde en liknande fråga. I de rundorna sade jag avslutningsvis att om ni från den borgerliga kanten verkligen hade velat hade den kunnat avgöras under den förra mandatperioden när ni under flera år hade ställt ut löftet att ni skulle sälja.

Det är en förhandlingsfråga mellan den som har Tegelhuset i dag och staden. Nämnden har haft uppe en rapport om hur arbetet med förhandlingarna fortskrider. Utifrån den rapporten kan man konstatera att parterna står ganska långt ifrån varandra. Det har hela tiden varit en öppen diskussion huruvida det skulle säljas eller om det skulle handla om att göra ett utköp.

Oavsett var frågan landar är det fortfarande en förhandlingsfråga. Vi går inte in i förhandlingsfrågor i den här salen. Det vore förödande om vi kommenterade pågående förhandlingar mellan olika parter utifrån politiken när ansvarsförhållandena är juridiskt reglerade. Det vore kanske att sätta krokben för förhandlingsarbetet om vi gick in i sakfrågan.

Jag säger återigen att vi vill att frågan ska lösas så att det blir så bra som möjligt för båda parter.

Anförande nr 52

R o l f K ö n b e r g (m): Ingen hade varit gladare än jag, Leif Rönngren, om det hade varit en förhandlingsfråga i dagsläget. Om det hade varit det hade ditt inlägg varit både relevant och rimligt. Problemet är att majoriteten, dina kompisar, i

Fastighets- och saluhallsnämnden för exakt en vecka sedan sade nej till att låta förvaltningen bereda motpartens nya bud. Det innebär att det inte pågår några förhandlingar, i varje fall inga förhandlingar via den ansvariga förvaltningen. Om det pågår andra förhandlingar vore det intressant för den här salen att få veta det. Då är den kommunala beslutsordningen än en gång kortsluten i det här ärendet.

Jag tycker att det är intressant och jag vill fråga: Vem anser Leif Rönngren för förhandlingar i dagsläget och på vems mandat? För exakt en vecka sedan röstade din majoritet i nämnden ned vårt förslag och lät inte förvaltningen fortsätta att arbeta med ärendet utan skrev av det för vidare handläggning. Jag konstaterar att nämndens nej kvarstår. Det var vad som hände för en vecka sedan.

Anförande nr 53

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Jag håller inte med om Rolf Könbergs beskrivning. Nämnden godkände det ärende som förvaltningsdirektören lade på nämndens bord att ta ställning till. När man läser det ser man att det är en förhandling som pågår och att parterna står väldigt långt ifrån varandra.

Det vore intressant att höra hur långt ni är beredda att gå. Det här är ju en fråga som har pågått under många mandatperioder med många löften givna av många förtroendevalda och från många partier.

Jag är nöjd att det fortfarande är en öppen förhandlingsfråga och att parterna fortsätter att förhandla. Man får se hur lyckosamt det är. Det är svårt att komma överens. Det är inte alltid man når ända fram. Det finns sådant som komplicerar detta. En sak är Citybanan och de arbetstunnlar som kommer att behövas för att färdigställa det bygget. Det kommer att innebära att sakförhållanden kommer att uppträda där det kan komma skadeståndskrav.

Anförande nr 54

R o l f K ö n b e r g (m): Vi måste klara ut vad som faktiskt hände på nämnden för en vecka sedan. Jag var där så jag tror att jag med stor säkerhet kan konstatera vad som hände på nämndmötet. När din majoritet, Leif Rönngren, hade sagt nej till försäljning förra gången gav man förvaltningen ett fullständigt omöjligt uppdrag, nämligen att göra en bättre deal än det som vi ville säga ja till och som dina kompisar sade nej till. Det var att göra det ännu bättre för staden. Vi sade ja till, och vi fortsätter att säga ja till, ett förslag som innebär att vi får en miljon i stället för att betala en miljon i driftunderskott.

Det uppdraget avrapporterade förvaltningen. Man sade ungefär: Det här uppdraget är omöjligt. Det kunde man förutsäga från början. Härmed avrapporteras det.

Din majoritet gjorde då ingenting annat än att notera rapporten. Man sade också nej till att nämnden skulle låta bereda ett brev från motparten. Det brevet var en invit till fortsatta förhandlingar. Det sade din majoritet nej till. Det var vad som hände på mötet.

Förhandlingar pågår såvitt jag vet inte, i varje fall inte i den nämnden.

Anförande nr 55

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Vi kan vara överens om en sak. Det är inte speciellt lyckosamt att i en öppen församling som fullmäktige diskutera förhandlingsordningen och vem som har gett vilket bud.

Det har varit många bud under resans gång och under årens lopp. Det har varit avtalsjusteringar mellan staden och den enskilde företagaren under många år och många gånger. Det har diskuterats olika summor. Jag tycker att det är viktigt att vi är överens om att vi vill se en lösning på frågan. Det gynnar varken staden eller en enskild företagare att det pågår diskussioner under så många år som inte leder någonvart.

Jag ser fram emot att diskussionen fortsätter. Du vet, precis som jag, att staden har erbjudit ett flertal miljoner för att lösa upp denna affär. Den enskilde företagaren är inte nöjd utan har yrkat på 25 miljoner. Då måste man fortsätta att diskutera.

Fråga nr 5. Sjötrafiken i staden

Anförande nr 56

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Stockholm har under senare år blivit en stad där folk gärna sitter på uteserveringar. Det är ju trevligt, även om det just i år inte har varit så mycket att glädjas åt. På senare tid har vi i dock i innerstaden börjat lida av vattenskotrar som åker omkring. Det finns vattenskotrar på Riddarfjärden, på Klara sjö och överallt. De stör livet på uteserveringarna. Jag är intresserad av de lokala ordningsföreskrifterna och hur de uppfylls. Vilka kontakter har trafikborgarrådet med polisen kring hur man följer hastighetsbegränsningar och så vidare? Det är jag intresserad av att höra.

Anförande nr 57

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag ber att få återkomma. Jag känner inte till att detta skulle vara något problem. Vi vet att det har varit diskussion i många år om vattenskotrarnas möjlighet att röra sig i Stockholms skärgård. Man vill reglera det så att man kan åka i huvudlederna, tidigare var det helt förbjudet. Det är många fler som har köpt vattenskotter.

Vi får naturligtvis följa upp frågan. Det handlar ju om sjösäkerhet och det finns regelverk kring det. Någon lokal ordningsföreskrift kopplad till detta kan jag inte säga något om nu.

Anförande nr 58

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Då var det ju tur att jag tog upp frågan. Det är ett ganska stort problem här inne i staden. Om det inte har kommit till borgarrådets kännedom är det bra att det gör det. Jag tar upp frågan nästa gång så kan vi höra vilka diskussioner du har haft med polisen.

Anförande nr 59

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Det är självklart fritt fram för Madeleine Sjöstedt att ställa den här frågan på nästa frågestund också. Jag sade att det finns ett ansvarsförhållande som reglerar detta. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. Det handlar om var man får framföra sjöskoter. Det kommer att ställas helt nya och andra krav på sjöfarten och innebära att det blir en helt annan trafik på Stockholms vatten i och med att vi bygger mer sjönära. Det är fler som vill ta sig till de publika evenemang som finns kring vattnen. Det kommer att innebära att polisen också måste övervaka.

Vilka möjligheter staden har att reglera detta vet jag inte. Det är Länsstyrelsen som har ansvar för frågan. Vi får gemensamt titta på detta om det är ett stort problem. Jag har inte hört att det är det. Det kan ju hända att det blir det i sommar när det är första året som det är tillåtet att köra i huvudlederna. Det har det inte varit tidigare.

Anförande nr 60

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Nu hade ju borgarrådet ändå en ganska väl utmejslad åsikt, nämligen att det in är något större problem och att om det är det så är det Länsstyrelsens sak att sköta det. Vi delar inte den åsikten. Länsstyrelsen och polisen har att se över detta, men det är också stadens ansvariga som ska se över ordningen i staden.

Om man inte imponeras av att de bryter mot hastighetsföreskrifterna, vilket jag personligen har sett att de gör, borde man åtminstone kunna säga att bullernivåerna är ett problem. Bullernormerna brukar ni annars vara oerhört engagerade i att upprätthålla i staden. Jag antar att det gäller även framfart på stadens vatten.

Anförande nr 61

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Madeleine Sjöstedt väljer att misstolka.

Det finns ett regelsystem. Det finns en ansvarig myndighet, Länsstyrelsen, som följer tillståndsgivningen och var man får åka. Polisen har inte bara ansvar för övervakning av trafiken på land utan också till sjöss. Det är självklart en polisiär uppgift att se till att hastighetsgränserna hålls.

Jag har inte noterat att detta är något stort problem. Jag har inte hört det vare sig från medborgare och folk som rör sig på staden eller från sjötrafiken och Stockholms hamn. Om det är ett stort problem är frågan: Vill Folkpartiet förbjuda dessa båtar eller vad är ni ute efter? Om det blir ett växande problem måste vi naturligtvis uppvakta ansvariga myndigheter för att påtala det. Det kan då gälla sjösäkerhet eller bullerstörning.

Fråga nr 6. Antisemitisk propaganda i stadens lokaler

Anförande nr 62

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Näringslivets medieinstitut upptäckte för ungefär 14 dagar sedan att det på en av datorerna i Kulturhuset fanns en sajt som heter aljazeera.com. Den ska inte förväxlas med tv-kanalen. Den heter aljazeera.net.

Denna sajt innehåller ganska grov antisemitisk propaganda som alltså är tillgänglig via en av de fyra datorerna i World News Café i Kulturhuset – stadens lokaler.

Jag vill fråga borgarrådet om några åtgärder har vidtagits från stadens sida med anledning av detta och i så fall vilka.

Anförande nr 63

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det som har hänt är det du antyder. Man har gjort ett misstag på Kulturhuset. Man har blandat ihop två sajter varav den du nämner, aljazeera.com, med flit har valt ett namn som gör att den kan förknippas med nyhetskanalen och sprida den här typen av antisemitisk propaganda.

Kulturhuset har nu naturligtvis rättat till felet efter att det påpekades och man har nu den rätta hemsidan.

Hemsidan .com finns ju på nätet, så jag har tittat på vad det är. Jag håller med om att det är fasansfulla saker som sprids där.

Anförande nr 64

C e c i l i a B r i n c k (m): Det är utmärkt att Kulturhuset har rättat till detta. Jag blir ändå lite förvånad. Man behövde inte leta särskilt mycket på aljazeera.com för att finna vad den sajten handlade om. De ytterligare frågor man ställer sig är naturligtvis: Hur länge har den funnits där utan att någon på Kulturhuset har upptäckt vad det handlat om? Varför har ingen av användarna protesterat? Det var ju uppenbarligen NMI som skickade ut ett pressmeddelande om detta för fjorton dagar sedan som fick upp frågan på dagordningen.

Det är bra att man har stängt tillgången till sidan och, som borgarrådet säger, rättat till misstaget. Jag tycker att det är anmärkningsvärt att detta misstag över huvud taget kunde begås – om det nu är ett misstag.

Anförande nr 65

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det har inte funnits någon som helst anledning att tro att det är något annat än ett misstag. Om du har information som tyder på något annat, vilket du antyder, vill jag höra det. Vi ska väl vara lite försiktiga med den typen av anklagelser.

Jag håller naturligtvis med om att det är tragiskt och till och med märkligt att det har kunnat ske. Men det har skett och det är tillrättat.

Anförande nr 66

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag har ingen information som tyder på att detta skett med avsikt. Den fundering jag har är att man måste ha varit bra blind och bra ointresserad av vad som hände på de fyra datorerna för att inte upptäcka vad den här sidan egentligen handlar om och vilket innehåll den har.

Om problemet är löst och det hela har rättats till är det bra. Jag förutsätter att det i framtiden kommer att bli en hårdare övervakning av vad som finns och vad datorerna används till så att detta inte upprepas.

Fråga nr 7. Gatuvåld

Anförande nr 67

I n g e B r i t t L u n d i n (fp): För några år sedan när Reclaim the city vandaliserade och förstörde Götgatan hade du och jag en debatt. Då sade du, enligt mitt sätt att se, väldigt naivt och blåögt, att organisationen – om det nu är en organisation – inte var så farlig. Vi måste tala med ungdomarna, sade du Annika. Då löser det sig, sade du.

Jag som bor vid Odenplan och såg deras senaste härjningar vill då ställa frågan: Tycker du så i dag också? Tycker du att du lyckades bra i ditt samarbete och i din diskussion med ungdomarna?

Anförande nr 68

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag ska svara uppriktigt och ärligt. Jag tycker att det är både–och. Jag tycker att de insatser som socialtjänst och framför allt dialogpolisen gjort är väldigt viktiga när en så allvarlig aktion har hänt.

Man måste alltid ställa sig frågan: Varför dessa kraftfulla uttryck? Varför detta allvarliga våld? Det är klart att jag under de här åren har lärt mig en hel del, bland annat att det inte är så lätt att komma till en dialog med de här grupperna. De förebyggande insatser vi har jobbat med kan spolieras av en enda händelse vid ett enda tillfälle. Det är djupt allvarligt och jag tar naturligtvis avstånd från den typen av aktioner.

Den erfarenhet jag har gjort under de här åren är att man ska skilja på olika ungdomsgruppers aktiviteter och aktioner. Gränsöverträdelserna blir för varje år allt grövre. Det är ett mycket allvarligt problem för oss.

Anförande nr 69

I n g e B r i t t L u n d i n (fp): Jag tycker att polisen i staden har varit väldigt bra, både i Götgatsaktionen och när ungdomarna tågade från Odenplan.

Jag hamnade mitt i smeten vid Odenplan. Jag förstår andra tanter – dit får man väl räkna sig numera – som blev lite skrajsna. Själv har jag lite vassa armbågar och tänkte att jag i alla fall måste ge mig in och titta. Det som händer vid de här tillfällena är att handlare, kaffeer och så vidare, blir livrädda. Ungdomarna går in och

tar vad de vill ha. De sätter sig ned och äter. Ingen annan vågar gå i närheten. Jag måtte ha sett ilska och bita ut. De gav blanka attan i mig.

Våra förebyggande insatser har uppenbarligen inte fungerat. Jag skulle önska att man såg till att man satte stopp på ett tidigare stadium. Götgatan innebar ju en chock eftersom det var första gången. Jag vill ha hårdare tag.

Anförande nr 70

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag tror att man måste ha en helhetssyn även på den här problematiken. Det är klart att man inte löser de här frågorna med enbart hårdare tag. Det behövs både preventiva åtgärder och ett skarpt kraftfullt agerande när en incident har skett. Det tror jag är viktigt.

Jag kan bara säga till dig Inge Britt Lundin att det var nog bra att du hade vassa armbågar. Jag var inne i tumultet vid Götgatsbacken och Medborgarplatsen för några år sedan. Som enskild individ är man direkt värnlös.

Anförande nr 71

Inge Britt Lundin (fp): Jag förstår att man inte löser det med enbart hårdare tag. Med hårdare tag menar jag inte fler slag med batongerna.

Även om den här så kallade organisationen inte hade sökt tillstånd för sin vandaliseringsvandring visste man ändå om den. Ryktet sprider sig. Därför skulle man önska att polisens arbetsinsatser hade bestått i att man plockade in dem i bussar vartefter de kom och körde ut dem någonstans så att det tar lite tid innan de kommer hem.

Anförande nr 72

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det är väl så här Inge Britt Lundin att de år då socialtjänst och polis och stadsdelar har haft förkunskap och vetat att man kommer att demonstrera har också insatserna från polis och socialtjänst varit av mindre omfattning och demonstrationerna lugnare. Även om man hade en föraning nu var det inte samma väl förberedda samordning mellan polisen och stadens olika instanser.

Det är det preventiva arbetet som är viktigt, både från myndigheter och i insatser gentemot våra ungdomar.

§ 16 Revisionsberättelser över de kommunala nämndernas verksamhet för år 2005 jämte granskningsrapporter avseende bolagen (bih. 2006:4) (utl. 2006:102)

Anförande nr 73

B o D a h l s t r ö m , ordförande i revisorskollegiet: Vi revisorer har granskat nämnderna och bolagen i den omfattning som följer av den goda revisionsseden. Granskningen har också utförts enligt gällande regelverk.

Vi revisorer kan med stor tillfredsställelse konstatera att vi kan tillstyrka att fullmäktige beviljar samtliga nämnder och dess ledamöter ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

Berättelserna är rena, det vill säga att vi inte har funnit någon anledning att framföra kritik i samband med våra revisionsberättelser. Det innebär att ni har skött er väldigt bra allihop, och det är vi som revisorer väldigt glada för.

Detsamma gäller bolagens styrelser. Vårens bolagsstämmor har behandlats, och ansvarsfrihet har beviljats även där, så vi känner givetvis samma glädje i fråga om bolagen.

Vårt beslut att avge rena revisionsberättelser grundar sig bland annat på att vi bedömer att bokslutet är rättvisande och att balanskravet har uppnåtts. Men vi har i alla fall ett antal synpunkter – dock icke så allvarliga – och förslag till förbättringar av verksamheten.

När det gäller kommunstyrelsens har vi synpunkter på att staden inte följer den kommunala redovisningslagens regler för investeringar, och det har bland annat gällt lokaler som används av stadsdelsnämnderna. Vi uppmärksammar kommunstyrelsen på att nettokostnaderna överstiger skatteintäkterna med 1,3 miljarder, och det är inte bra.

Sedan påtalar vi behovet av en ny upphandlingspolicy. Det har vi också gjort tidigare, men det har ännu inte kommit fram någon.

Vi har också påpekat att något systematiskt säkerhetsarbete inte har bedrivits. Den rapporten har behandlats av kommunstyrelsen och man håller med oss. Därför har kommunstyrelsen gett stadsledningskontoret i uppdrag att lämna förslag till en ny säkerhetspolicy. Jag vill gärna framhålla detta som ett exempel på att kommunstyrelsen tar till sig våra synpunkter och att man arbetar för att det ska bli bättre.

När det gäller de tekniska nämnderna har vi varit kritiska mot att renhållningsnämnden under flera år har haft stora överskott. Nu har man sagt att man ska använda dem för att täcka kommande kostnadsökningar, och vi förutsätter att så sker.

Beträffande miljö- och hälsoskyddsnämnden har man trots ökade resurser inte nått sitt mål, att 50 procent av livsmedelslokalerna ska vara föremål för tillsyn. Vi tycker att det är angeläget att nämnden når detta mål.

Sedan har vi påmint trafiknämnden om att vi har föreslagit att man ska ha en differentierad avgiftssättning och strängare viten vid grävning i gatumark. Jag säger Lindhagensgatan, så förstår ni vad det handlar om. Det här har då trafiknämnden tänkt på i tre år, men något resultat har ännu inte redovisats, och vi tycker att det är för lång tid.

Vi har också uppmanat trafiknämnden att öka andelen rätt parkerade fordon. Man har ett mål för detta som man ännu inte har uppnått. Sedan tycker vi också att parkeringsövervakarna ska använda miljöbilar i enlighet med den policy som man har antagit.

Anförande nr 74

J o e n L a g e r b e r g , vice ordförande i revisorskollegiet: Fullmäktige, ordförande! Nu har Bo Dahlström redan omnämnt att vi har tillstyrkt ansvarsfrihet för samtliga nämnder och dess ledamöter. Men jag vill påpeka att inom det fögderi som jag har att svara för har vi riktat två särskilda skrivelser till följande nämnder.

Kulturnämnden har för andra året i rad uppmanats att förbättra kontrollen över stadens konst. Maria-Gamla Stans stadsdelsnämnd har – tyvärr, måste jag säga – i strid med gällande regler kontantfinansierat ombyggnad av skollokaler och bokfört utgifterna som driftskostnader, vilket man inte får göra.

Hälften av stadsdelsnämnderna har uppmanats att ta kontroll över kostnader inom anslag 2 Ekonomiskt bistånd så att de ryms inom fastställd budget. Jag återkommer till det alldeles strax.

När det gäller pedagogisk verksamhet har skola och förskola uppmärksammats på två avsnitt, dels barngruppernas storlek och barnomsorgsgarantin, dels mobbningsproblemen.

Barngrupperna hade vid årsskiftet minskat med 0,9 barn jämfört med 2003. Beträffande barnomsorgsgarantin har sex nämnder inte klarat att erbjuda föräldrarna plats inom tre månader.

I fråga om mobbning är det helt klart att alltför många elever alltför ofta känner sig otrygga, utanför och mobbade. Vi har rekommenderat en stadsövergripande policy med grundläggande principer, tydlighet och konkret vägledning att inarbetas i skolplanen.

Ekonomiskt bistånd är den verksamhet som redovisar det största underskottet jämfört med stadens övriga verksamhetsområden. Drygt hälften av stadsdelsnämnderna redovisar tyvärr budgetunderskott här, fast i skiftande omfattning. Målet att halvera antalet vuxna med ekonomiskt bistånd har bara uppnåtts av en stadsdelsnämnd, Östermalm. Totalt har dock antalet bidragstagare i staden på sex år nu minskat med bortåt 33 procent.

Nettokostnaden för arbetsmarknadsåtgärder var 87 miljoner 2005, alltså en ökning med 22 procent. Trots ett omfattande och engagerat arbete i de särskilt granskade stadsdelsnämnderna – Kista, Rinkeby, Vantör och Skärholmen – konstaterar vi att

stadens arbetsmarknadsinsatser saknar tydlig styrning och uppföljning. Rollfördelning och samverkan mellan stadsdelsnämnd och arbetsförmedling behöver förtydligas och utvecklas. Avsaknad av långsiktighet och övergripande styrning och uppföljning motverkar de integrationspolitiska målen.

Vi har ägnat särskild uppmärksamhet åt äldreomsorg, och då speciellt åt vård av och omsorg om multisjuka äldre som bor kvar hemma. Rapporten *Styckevis och delt*, som bygger på fallstudier framtagna av Stiftelsen äldrecentrum i samarbete med landstinget har utarbetats med hjälp av Enskede-Årsta stadsdelsnämnd. Rapporten visar att vård av och omsorg om multisjuka äldre som bor kvar hemma fungerar dåligt. Ni kanske minns en tidigare revisionsrapport från 1999 betitlad *Tänk, om någon såg helheten*, och detta får betraktas som en fortsättning.

När liknande fenomen nu återigen belyses i en färsk rapport ser vi en bristande överensstämmelse mellan de politiskt formulerade målen och den verklighet som många äldre befinner sig i. Här behövs nya öppningar i samspelet mellan landsting och stad, kanske med lägesorienterande information från fältet. Det är något som vi tänker återkomma till när stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen har inkommit med sina yttranden.

En annan aktuell fråga är om stadsdelsnämnderna kan säkerställa för den enskilde att han eller hon får det bistånd som man har rätt till enligt biståndsbeslutet. Vi har granskat tre stadsdelsnämnder, och vi kan konstatera att de brister som framkommit vid granskningen är generella och att de i större eller mindre utsträckning torde gälla alla stadsdelsnämnder.

Bristerna gäller styrning, uppföljning och kontroll av hemtjänstverksamheten. Det kan få negativa konsekvenser för bland annat kvaliteten i verksamheten. Men det har också framkommit allvarliga brister i dokumentationen av hur beviljade insatser genomförs, och detta bedömer vi som oacceptabelt med hänsyn till den enskildes rättssäkerhet.

Stadens riktlinjer för verksamheten inom familjevården är inte alltid tillräckligt kända av de tjänstemän som ska tillämpa dem. Det finns även här brister i dokumentation och handläggning, något som kunde avhjälpas vid en översyn av reglemente för socialtjänstnämnd och kommunstyrelse.

Slutligen kommer jag över till kompetensfonden som varit föremål för granskning dels i etapp 1 år 2004 och nu i etapp 2 år 2005. Den har omfattat utbildningsnämnd, socialtjänstnämnd, miljö- och hälsoskyddsnämnd, idrottsnämnd och sex stadsdelsnämnder. Dessutom har vi granskat nya projekt som har beslutats av personalen i kvalitetsutskottet, PKU.

Efter avslutad granskning ifrågasatte vi revisorer om ett flertal projekt som beslutats av PKU eller med stöd av delegation uppfyller kommunfullmäktiges mål och inriktning. Granskningen dokumenterades i ett revisions-PM som PKU yttrade sig över i december förra året.

Revisorerna framför nu kritiska synpunkter på att ett antal projekt inte uppfyller målen för kompetensfonden. Det är också uppenbart att PKU är medveten om och

har i sitt yttrande anført att man har fått in idéer för utvecklingsprojekt och att en del av dessa projekt kanske borde rymmas inom ordinarie verksamhet.

Kompetensfondens kansli har å sin sida i det här sammanhanget anført att projekt som beviljats medel inte hade kommit till stånd utan fondens medverkan.

Efter att ha behandlat PKU:s yttrande har revisorerna beslutat att granskningen ska fortsätta under 2006 som en etapp 3 i detta granskningsärende.

Eftersom jag inte vill upprepa det som Bo Dahlström nyss sade i denna talarstol vill jag nu bara avsluta denna föredragning.

§ 17 Stockholms stads årsredovisning för 2005 (utl. 2006:103)

Anförande nr 75

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande! Jag vill passa på att framföra fullmäktiges tack till våra revisorer. Även om det inte finns några revisionsanmärkningar och även om det är så kallade rena revisionsberättelser finns det naturligtvis brister i en del styrelser och bolag. Det vore konstigt om det inte vore så med tanke på att staden omsätter 40 miljarder i 40 olika förvaltningar och bolag med 46 000 anställda. Det är klart att vi tar till oss kritiken i de delar där revisorerna har framfört kritik och där vi kan bli bättre.

Men det som vår årsredovisning visar är att staden fortsatt har en stabil ekonomi och att vi i bokslutet för femte året i rad har uppfyllt balanskravet. Det är det som är förutsättningen och det som är det gamla arbetssättet sedan flera mandatperioder tillbaka. Det är viktigt också med tanke på att vi bara för två år sedan hade en ganska allvarlig ekonomisk situation i stadens verksamheter. Ingångsvärdet var minus 500 miljoner kronor. Nu har vi klarat balanskraven, och det känns naturligtvis viktigt med ett starkt och stabilt bokslut.

Det är första gången i stadsdelsnämndernas historia som de har balans i sina verksamheter, vilket jag tycker är viktigt att nämna. Av denna omfattande budgetomslutning står stadsdelsnämnderna för mellan 70 och 75 procent av stadens ekonomi. På det sättet är det angeläget att man jobbar vidare både med de ekonomiska styrdokumenterna och med verksamhetsuppfyllelsen.

Finansieringen växer snabbare än kostnadsutvecklingen. Det är ovanligt – som jag sade i en tidigare diskussion – att vi har en så väldigt hög investeringstakt. Vi har under den här mandatperioden investerat närmare 9–10 miljarder i bostadsförsörjning, infrastruktur och hela förskoleutbyggnaden. Också den kraftfulla satsningen på idrott och fritid har varit en del i stadsutvecklingsprojekten och utvecklingen av Stockholms stad.

Något som också är viktigt att säga är att kostnaderna för försörjningsstödet minskar. Vi vet att i en lågkonjunktur är stora delar av försörjningsstödet väldigt ofta relaterat till arbetslösheten. Det finns ett tydligt trendbrott där arbetslöshetssiffrorna sjunker. Sysselsättningen ökar. Återigen står vi i Stockholm och Mälardalsregionen starka, och återigen är vi Sveriges tillväxtmotor, vilket är oerhört viktigt. Samtidigt samlar vi näringsliv och akademi för att arbeta kraftfullt med en näringslivsutveckling, men också med en utveckling av den offentliga sektorn.

När det gäller den offentliga verksamheten var ju målet att prioritera barn och unga och naturligtvis även att jobba med en hållbar omställning av Stockholm, vilket vi också har gjort under mandatperioden. Verksamhetsmässigt har vi kommit väldigt långt i fråga om de mätbara mål och de nycklar vi har på den så kallade mjuka sidan. Icke förty kan man naturligtvis jobba vidare med det.

Inför kommande mandatperioder är det viktigt att vi får motsvarande nyckeltal också för den hårda sidan. Det handlar inte bara om att utvärdera förskoleverksamhet,

fritidsverksamhet, utbildning och så vidare, utan vi måste också veta – som jag brukar säga från den här talarstolen – att vi använder skattebetalarnas pengar så effektivt som vi bara kan. Jag säger som Gustav Möller en gång sade: ”Varje förslösad skattekrona är en stöld från svenska folket”.

Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 76

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag skulle inte vilja förorda att man lägger ned två dygn på att diskutera revisionsberättelse och bokslut, men nog finns det en obalans när det gäller vad fullmäktige lägger krafterna på beträffande diskussion om budget och diskussion om det väldigt intressanta material som vi får ta del av i samband med bokslutet och revisionsberättelsen om vad man faktiskt har uppnått.

Även om man som majoritet gärna vill understryka att man har uppnått det ena eller andra av sina mål har den nuvarande majoriteten med ett nödrop klarat balanskravet och inte så mycket mer när det gäller de ekonomiska målen. Om en stad som Stockholm med dess förmögenhetsmassa inte hade en i grunden solid ekonomi skulle det vara stor fara å färde. Men vi måste ju se långsiktigt på detta, och det kan gå väldigt snabbt för staden att återigen hamna i underskottsproblematik. Det finns ett antal nycklar i det här bokslutet som ger anledning till oro.

Enligt Statistiska centralbyrån har Stockholm ett underskott på 212 kronor per invånare. Det försätter oss på jumboplats i Stockholms län, och det är naturligtvis i sak ett stort bekymmer för Stockholms stad att man säger att man har klarat balanskravet samtidigt som det i grunden finns ett underliggande underskott. År 2002 hade vi ett överskott på 1 000 kronor per invånare. Det skulle ha placerat oss någonstans i mitten på dagens lista över Stockholms län.

Det andra gäller finansieringen. Där säger finansborgarrådet att hon är nöjd med att finansieringen överskrider kostnadsutvecklingen. Men det avser den sammantagna finansieringen med skatteintäkter, förändringen i skatteutjämningsystemet – det är i och för sig är bra att det har skett en liten förändring – och stadsbidrag. Men det som är den egna finansieringen, skatteintäkterna, har bara vuxit med halv procent mellan 2004 och 2005. Det visar ju på den relativt sett höga arbetslöshet som Stockholm fortfarande dras med.

Och, herr ordförande, jag vill också påpeka att jag är orolig för de dåliga avsättningar som sker för kommande behov. Att man i dag har kunnat ge Vägverket 1,8 miljarder för att man ska kunna komma i gång med Norra länken beror på den avsättning på 2,3 miljarder som vi gjorde 2001. Nu görs ingen avsättning för infrastrukturen, vilket ju bäddar för att man i framtiden kan få svårt att klara av de många åtaganden som ligger i *pipeline* med de infrastrukturinvesteringar som ska ske.

Till sist: Socialbidragsberoendet har ökat med 5 procent åren 2002–2005. Målet är en halvering, men Stockholm är långt ifrån det målet.

Herr ordförande! Jag tycker att det finns väldigt mycket i det här bokslutet som inger oro, och jag vill med detta understryka det särskilda uttalandet från de borgerliga partierna.

Anförande nr 77

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Majoritetens så kallade ekonomi i balans har inte uppstått genom ordning och reda i vardagen, genom effektiviseringar och vardagsrationaliseringar utan det har uppstått genom två stora sedelpressar: skattehöjningen 2003 och kompetensfonden. Det är nya pengar som är onödiga och skadliga och som utgör direkta hinder för en effektivisering. Det rör sig om en direkt indragning av stockholmarnas egen köpkraft med uppemot 700 miljoner kronor. Trots detta, herr ordförande, går det inte ihop.

Jag tycker att det är värdefullt att vi har revisorerna här i dag. Jag vill särskilt citera två punkter i årsöversikten, sidan 3. Dels konstaterar man att kostnaderna överstiger skatteintäkterna med 1 288 miljoner. Tidigare år har stadens finansnetto täckt motsvarande underskott. Årets finansnetto uppgår till 1 068 miljoner. Alltså ligger man 220 miljoner back där.

Sedan har vi kompetensfonden. Jag citerar återigen: "I samband med årsrapporten från kommunstyrelsen 2004 konstaterade vi att frågan rörande rättsliga förutsättningar för Stockholms stads kompetensfond att ge stöd till vissa verksamheter är en principiellt viktigt fråga som bör föras upp till kommunfullmäktige för beslut så snart som möjligt". Man konstaterar att frågan ännu inte har behandlats av fullmäktige, och man har inte ens fått något svar av kommunstyrelsen.

Ordförande, fullmäktige! Med en skattehöjning som har verkat i tre år och en kompetensfond som har lyft bort många hundra miljoner kronor från nämndernas drift är det en omvänd prestation att stadens kostnader överstiger intäkterna trots ett positivt finansnetto på 1 miljard. Denna omvända prestation bygger nu upp underskotten ytterligare, precis som man gjorde 1994–1998.

Man måste faktiskt anstränga sig rejält för att inte gå med plus efter höjd skatt och inrättandet av kompetensfonden som fullmäktige borde ha behandlat på ett helt annat sätt och som i väsentliga delar är olaglig.

När friidrottssäsongen nu drar i gång med alla höjdhoppare tänker jag närmast på Kurt Olssons intervju med Patrik Sjöberg där Kurt Ohlsson frågade: Vad är det lägsta du har hoppat?

Möjligen har Annika Billström någon gång hoppat lägre än vad hon gjorde 2005. Men bokslutet för 2005 är bland de lägsta hoppen, och det finns inget som helst skäl, herr ordförande, att vara vare sig nöjd eller stolt med det här bokslutet

Anförande nr 78

A n n - K a t r i n Å s t r ö m (fp): Ordförande, fullmäktige! Stockholms stads årsredovisning handlar om många och viktiga siffror, men det gäller att inte glömma bort att det allra mest handlar om människor av kött och blod. Det handlar om

invånare i Stockholm, om anställda i stadens alla verksamheter och om dem som besöker vår stad. Det som vi i dag har framför oss är ett bokslut efter att Annika Billström och Socialdemokraterna tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet har suttit tre år vid makten.

Återigen visar Socialdemokraterna att de inte kan hålla i pengarna och att de inte kan generera förutsättningarna för tillväxt. De får så klart god hjälp av regeringens Stockholmsfientliga politik. Detta är ett bokslut över en stad där klyftorna ständigt ökar. Stockholm har blivit en tudelad stad.

Brottsligheten har ökat. Klotter och skräp fyller det offentliga rummet.

Trots högkonjunktur finns det inte några jobb. Allra värst drabbas ungdomar och andra som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Enligt USK:s arbetsmarknadsrapport har antalet stockholmare som är arbetslösa eller i konjunkturberoende åtgärder inte minskat med en enda person sedan april 2005. I Rinkeby, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Vantör ökar arbetslösheten – stadsdelar som redan tidigare hade ett stort utanförskap.

Under den borgerliga mandatperioden minskade bidragsberoendet med nästan 40 procent. Sedan maktskiftet har den minskningen totalt stannat av. Kostnaderna för socialbidragen har skenat i väg. De har ökat med närmare 200 miljoner. Trots högkonjunkturen uppvisar hälften av stadsdelsnämnderna underskott när det gäller socialbidrag, vilket också påpekades alldeles nyss av revisorerna.

Stockholm ska vara en bra stad att leva, arbeta och bo i för alla stockholmare. Segregationen måste minska och rätten till arbete måste öka.

Vi vill införa jobbgaranti för att minska socialbidragsberoendet. Det måste bli ordning och reda och arbetsro i Stockholms alla skolor. Monopolet med kommunala hyresrätter i ytterstaden måste brytas. Det måste bli möjligt att köpa och äga sin lägenhet även där.

Socialdemokraterna höjde skatten med 50 öre. För det fick stockholmarna ett större socialbidragsberoende och en skola där elever slås ut. Äldre stockholmare fick allt svårare att få särskilt boende, biståndsbedömningen hårdnade och tusen platser i äldreomsorgen lades ned.

Ett bättre Stockholm handlar om fler riktiga jobb i stället för projekt, en tydligare satsning på stadens kärnverksamheter, en stad full av framtidstro. Det ska vara en stad för alla stockholmare.

Anförande nr 79

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det går bra för Sverige, säger Göran Persson så fort han får tillfälle. Och det går bra för Stockholm, fortsätter Annika Billström.

Det går inte bra om man frågar de äldre som inte får komma ut i friska luften regelbundet. Det går inte bra om man frågar de äldre som lever i ensamhet på dagarna och upplever ångest på nätterna och som inte beviljas servicehusboende. Det går inte bra för de äldre dementa som inte får det stöd och den hjälp som de behöver för att klara det dagliga livet.

Det går inte heller bra om man frågar föräldrar till alla de barn som trängs i alltför stora barngrupper på dagis där både barn och personal i allt högre grad riskerar att få eller har fått tinnitus. Den stressade miljö som de små barnen får uppleva är ingen bra grund för det uppväxande släktet.

Det går inte heller bra om man frågar alla dem som står utanför arbetsmarknaden och inget hellre önskar än att bli delaktiga i en arbetsgemenskap och tjäna sina egna pengar och därigenom få större makt över sina liv. En alldeles för stor del av dessa är personer med invandrarbakgrund. Detta är högst oroväckande då den bästa integrationen sker på arbetsplatsen.

Majoriteten slår sig för bröstet och framhåller att stadsdelsnämnderna har balans i ekonomin. Ja, det är inte så konstigt när nämnderna över huvud taget inte hade behövt budgetera för kompetensutveckling. Det hade nämligen kompetensfondens jultomte med sig. Han stod för alla resurser när det gällde kompetensutveckling, och då är det klart att man inte behöver tänka på att hålla budgeten i övrigt och verka för en effektivisering.

Nej, Stockholm behöver en ny ledning där valfrihet och trygghet går hand i hand, och här är det lilla ordet ”och” det viktiga. Det handlar om enskilda människors möjlighet att påverka sina liv, alltifrån möjligheten både att välja barnomsorg till att välja skola och att påverka äldreomsorgen och var man vill bo som äldre. Valfrihet och trygghet hand i hand i en ny majoritet för Stockholm!

Anförande nr 80

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det intressanta med en sådan här redovisning är framför allt det som inte står. Staden har gjort enorma åtaganden som måste uppfyllas under dessa år. Ett av de största åtagandena är att bygga bostäder.

Majoriteten avgav ett antal löften efter att man hade blivit vald. Det finns ett löfte där man inte redovisar sin framgång, och det är löftet om mer blandade upplåtelseformer till exempel i förorterna. Det kan jag förstå för där finns det en del att skämmas över.

I Stockholms stad finns det 32 områden som anses utsatta, enligt vårt eget statistikkontor. I 26 av dessa områden ökar segregationen eller ligger kvar på samma nivå. Det byggs nya hyresrätter, men det görs ingenting för att bygga fler bostadsrätter. I sex av områdena har det byggts några få ytterligare bostadsrätter.

Det är uppenbart att det är något som fallerar här, och då tänker man: Ja, men vi har ju våra kommunala bostadsbolag där tre av våra mest prominenta borgarråd sitter som ordförande. Vad gör man där? Jo, de ska bygga 8 000 nya bostäder, men det har de inte gjort, kan jag tipsa om. Det är bara en bråkdel som har genomförts, och hur många bostäder som har byggts av de kommunala bostadsbolagen berörs väldigt

översiktligt i den här redovisningen. Det är mycket få. Man kan undra vad dessa prominenta borgarråd gör som ordförande i de här bostadsbolagen.

Sedan kan man säga: Ja, men det ska ju byggas 20 000 bostäder. Mellan den 1 januari 2003 och den 31 mars 2006 har det påbörjats 10 219 bostäder, enligt vårt eget statistikkontor. Därmed är det mycket långt tills man uppfyller löftet om byggandet av 20 000 nya bostäder.

Det är bara att konstatera att det är en lång väg kvar innan man har uppfyllt sina vallöften när det gäller bostäder i Stockholms stad, och det är en lång väg kvar innan vänstermajoriteten börjar ta segregationen i förorterna på allvar. Det är inte så förvånande eftersom majoriteten i stadsbyggnadsnämnden fullständigt har förfallit. Det finns inte längre någon vänstermajoritet, utan i de flesta ärenden är Socialdemokraterna beroende av helt andra krafter för att kunna få till stånd ett byggande i Stockholms stad.

Om man vill ha ett byggande i Stockholms stad måste man rösta på Moderaterna, Folkpartiet eller Kristdemokraterna, det är den slutsats som man kan dra.

Anförande nr 81

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag har bara en kort kommentar till Madeleine Sjöstedt. 1 117 lägenheter har de borgerliga i stadsbyggnadsnämnden röstat nej till. Så var det med det.

Jag tycker att det är väldigt viktigt att man tar de frågeställningar som Sten Nordin tog upp på allvar, alltså balanskravet och avsättningarna. Ekonomin för kommande mandatperioder bygger naturligtvis på de riktigt stora projekt som vi jobbar med: Citybanan, Norra länken, väg 73, E 18 och förhoppningsvis får vi också beslut och investeringsmöjligheter när det gäller Slussen och annat.

Under den här mandatperioden har jag slagits av två saker som jag är väldigt glad över. Den ena saken är: Trots allt finns det en stor samsyn i fullmäktigesalen kring den viktiga frågan om bostadsförsörjningen. Den andra saken gäller ekonomiutskottet. Där finns det också en bred majoritet för både ett verksamhetsmässigt och ett ekonomiskt ansvarstagande för förskoleutbyggnaden. Jag tycker att det är stort och bra, och jag önskar också att vi på andra viktiga områden ska hitta ett arbetssätt och ett samarbete som gör att vi ser till det som förenar oss bortom det som skiljer oss åt.

Jag måste bara kommentera det som Rolf Könberg tar upp om kompetensfonden. Ja, det är väl alldeles självklart att vi är för att kompetensutveckla vår personal. Vi ser ju det som en viktig investering för framtiden. Att ni Moderater inte gör det är också alldeles klockrent eftersom ni tassar kring frågan om huruvida det är lagligt eller olagligt. För oss är det en självklarhet att på samma sätt som vi investerar i hårda varor investerar vi också i humankapital. På det sättet kommer vi på sikt att vara rustade för den nya utmaning vi står inför när det gäller arbetsorganisation och annat.

Vi tog över ett underskott på drygt 300 miljoner efter en brinnande högkonjunktur då Moderaterna styrde. Vi har befunnit oss i en lågkonjunktur och vi har fått ordning och reda på stadens ekonomi. Det är ingen av oss som förhäver sig, men vi är väldigt

glada över att vi är ute ur lågkonjunkturen och kan se de positiva effekterna av en högkonjunktur. Med det får vi också SCB:s bekräftelse på att vi är Sveriges i särklass bästa kommun när det gäller finansiell ställning. Det tycker jag är väldigt positivt.

Anförande nr 82

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det är mycket talande att Annika Billström inte svarar på min fråga om ifall hon tycker att det är ett problem att det byggs fler och fler hyresrätter i stället för bostadsrätter i utsatta förorter. Jag skäms inte över att Folkpartiet har röstat nej till fler hyresrätter i socialt utsatta områden. Folkpartiet slåss för ökad integration, inte för mer segregation. Vi vill ha fler bostadsrätter.

För mig är det ingenting att skratta åt att man i 26 utsatta områden har byggt ännu fler hyresrätter. Jag kan bara konstatera: I stadsbyggnadsnämnden finns det inte längre någon fungerande majoritet, men det är inte vårt problem. Det är ert problem, och det är du som borde svara på frågan hur ni ska göra för att minska segregationen i de utsatta förorterna.

Anförande nr 83

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Under de 15 år som jag har haft förmånen att vara verksam i Stockholms stad har vi jobbat med några verktyg. Ett av dem är att bygga blandade upplåtelseformer. Det är klart att om vi bygger blandat i Stockholms alla stadsdelar kommer vi långsiktigt också att få balans.

Erfarenheterna av förra mandatperioden, Madeleine Sjöstedt, var att det var några hundra hyresrätter som byggdes. 14 000 hyreslägenheter omvandlades i Stockholms innerstad, och ni byggde bara exklusiva bostadsrätter.

Det är nu som vi ser effekterna av er segregationspolitik. Vi vill göra precis tvärtom.

Anförande nr 84

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det sista först: Jag kan konstatera att det fortfarande än i dag under den här mandatperioden inte har nybyggt fler lägenheter av Svenska Bostäder än under det sista året som jag var ordförande under den förra mandatperioden. Däremot har det köpts in en otroligt massa lägenheter, men låt oss ta den debatten senare.

Jo, Annika Billström, det vore bra med kompetensutveckling om det var dit pengarna gick och om kompetensfonden var korrekt organiserad. Ni har gjort tre saker. Ni har lyft ansvaret för kompetensutvecklingen från de ansvariga nämnderna och från de ansvariga cheferna. Det var det första misstaget.

Det andra misstaget är att man använder så otroligt stor del av kompetensfondens medel till annat än vad de retoriskt skulle gå till.

Det tredje misstaget – som jag redan har varit inne på – är att ni över huvud taget inte har hanterat den upprepade och allvarliga revisorskritiken som framfördes på de här punkterna senast alldeles nyss. Det här är väl ett bra tillfälle, Annika Billström, att se

till att revisorerna får svar och att kommunfullmäktige behandlar de principiellt angelägna frågorna som de reste i årsrapporten för – och jag vill betona det – 2004.

I handlingarna till dagens möte, sidan 61, finns det en väldigt bra sammanställning som jag uppmanar alla att läsa. Den beskriver mera exakt hur lågt ni har hoppat och vilken ordning och reda som ni faktiskt inte har haft. Om jag summerar 2001 och 2002 års resultat var det 2,2 miljarder – 1 miljard över balanskravet. Under era tre första år är årsresultatet minus 350 och plus 20, enligt balanskravet.

Sammanfattningsvis, herr ordförande: Majoriteten har dragit in 700 miljoner kronor från stockholmarna genom en onödig, skadlig skattehöjning. Ni har satt sprätt på flera miljarder kronor av vårt eget kapital. Ni klarade inte heller 2005 att anpassa kostnaderna till intäkterna, att rätta mun efter massäcken, som det heter på folkligt språk. Och för tredje året i rad – som Sten Nordin var inne på – gör ni minimala avsättningar till eget kapital. Nettot var även i år flera miljarder som togs i anspråk och närmare noll, nämligen 47 miljoner kronor som avsattes.

Detta är – och jag upprepar det igen – ingenting att vara vare sig nöjd eller stolt med.

Anförande nr 85

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Rolf Könberg kan försöka trixa och fixa hur mycket han vill, men vi gör boksluten på samma sätt som ni gjorde. Enligt balanskravet har vi ett resultat på 6,6 miljoner kronor.

Vi tog över en ekonomi med ett underskott på 315 miljoner kronor i stadsdelarna. Ni väljer ju alltid en politik som gynnar de högavlönade på de lågavlönades bekostnad. Vi gick till val på en skattehöjning. Väljarna sade nej till er politik och ja till vår politik, och vi har som ett av våra viktigaste mål en god ekonomisk hushållning på samma sätt som vi har andra fyra mål som revisorerna och andra har kontrollerat.

Under den här mandatperioden har vi jobbat stenhårt med att investera jämfört med den låga investeringstakten under den förra mandatperioden. Det är oerhört viktigt, och jag vill upprepa att jag tycker att det är positivt att det finns en så bred samsyn i fullmäktige om bostadsförsörjningsansvaret. Jag önskar också att det fanns samma samsyn på andra politikområden.

Kompetensfrågorna är enormt viktiga för oss. Personalen, medarbetarna i Stockholms stad, är en av de viktigaste strategiska delarna. Därför valde vi att satsa en så stor summa för att få i gång arbetet. Det måste nu sättas i en linjeorganisation. Jag hoppas att varje vd och förvaltningschef tar det fortsatta ansvaret för kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Det är en av de svåraste frågorna att hantera under kommande mandatperioder med tanke på att staden står inför en arbetskraftssituation där gruppen 40-talister är stor också i Stockholms stad.

Summa summarum: Det är en ekonomi i ordning, i balans. Under kommande mandatperiod kommer vi att avsätta pengar för investeringar i både bostadsförsörjning och infrastruktur. Det är en tradition som Stockholms stad har haft i många, många år.

Med dessa ord, herr ordförande, vill jag ånyo bara yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 86

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag hoppas att alla hörde att Annika Billström sade att man gör bokslut på samma sätt som vi gjorde. Jag påpekade hur det hade sett ut 2001–2002, alltså plus 2,2 miljarder mot minus 350 miljoner. Det är en närmast övertydlig illustration av att det nog är så att vi gör samma typ av bokslut, fast det blir ett helt annat utfall.

Sedan är det ett problem att du står här och lovar avsättningar senare. Vi i den här salen vet ju vad du har lovat i stort och i smått tidigare. Att du lovar avsättningar senare är ju – med all respekt – kanske inte det allra mest trovärdiga uttalandet i den här salen i kväll. Den praktiska kommunala verkligheten är ju att avsättningarna har varit unikt små under de senaste åren.

Det finns ingenting i det ärende som vi kommer att debattera om ett par veckor som tyder på att ni har någon annan och bättre plan för kompetensutveckling eller annat. Ni tillämpar nu den brända jordens taktik. Precis som förra gången kommer vi att få ärva en underliggande underskottsproblematik. Det planerar vi redan för.

Anförande nr 87

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Vi tog ju över stadsdelsnämnderna med ett rejält strukturellt underskott. Det rörde sig då om 24 stycken, och det jobbade vi med. Vi hade inte särskilt mycket stöd av Socialdemokraterna ute i stadsdelarna när vi arbetade med att få ordning på dessa underskott. Det var några stadsdelsnämnder som hade stora problem, men många av dem jobbade redan under den förra mandatperioden fram en balans.

Det investeringsprogram som Annika Billström berömmar sig av, där vi har varit överens i många delar, har ju varit möjligt på grund av den ekonomi som den tidigare borgerliga majoriteten lämnade efter sig. Stockholms stad hade aldrig kunnat lämna 1,8 miljarder till Vägverket för att starta bygget av Norra länken om vi inte hade gjort den avsättningen.

Så försök inte beskriva situationen som att Annika Billström tog över en ekonomi i oordning! Det är ju inte en sann beskrivning av verkligheten. Det var precis tvärtom, och det visar siffrorna svart på vitt.

Det fyller mig med oro att man nu inte gör samma typ av avsättningar. Man säger att man ska göra det under nästa mandatperiod. Det är ungefär på samma sätt som man har lurat sig själv många gånger när man har sagt: ”Jag ska börja spara nästa månad”. Men man vet att det sällan blir av.

Vi står inför väldigt stora åtaganden. För Citybanan gäller det 1 miljard. 3 miljarder ska gå till ombyggnad av Slussen. Sedan hoppas man på en del intäkter, men varken Annika Billström eller jag vet riktigt var den slutnotan landar. Det är något som Stockholms stad måste genomföra.

Vi har ett ärende om utbyggnad av Stadsbiblioteket. Sedan har vi det fortsatta bostadsförsörjningsprogrammet där man jobbar i väldigt svåra områden. Det är faktiskt inte så enkelt. Oavsett om man säljer mark eller inte är det fortfarande svårt att inte få exploateringsunderskott eftersom det gäller så svåra områden som vi vill bygga och utveckla.

Jag känner en väldigt stor oro över att den här mandatperioden lämnar så att säga kassakistan tom i den meningen att det inte finns någon förberedelse för dessa stora investeringar, utan den förberedelsen ska komma nästa mandatperiod.

Jag ska börja spara nästa månad.

Anförande nr 88

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska stilla din oro, Sten Nordin. I bokslutet för 2006 kommer man att ha drygt 4 miljarder för avsättningar, utan att vi har sålt bolag och utan att vi har privatiserat småhusmark eller omvandlat hyresrätter till bostadsrätter.

Innevarande års budget för 2006 innehåller också en prognos för 2007, 2008 och 2009. Där är vi väldigt tydliga när det gäller investeringsprogrammet. Det handlar om precis det som revisorerna var inne på, att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska ha sin ordning för hur man ska hantera investeringarna.

Det vi lämnar efter oss är en stadsdelsnämndssektor i balans. För första gången i stadsdelarnas historia har man ett överskott i verksamheterna. Vi vet att vi har stora miljardebopp för avsättningar under de kommande fyra-åtta åren. I innevarande års budget ingår hela investeringsprogrammet för de åren.

Om det ledarskap som Sten Nordin står för är att jobba med den breda samsyn om avsättningar när det gäller infrastruktur, kollektivtrafik och bostadsförsörjning, då kan nog stockholmarna känna sig lugna på den punkten. Men det är naturligtvis inte så att vi frivilligt tänker överlämna ett dukat bord till en ny majoritet, utan vi tänker fullfölja den politik som vi nu redovisar resultatet av.

Anförande nr 89

Borgarrådet N o r d i n (m): Det finns väl risk för att ni rycker undan duken så att porslinet flyger av.

När det gäller de 4 miljarderna, Annika Billström, var det ett ärende som vi var helt överens om, att försälja 9-procentsposterna till bolagen. Det var ett väldigt bra ärende, men det fanns en brist i det. Vi ville ju att man redan i ärendet skulle fastslå att dessa pengar ska reserveras för investeringsprogrammet för infrastruktur och annat. Men ni ville inte ha några sådana skrivningar. Det känns lite som att ni vill ha de här pengarna att spela med i nästa förhandling, och det gör en lite orolig.

Anförande nr 90

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Nu har Annika Billström pratat så mycket om underskott i stadsdelsnämnderna att jag känner mig föranledd att förklara hur man i praktiken faktiskt kan hantera uppkomna underskott i stadsdelsnämnderna utan skattehöjningar och utan att använda eget kapital.

Det första året efter det förra majoritetsskiftet, 1999, fanns det ett ackumulerat underskott i Kista stadsdelsnämnd på 60 miljoner. Det var inte det enskilt största, men det var ett av de större underskotten. Under 1999 sparade majoriteten i den stadsdelsnämnden bort 60 miljoner genom lokaleffektiviseringar, minskad byråkrati och aktiva åtgärder för ett minskat bidragsberoende. Detta kombinerades med att staden sänkte skatten och satsade nya pengar på skola och äldreomsorg. Så det går att hoppa högt om man vill.

Det här var det som ni borde ha gjort, men det har ni inte gjort. Ni har i stället dopat stadsdelsnämnderna med nya pengar som kallas för lite olika saker. Ni har de facto inte signalerat att det är viktigt att spara i vardagen. Det går om man anstränger sig, men ni har inte ansträngt er.

Anförande nr 91

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Rolf Könberg kan försöka trixa och fixa med siffrorna hur mycket han vill. Kvar står: I stadsdelsnämndernas verksamhet är det klockrent första gången som man har balans. Det är så. Sedan får du prata hur mycket du vill, men stadsdelsnämndernas verksamhetsbudgetar är i balans.

Anförande nr 92

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande! Jag måste bara få klara ut det här. Jag har inte för ett ögonblick ifrågasatt att det skulle vara formell balans. Jag har inte för ett ögonblick sagt att ni skulle ha brutit mot balanskravet. Jag har tvärtom försökt att föra en debatt om vilka metoder man kan och bör använda för att nå det och konstaterat att ni systematiskt har dragit upp intäktsposterna och systematiskt låtit bli att dra ned kostnadsposterna. Det är så man bygger på en väldigt stark ackumulerad underskottsproblematik, och den kommer vi nu att få hantera, precis som vi gjorde förra gången. Det är vad jag har sagt.

Däremot har jag inte – och det vill jag understryka igen – sagt att det har trixats och fixats. Det har det gjorts på en del andra punkter, men inte på den som vi debatterar just nu.

Anförande nr 93

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det är bra att Rolf Könberg är tydligt med att vi har balans och ett positivt resultat enligt balanskravet. Jag har varit med så många gånger om att man går ut med olika statistik och jämför helt olika siffror så att det blir fullständigt förvirrat för medborgarna.

Det som slutligen är viktigt att konstatera är väl ändå att vi nu har ett bokslut som är i balans enligt balanskravet. Vi har undanröjt arvet från den förra majoriteten med ett

underskott på 315 miljoner kronor i stadsdelarna samtidigt som vi har satsat väldigt mycket på barn, unga, äldre och annat som vi har gått till val på.

Det är ju inte så att vi har samma sorts ekonomiska politik som Moderaterna. De sänker skatten. Vi gick till val på att höja skatten därför att vi såg allvarliga brister i verksamheterna. Det finns fortfarande brister i en del verksamheter, men tack vare att vi jobbar med översyner och genomgångar av samtliga förvaltningar och bolag – något som aldrig har gjorts tidigare – vet vi att vi hittills under 2005 har frigjort 500 miljoner kronor för att kunna omfördela från byråkrati till verksamheter som har stora behov. Det är en viktig reform- och fördelningspolitik.

§ 19 Namn för gator inom stadsdelen Vällingby - Vännäsgången, Årevägen, Albert Aronsons Torg, Solursparken tillkommer och Bjurforsgatan, Matforsgatan och Vällingby Backe utgår

Motion om uppkallande av plats till minne av Albert Aronson (utl. 2006:105)

Anförande nr 94

Borgarrådet Söderlund (m): Fru ordförande och fullmäktige! Jag är lite förvånad över att Socialdemokraterna är så snabba med att skriva fram namnären den när det rör ledande socialdemokrater. Då kan man tydligen bortse från namnberedningar, kutym och praxis i staden och skriva fram ärenden. Men när det gäller andra viktiga personer är det antingen svårt eller omöjligt, och ärenden läggs på hög. De skrivs aldrig fram till fullmäktige.

Jag tycker att det är lite anmärkningsvärt att när det gäller en av jordens mest kända svenskar och stockholmare, Astrid Lindgren, så får man tjata i årtal för att få fram ett namn. Och när det till slut blir ett namnärende så blir det en grushög i Vasaparken. Men när det gäller levande eller döda socialdemokrater så finns det ingen hejd. Då går det an att skriva fram ärenden och bortse från vad namnberedningen säger. Det som inte gäller jordens mest kända svensk gäller tydligen Aronson, för där kan man skriva fram ärendet trots att namnberedningen säger nej.

Jag tycker att detta är konstigt. Jag tycker att det är att frånga de principer vi har haft i det här huset, och jag tycker att det är anmärkningsvärt. Dessutom är det i sak så att man kan ha olika synpunkter på om ifall Albert Aronson ska ha någon plats uppkallad efter sig. Han är definitivt en av ingenjörerna bakom hela cityskövlingen och hela nedre Norrmalm. Det kan finnas andra poänger med att han nu får en plats ute i Vällingby, där han faktiskt har medverkat till stadsutveckling; det kan jag se. Men han har inte alla ess i leken rent sakligt, om jag säger så. Jag vill gärna säga detta i fullmäktigesalen.

Framför allt tycker jag att det är anmärkningsvärt med den praxis som nu har inträtt. Man låter jordens mest kända svensk i bästa fall få en grushög i Vasaparken uppkallad efter sig, men när det gäller Aronson skriver man fram ärendet mot namnberedningens vilja.

Anförande nr 95

Barry Andersson (s): Fru ordförande! Jag ska bara be att få ställa en fråga till borgarrådet Söderlund. Han är ju van vid snabba puckar, och vi brukar tycka att allt tar alldeles för lång tid. Han tycker nu att vi har skrivit fram ärendet snabbt. Jag tror att jag väckte motionen 2001. Nu är det 2006. Om Mikael Söderlund tycker att det är en snabb hantering så tycker jag precis tvärtemot. Jag trodde att du och jag var för de snabba puckarnas politik. Det här är de långsamma som glider till icing, och de är ingenting att ha, Mikael Söderlund!

För övrigt ska jag inte säga någonting i frågan. Men kom inte och säg att det är snabbt behandlat! Jag tycker att fem år är en alldeles för lång tid när man väcker en motion.

Anförande nr 96

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag vill gärna ha svar från föredragande borgarråd, men hon är inte här. Jag vet att det gäller Annika Billström nu, men jag konstaterar att stadsbyggnadsborgarrådet inte är här.

Eftersom jag inte får något svar från Annika Billström säger jag detta återigen. Det intressanta med den här frågeställningen är varför man plötsligt bortser från namnberedningens synpunkter. Varför sker det just när det gäller Albert Aronson? Det är en viktig frågeställning. Om jordens mest kända svensk inte får en plats av värdig natur – tycker jag – uppkallad efter sig med hänvisning till namnberedningen så vill man gärna veta varför Aronson ska ha en plats uppkallad i staden trots att namnberedningen inte säger ja.

Anförande nr 97

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Mikael! Du har inte helt och fullt rätt. Vad jag har förstått svarade namnberedningen nej när man svarade på motionen. Men vid ett senare tillfälle har man ändå föreslagit namnet när det gäller Albert Aronson. Det är naturligtvis så som Barry Andersson säger – han väckte sin motion 2001, och först förra året behandlades den av namnberedningen. Det här är väl ömsesidigt – på båda håll, skulle jag vilja säga.

Anförande nr 98

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Det blir semantik av det här. Det går till så här i Stockholms stad när det gäller namnärenden, och det har det alltid gjorts: Stadsbyggnadsnämnden remitterar till namnberedningen för synpunkter. Nu fick man en synpunkt; namnberedningen sade nej. Sedan kom stadsbyggnadsnämndens majoritet, eller vad det nu är – vad jag har förstått så har ni inte haft majoritet. Skälet till att ärendet inte har skrivits fram till den här salen, fru ordförande, är att Socialdemokraterna inte har fått majoritet i sin egen majoritet för förslaget.

Då hänvisar man tillbaka till namnberedningen och säger: Vi ska i alla fall ha den här platsen uppkallad, så varsågod och ta fram den! Och så gör man det. Jag menar, fru ordförande, att man då avviker från den praxis som den här fullmäktigesalen har haft.

Jag förstår Barry Andersson när det gäller det här med namnfrågor. Som fullmäktigeledamot vill man komma med namnförslag så att man syns i tidningen. Det är viktigt att profilera sig. Det är alltid käckt som fullmäktigeledamot att komma med lite namnförslag, och som socialdemokrat vill man gärna uppkalla någonting efter någon gammal socialdemokrat. Jag förstår det.

Men det som gör mig upprörd i det här ärendet är att man bortser från den princip som man höll för helig när det gällde Astrid Lindgren. Då gick det minsann inte an. Det gick inte att byta namn på någonting. Det gick inte att hitta någon plats som var

lämplig. Till sist, efter visst tjat, lyckades vi få till den här delen av Vasaparken och den lilla terrassen. Men det var så omöjligt och så komplicerat och namnberedningen sade ju nej. Och nu har namnberedningen sagt nej även i det här ärendet, men då går det an därför att nu är det en ledande socialdemokrat som ska få en plats uppkallad efter sig.

Jag noterar detta. Jag konstaterar att om man är socialdemokrat så får man snabbt en plats uppkallad efter sig när man nu har fått ihop majoritet i sin egen majoritet. Det är en sak. Men när det gäller jordens mest berömda svensk så är det inte möjligt. Då är det alldeles väldigt komplicerat.

Men jag noterar detta och ser fram emot nya namnärenden och nya ställningstaganden och den nya praxis som Socialdemokraterna nu har inrättat i den här salen.

§ 22 Förslag till namn för allmän plats inom stadsdelen Norrmalm – Birgit Nilssons Allé (utl. 2006:108)

Anförande nr 99

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Det här ärendet ger mig en fullkomligt oemotståndlig chans att vara lite av en besserwisser. Jag skulle aldrig förlåta mig själv om jag inte tog den.

Om vi nu ska vara riktigt, riktigt petiga är det nämligen så att det finns ett fel i texten. Birgit Nilsson debuterade nämligen inte i Lady Macbeth utan 1946 som Agate i Friskyttan.

Anförande nr 100

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Om det nu är så ska vi naturligtvis fatta beslut enligt de riktiga uppgifterna.

*§ 23 Idrottspolitiskt program för Stockholms stad
Hemställan från idrottsnämnden (utl. 2006:109)*

Anförande nr 101

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag noterar att idrottsborgarrådet tyvärr inte är på plats, vilket jag tycker är tråkigt när detta idrottspolitiska program ska tas i fullmäktige.

Idrott är någonting för alla. För mig är idrott gårdagens spännande VM-final i innebandy i Globen med 12 500 åskådare och säkert lika många framför tv-apparaterna. Sverige blev ånyo världsmästare i innebandy. För mig är idrott också att stå vid en dammig grusplan och titta på killfotboll någonstans i Stockholm. För mig är idrott också att stå vid en innebandysarg i någon av våra många hallar i staden och coacha mina tjejer. Idrott är också för mig att simma i någon av våra simhallar.

Det idrottspolitiska programmet spänner över alla dessa områden i Stockholm. Det är ett program som alla partier i fullmäktige är överens om, vilket är av största vikt om man ska få en långsiktighet och en stabilitet vad gäller idrottsfrågorna och på idrottsområdet i Stockholm.

Dock har jag en synpunkt som jag i och för sig inte tänker yrka på. Jag kan tycka att det idrottspolitiska programmet förtjänar sin självständighet, och inte att inarbetas i folkhälsoprogrammet, som det står i ärendet. Då tror jag att idrottsfrågorna kommer att hamna lite grann i skymundan.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 102

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige och Caroline Silverudd Lundbom! Jag vill bara förklara varför idrottsborgarrådet inte är närvarande i dag. Skälet är ett viktigt uppdrag via SVB, Stockholm Visitors Board, när det gäller besöks- och turismnäringen i vår region. Py Börjesson är på väg tillsammans med en delegation för att få en direktflight från Beijing till Stockholm och inte via Köpenhamn, med tanke på att konkurrensen mellan Stockholm och Köpenhamn internationellt sett är viktig. Om man ska skylla någon för att hon inte är här – skyll på mig!

Anförande nr 103

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett program som vi är överens om, alla partier. Det är ingen moderat pamflett, ingen s-pamflett och ingen v-pamflett. Det är ett program som väl alla är så där hyggligt nöjda med ändå.

Vi har jobbat fram det tillsammans. Anledningen till att vi nu tillstyrker det – jag ska bara ta några exempel – är att vi tycker i politisk enighet att vi ska bygga ut ett antal idrottsanläggningar, konstgräsplaner och liknande. Vi trycker på att det inte alltid ska ske i offentlig regi, att föreningslivet ska ta ett ökat ansvar, att verksamheter där det finns ett privat utbud ska drivas på konkurrensneutrala villkor och att man ska

underlätta för byggen och drift av privata anläggningar. Det är några punkter som vi tycker är bra och vill lyfta fram. Andra tycker att andra punkter är bra. Detta är ett hyggligt bra program som vi alla är överens om.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 104

Å s a R o m s o n (mp): Peter Nilsson, som sitter i fullmäktige, hade tyvärr inte möjlighet att närvara så tidigt. Eftersom programmet kom så snabbt upp på dagordningen så missar han den punkten. Men även jag är väl insatt i att detta har varit diskussioner som har förts mellan alla partier. Jag tycker att det är glädjande, precis som tidigare talare har sagt, att man har en enhetlig syn på hur viktigt det är med idrottsfrågor i Stockholm.

I dagsläget förs debatten om stillasittandet, och framför allt är övervikt bland barn en stor fråga som jag tror att vi är många som ser bekymrat på. Vi måste se vad det är som har förändrats i samhället och som gör att den här typen av nya folkhälsoproblem uppstår. Där tror jag att idrotten har en oerhört viktig roll, precis som de kanske tydligast bevisade rollerna på lyckade integrationssatsningar finns i idrottslivet.

Även integrationen mellan generationer är någonting som idrottslivet och föreningslivet sammanbinder väl. Jag har egen erfarenhet från en orienteringsförening. Jag tror att man aldrig får så många vuxna kontakter i unga år som just genom idrottandet.

För oss i Miljöpartiet är kopplingen till folkhälsofrågorna viktig att ha kvar. Sedan kan man diskutera på vilket sätt styrdokumentet ska relatera. Men folkhälsofrågan i stort är viktig för att få folk att röra på sig. Det tror jag att vi alla borde vara överens om.

Jag skulle särskilt vilja framhäva att det är viktigt att man i idrottsprogrammet tittar också på de delar som är oorganiserad idrott, spontanidrott och friluftsliv. Det är ett idrottande och ett sätt att röra på sig som vi inte alla gånger behöver lägga så mycket pengar på. Men vi måste fästa viss medvetenhet vid det när vi planerar i stadsdelar och när vi ger förutsättningar för stadsdelsnämndernas arbete på området. Även när det gäller detta är det här viktigt. Jag skulle vilja säga att Stockholm trots den täta staden innehåller många medborgare som gillar friluftslivet i hela regionen.

Miljöpartiet yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 105

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Man kan naturligtvis diskutera huruvida detta ska inarbetas eller inte. Jag tycker – det står jag för, för det har jag tyckt tidigare också – att det idrottspolitiska programmet behöver sin särställning. Det ska inte inarbetas i folkhälsoprogrammet. Jag har ingenting emot folkhälsoprogrammet som sådant, men jag tycker ändå att det idrottspolitiska programmet kräver sin särskilda självständighet.

Anförande nr 106

Å s a R o m s o n (mp): Jag tycker att de idrottspolitiska frågorna får en egenställning just som idrottspolitiska frågor genom att vi nu i fullmäktige antar ett idrottspolitiskt program. Det tycker jag är viktigt.

Men att inte se att vi har ett stadsövergripande arbete när det gäller folkhälsa som också inkluderar möjligheterna för stadens medborgare att röra på sig, organiserat eller oorganiserat, i idrottande tycker jag vore att ta bort ett perspektiv i samhällsdebatten som för de allra flesta är fullständigt självklar. Jag tycker inte att man ska vara orolig för att det tafsas på den här nischen för idrottspolitik, som det ibland vürmas för och som handlar mycket om hallutbyggnad och planutbyggnad, bara för att man pratar om att det också handlar om ett folkhälsoarbete.

Anförande nr 107

M a n l i o P a l o c c i (s): Ordförande, ledamöter! Ett ganska bra idrottspolitiskt program kan bli bättre. Idrottsnämnden beslutade för några månader sedan att aktualisera programmet från 2001. Det bildades en parlamentarisk arbetsgrupp. Som ni har hört tycker alla att resultatet är bra. Det är ett bra betyg för att förbättra idrottsvillkoren.

Jag tycker att det är bra att det finns en nulägesanalys och att det också visar vägen till hur man kan förbättra det hela. Jag tänker inte säga så mycket mer, för det verkar som om alla partier är helt överens.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 108

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag vill bara glädjas över att vi återigen har kunnat vara eniga om ett idrottspolitiskt program och att det egentligen bara är en aktualisering av många av de frågor som fanns med redan i det förra idrottspolitiska programmet. Det är härligt med idrott. Det kan handla om spontanidrottare. Det kan räcka med att någon får tag i en boll och att det snabbt bildas ett lagspel på en gräsplätt eller att du själv får stå och dribbla med bollen och öva teknik. Det kan också handla om att var och en av oss får utöva motion på olika sätt, inte minst i våra simhallar runtom i staden.

Precis som Caroline tog upp tycker jag att det är viktigt att det idrottspolitiska programmet ska ha sin särställning och inte inordnas i andra program. Folkhälsoprogrammet är förvisso viktigt i sig, men idrotten ska ha sin särställning. Därför ska det programmet också finnas markerat i sin egen status.

Anförande nr 109

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! I likhet med föregående talare är vi nöjda och glada med att det finns en total enighet om det idrottspolitiska program som man har antagit.

Vänsterpartiet har i arbetet för det idrottspolitiska programmet i synnerhet lyft fram folkhälsoperspektivet, spontana idrottsytor samt satsningar på breddidrotten, som vi menar är en förutsättning för all elitidrottsverksamhet som finns i Stockholm.

Bifall till kommunstyrelsen!

*§ 24 Förslag till fortsatt inriktning för Högdalstopparna**Motion om samordning av planerna för Högdalstoppen med omnejd (utl. 2006:110)*

Anförande nr 110

H e n r i k G E h r e n b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med att yrka bifall till Kristdemokraternas förslag till beslut.

Jag tycker att det är trevligt att Högdalstopparnas framtid äntligen kommer till någon typ av beslut här i fullmäktige och att beslutet också går i en riktning som i alla fall de närmast sörjande parterna gillar. Det första man gör – en skatearena – är också ett initiativ från medborgare och från dem som i framtiden kommer att nyttja skatearenan. Det är naturligtvis trevligt.

Det är många, inklusive jag själv, som har upplevt att frågan om områdets framtid har präglats av tystnad och långbänk. När motionen skrevs gjordes det i en känsla av att det fanns ett akut behov av någon typ av samordning och av att frågan hanterades på fullmäktigenivå – därav motionen.

Nu har det skett en samordning. Tyvärr måste jag säga att samordningen och ärendet haltar något. Det finns en rad delprojekt och förslag som inte finns med i ärendet. Det gäller en del förslag som fanns med, till exempel konsultutredningen som gjordes av Vantörs och Farstas stadsdelsnämnder. Det finns en del saker som rör närområdet – golfhallar, fotbollshallar, innebandyhallar och andra möjligheter som finns i området i och med att det också finns skarpa förslag sedan tidigare om att inrätta sådana. Nu stannar förslaget vid en skatearena och en allmän uppfräschning av området, vilket i och för sig är välbehövligt och välkommet.

Förorter med Vantörs sociala profil tycker jag är i behov av ett antal prestigeprojekt runtom i staden. De skulle höja hela områdets profil och locka till både besök och boende. De skulle få folk att flytta till området och att stanna kvar därför att det är nära till exempelvis natur och rekreation och därför att man har möjlighet att utöva sitt idrottsintresse. Prestigeprojekt som är lite större i sin skala och där man gör rejäla satsningar och investeringar underlättar integrationen och motverkar segregationen. Det tror jag är ostridigt.

Risken nu är förstås att en del av de förslag som finns och som i och med fullmäktiges beslut skickas på uppdrag till ansvariga nämnder för att ta med i framtida budgetar i del efter del hamnar långt ned på de olika nämndernas och styrelsernas prioriteringslistor. Detta är till exempel det som har hänt med det sedan årtionden liggande förslaget om en innebandyhall i Rågsved. Den hallen ligger sist på idrottsnämndens prioritet över vilka hallar som ska byggas.

Därför tycker jag att det är lite synd att man missar chansen till att ha en sammanhållen satsning med en storlek som lyfter hela området. Med detta lite negativa anslag vill jag ändå tacka för att motionen har kommit dit som den har kommit och att samordningen faktiskt har skett. Det tas nu steg mot en rustning av området.

Anförande nr 111

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska inleda med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut när det gäller inriktning av Högdalstopparna. Det gör jag med glädje eftersom jag dessutom är den ursprungliga motionären från 1998, apropå hur lång tid det tar att få någonting att komma en bra bit på väg och landa.

Arbetet har bedrivits i en gemensam form, i en projektgrupp, med representanter från samtliga berörda förvaltningar. Det har varit värdefullt, inte minst därför att det finns en stor erfarenhet och kompetens från stadsdelarnas sida, som har haft konsulter inne och tittat på utformningen och programarbetet under resans gång.

Men det har också gjorts i ett medborgarperspektiv, som Henrik var inne på. Det är också glädjande. Då har både enskilda personer och föreningar – inte minst skateföreningen där ungdomarna själva har varit med – kunnat vara med och påverka utformningen av det inriktningsbeslut som vi nu ska fatta i dag.

Dessutom har de tekniska verksamheterna kunnat yttra sig. Det är viktigt att de också är med på tåget. Det gäller både SL, Sita, Fortum Värme och Företagarföreningen. De har en positiv grundinställning till detta utvecklingsarbete.

Det är alltså äntligen som det här beslutet fattas. Jag har suttit med ganska länge i en lokal nämnd – från 1989 – och vet att det fanns planer också tidigare för Högdalstopparna. Det fanns avsatt pengar i budget inom idrottsförvaltning och idrottsnämnd. Men aldrig blev planerna förverkligade. Det vi står inför nu är ett krafttag och en kraftsamling mellan alla de utpekade nämnderna för att detta nu äntligen ska bli verklighet.

I tre steg kommer Högdalstopparna att förädlas och kunna erbjuda både en mångfald av aktiviteter och en mycket trevligare offentlig miljö. Redan i dag är det många som promenerar och joggar där och kastar frisbeegolf. Det är ganska stora tävlingar i longboard och skateåkning. Det finns också andra idrottsaktiviteter som utövas. Fler och fler vågar röra sig i området. Det har skett en uppräckning. Bara det att killarna kom dit och körde i gång sin frisbeeverksamhet gjorde mycket. Det är bättre röjt runtomkring. Det här kommer att innebära att det blir ännu bättre inför framtiden.

Det handlar om 36 miljoner kronor. Den stora delen i satsningen är skateparken. Det ska bli norra Europas största skateanläggning. Det som är viktigt är att fortsätta att ha en god dialog och samtal med de berörda ungdomarna och andra som finns ute i området. Man måste också fortsätta att fundera på hur vi kan använda Högdalstopparna i friluft- och rekreationssyfte. Det finns ju idéer om botanisk trädgård, fågelskådning, backhoppning och flera andra saker framöver.

Jag är övertygad om att vi med beslutet här i dag får en bra grund att gå vidare utifrån. Då kan vi också se till att det blir verklighet med alla de bra tankar och idéer som nu finns presenterade i underlaget.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 112

H e n r i k G E h r e n b e r g (kd): Utan att polemiserat alltför mycket vill jag ändå påpeka något om alla de fina tankarna och idéerna som nu nämndes här från borgarrådet om botanisk trädgård och vad det nu kan vara. Det finns många idéer.

Jag har bott i området länge. Som jag ser det finns det en stor risk att alla de här idéerna faller eller plockas ned långt på en prioriteringslista eftersom vi har erfarenheten, precis som borgarrådet säger, av att detta har hänt tidigare. Förutom att det är positivt att man tar ett steg i rätt riktning så är det detta som är den stora faran om det här området faktiskt ska lyftas ordentligt. Det tycker jag att majoriteten kanske skulle ta och titta lite närmare på och framför allt följa upp noga i de styrelser och nämnder som nu får ett lite löst uppdrag att någon gång finansiera de delprojekt som finns.

Anförande nr 113

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Jag kan dela den frustration som har funnits tidigare år. Jag har bott länge i Rågsved–Högdalen själv, sedan slutet av 70-talet. Jag noterar att det har funnits många löften men att det inte har levts upp till dem under årens lopp. Det instämmer jag i.

Det som gör skillnad nu är att vi har en kraftfull budget på de olika områdena. Vi har gjort budgetförstärkningar till just sådana här satsningar. Markkontoret har redan initierat satsningar. Frisbeegolfbanan finns redan på plats. Det är en 18-hålsbana som kom till stånd förra året och som kommer att leva upp ytterligare. Det kanske krävs en del justering från skateparken. Longboardåkarna finns där i dag.

Bara det att man har förbättrat underhåll och städning runtomkring och kan göra några insatser till innebär att detta blir ett område som har en mycket bättre offentlig miljö och är mycket mer välkomnande. Sedan är det upp till oss – både på den här kanten och på er kant – att hålla i detta och se till att det blir verklighet och inte bara stannar vid löften. Det tänker i alla fall vi gå till val på, till och med.

Anförande nr 114

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det är ett viktigt utvecklingsområde som det här handlar om. Att söderort är i behov av upplyftning vet vi i den här salen. Man har tagit det ad notam vad gäller de sydvästra delarna, men vi rakt söderut har hittills stått och väntat på att ni i den övriga staden ska engagera er i hur det är där ute.

Tyvärr är ärendet i högsta grad ett god dag yxskaft-tjänsteutlåtande. Man har gått ut och sagt att vi vill utveckla Högdalstopparna. Det är vettigt och bra. Men varje inblandad nämnd har sagt att detta kan inte vi ta ansvar för. Vi har inga investeringspengar och vi har inga driftspengar, säger de. Sedan skriver man fram ett tjänsteutlåtande där det står att vi ska göra det här och att varje inblandad nämnd ska ta ansvar för det. De har ju redan sagt att de inte kan göra det! Er egen majoritet har sagt det ute i de olika respektive nämnderna. Tar ni inte dem på allvar över huvud taget?

Om det ska hända någonting med Högdalstopparna så fordras det ett konkret politiskt ansvarstagande från det borgarråd som är inblandat, nämligen Leif Rönngren. Det

går inte att han säger att det här får alla de som är inblandade ta ansvar för. De har redan sagt att de inte kommer att göra det därför att de inte har pengar för det.

Från Folkpartiets sida har vi yrkat på en återremiss. Det tänker jag återupprepa här. Det finns ett jättebehov av att veta att det händer något vettigt med Högdalstopparna. Tills nu säger borgarrådet Rönngren att det har funnits en grupp som har arbetat så bra. Det är mycket möjligt. Men vad jag har hört som ledamot i en stadsdelsnämnd är: Oj, nu kommer det en frisbeegolfbana, och oj, nu kommer det och det! Ingen har känt sig riktigt involverad i detta på allvar.

Om man vill ha en utveckling av Högdalstopparna, vilket vore väldigt bra, och om man vill att staden tar ansvar för en utveckling av hela staden, vilket faktiskt är vår uppgift här i kommunfullmäktige, så måste man nog yrka på en återremiss och se till att man får en ordentlig organisation för hur detta ska ske.

Anförande nr 115

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande och fullmäktige! Jag delar inte den negativa synen på detta ärende. Jag har varit med ganska länge och jag vet hur diskussionen har förts under alla år med utfästelser från centrala nämnder. Det kastas in som om det vore lösningen. Det är det inte. Lösningen ligger i att vi samverkar och samordnar utifrån marknämnden, utifrån idrottsnämnden, utifrån trafiken och tillgänglighetsarbetet och utifrån de lokala stadsdelsnämnderna. Det är då, när man gör det utifrån de olika ansvarsområdena och samverkar som vi kan frigöra resurser och göra rejäla satsningar.

Jag kommer i alla fall inte att medverka till att vi ska splittra upp arbetet nu. Tvärtom är det viktigt att hålla ihop det även fortsättningsvis. Vi ska fortsätta att involvera både föreningar och enskilda i de olika processer som pågår lokalt ute. Så kan vi se till att det här nu blir verklighet.

Sedan kan det förändras över tiden när det gäller hur Högdalstopparna ska användas. Vad som inte framgår är att den tredje toppen inte är sopor utan en deponi för sprängmassor. Där har staden lagt upp en tredjedel av sprängmassorna från Södra länken för att använda i framtiden.

Anförande nr 116

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Nu tror jag att George Orwell kom lite väl långt in i den här salen. Borgarrådet Rönngren sade att han inte ska medverka till att splittra upp det här ärendet. Samtidigt är det precis det som står här – att varje inblandad nämnd ska ta ansvar för det som den ska göra. Alla ska alltså vara inblandade och ingen ska ta ansvar. Då undrar man varför vi har ett remissförfarande i den här staden. Det här förslaget har varit ute på remiss till alla möjliga nämnder. Alla har sagt att de inte har några investeringspengar och inte några pengar till driftskostnader. Vi kan inte sköta det här; det måste tas om hand centralt. Så säger de.

Sedan skriver Rönngren fram ett ärende där han säger att alla inblandade ska ta ansvar för det här. Det är ett god dag yxskaft-svar.

Anförande nr 117

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag vill klara ut detta. Den som påstår att stadsdelarna inte har några pengar säger någonting som inte är riktigt sant. Det finns åtskilliga miljoner kronor inom ramen för de budgetar som de olika verksamheterna har att ansvara för. Idrottsnämnden har sin budget. Stadsdelarna har sin budget. Markkontoret och marknämnden har sin budget. Det handlar om att fokusera i ett sådant arbete som nu har genomförts där man tillsammans inventerar och tittar på vad behovet är. Hur ser det ut framöver? Vad finns det för önskemål? Det måste man undersöka.

Det var det som var ursprunget till den motion som jag skrev 1998. Fram till dess hade det varit så att vissa nämnder hade suttit på sin kant och funderat på vad de skulle göra. Detta är ett område som spänner över flera ansvarsområden, flera stadsdelar och flera centrala nämnder och som har flera olika ansvariga politiker. Jag säger att nu ska vi hålla ihop detta arbete. Även om det nu blir en inriktning för Högdalstopparna och framtiden för dem så är det viktigt att vi som förtroendevalda i våra respektive förvaltningar ser till att detta blir verklighet. Det är uppdraget; det är riktigt. Det är det som vi skickar vidare härifrån.

Sedan är det skillnad på vilka budgetar vi har både när vi går till val och i det som finns under det här verksamhetsåret. Vi har ju gjort en historisk satsning på stadsmiljön under den här mandatperioden det här senaste året som vi sitter nu. Det är 47 miljoner kronor extra som ska användas bland annat till att hålla ordning och öppet i våra grönområden, till barmarksrenhållning och städning. Det är en oerhört central och viktig del. Det ansvaret har båda stadsdelsnämnderna, och det är jag övertygad om att de kommer att ta i framtiden.

Sedan har vi idrottsnämnden med ansvar för det som kommer att vara anläggningar. Det är klart att man har en prioritetsordning. Det medskick som fullmäktige gör i dag innebär att vi ska hålla i detta och se till att det blir verklighet. Då gäller det att nämnderna också beaktar detta när man upprättar budgeten för nästkommande år.

Jag säger att marknämnden och markkontoret redan under detta innevarande år har gjort satsningar på det här området. Det som man har pratat om i så många år är nu redan verklighet. Delvis handlar det om discgolfbanan – frisbeegolfen. Men det handlar också om att hålla området öppet, att iordningsställa för parkering och göra snygga och fräscha entréer. Det är redan påbörjat. Det här arbetet har varit processinriktat. Jag tror på den arbetsmetoden, för då händer det saker under vägen. Det handlar om att gå från ord till handling och inte bara hela tiden spegla de konflikter som eventuellt kan finnas.

Det här löser inte alla problem. Däremot tror jag att med det engagemang som är väckt i frågan så är det ingen risk för att det här kommer att gå i stå och bara hamna vid sidan av. Men det hänger på vad partierna säger inför valet. Jag ser fram emot den debatten ute i våra stadsdelar i de södra förortererna, vilka löften som kommer att avges och hur man ska leva upp till dem. Det handlar ytterst om skattesats och annat. Det handlar om vilka prioriteringar vi gör politiskt.

Det jag säger är att detta arbete ska hållas ihop. Det finns redan i dag grupperingar som jobbar med att göra detta. Det är ytterstadssatsningsfolket, de som jobbar med grönområdena, de som jobbar med idrottssatsningar, idrottsföreningar, skateboardarna som finns organiserade i området och de killar som bedriver förenings- och näringsverksamhet med frisbeegolfen. Det finns alla förutsättningar i världen för att detta ska bli mycket bra.

Anförande nr 118

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Leif Rönngren! Du får nog övertyga dina egna majoriteter i de olika inblandade nämnderna om att det här är en så förträfflig idé. Det är nämligen de som har sagt att de inte kan förvalta det här på de olika hållen. Du får väl ta Tomas Rudin och allt vad de heter i upptuktelse och säga att det här kan ni visst och att ni har visst pengar till det här!

Men om du läser de svar som du har fått in på din egen remiss så ser du att dina egna säger att det inte finns pengar för drift av det här och inte heller för investeringar. Sedan kan du ju bara strunta i det. Det enda som kommer att hända då är att det inte kommer att ske någonting. Jag tvingas att konstatera att det nog är det som kommer att hända.

Anförande nr 119

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Folkpartiet förnekar sig aldrig. Det är en mycket tråkig och trist inställning, skulle jag vilja påstå. Om man läser remissvaren ser man tydligt att ingen nämnd anser sig ha samtliga de samlade resurserna för att genomföra allt på en gång. Däremot vill både Farsta och Vantör att man ska få 40 miljoner kronor så att man kan ta ansvar för helheten och göra detta.

Min poäng är att det finns budgetar i respektive nämnds ansvarsområden. Genom att man samverkar över gränserna, över förvaltningsgränserna och över de fysiska gränser som finns mellan stadsdelar och annat finns det en mycket stor möjlighet att göra detta till verklighet. Då handlar det om att fokusera och att använda de resurser som man har i dag.

Jag är inte främmande för att också se till att vi gör särskilda satsningar i det här området. Vi har exempelvis de 100 miljoner kronorna årligen till tillgänglighetsskapande åtgärder. Det vore en välgärning att använda en del av de pengarna för att öppna upp entréerna till det fritids- och rekreationsområde som Högdalstopparna utgör.

Anförande nr 120

H e n r i k G E h r e n b e r g (kd): Jag blir lite orolig när jag hör borgarrådets inlägg. Framför allt blir historiebeskrivningen lite märklig. Discgolfen är ju till exempel ett privat initiativ. Skatebanan är ett privat initiativ. Det är inte kommunala tjänstemän, politiker och förtroendevalda som har drivit att det någonstans ska bli någon utveckling av det här. Det har gått i stå under många år, och sedan kommer det privata initiativ som kräver någonting, och så händer det i alla fall något.

Jag blir lite orolig över att alla ska prioritera i sina ordinarie budgetar. Alla vet vad som brukar hända då med projekt som är lite splittrade. Det här området behöver mer än att putsas till och att man lägger till en sak lite nu och då beroende på vilken nämnd som lite lynnigt har kommit på att man har råd att göra någonting just för tillfället.

Därför skulle jag i första hand vilja yrka på återremiss enligt Folkpartiets förslag.

Anförande nr 121

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Det är inget fel på privata initiativ. En mycket stor del av den bärande argumentationen i en av de borgerliga reservationerna handlar just om detta. Släpp in de privata intressena! Låt dem vara med och betala och finansiera! Det har jag ingenting emot. Det finns många goda tankar om kaféverksamheter och annat som kommunen absolut inte ska ägna sig åt uppe på Högdalstopparna. Däremot kan jag tänka mig att man kan hitta och understödja sådana lösningar genom att vi går ihop och i dag tillsammans fattar detta historiska beslut, ställt i relation till de 20 år som vi har hållit på och diskutera det här.

Politik handlar alltid om att göra avvägningar och att prioritera. Jag vet hur prioriteringarna såg ut under den förra mandatperioden ute i våra områden. Det var nedläggningar av parklekarna, eftersatt underhåll i våra grönområden med mera. I dag när i exploaterar och bygger hus tittar vi på vad vi gör runtomkring i områdena så frigör vi också resurser att använda till grönstråken, till belysningsprojekten och inte minst till de publika, offentliga miljöer som ni valde att strunta i när ni prioriterade.

Anförande nr 122

Torsten Sandgren (v): Fru ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Vänsterpartiet anser att det är viktigt att lämna gröna oaser till de efterkommande generationerna. Det är nämligen svårt för mig att förstå varför det skulle vara så motbjudande att freda gröna oaser till våra barn, barnbarn och barnbarnsbarn och kommande generationer.

Vänsterpartiet stöder också stadsdelsnämnden i Farsta i dess hemställan att kommunfullmäktige måste inrätta en nationalstadspark till runt Högdalstopparna – en ekopark syd. Det är ganska viktigt att ta med en sådan skyddsåtgärd på grund av den flora och de djurarter som finns där.

Vidare vill jag säga att Vänsterpartiet stöder såväl stadsdelsnämnden i Vantör som i Farsta i deras önskan om att lägga ned planeringen för en sprängd tunnel under Högdalstopparna. Vem vet vad som lakar ut vid en sådan sprängning?

Det här är saker som jag har funderat på och som jag tycker är viktiga att ta med i beräkningarna.

Anförande nr 123

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Tack, Yildiz Kafkas, min kära partikamrat, med flera som skrev en motion i den här frågan för många år sedan! Tyvärr har jag inte årtalet med mig. Tack, Henrik Ehrenberg, som har skrivit den motion som vi behandlar i dag! Tack, Leif Rönngren, som tydligen också har skrivit en motion! De allra flesta och största tacken går till de många medborgare, lokala politiker, tjänstemän, privata intressen och idrottsorganisationer som jobbar för att förverkliga detta som en del av ekopark syd-idén.

Vår uppgift här inne är bara att hosta fram pengar och se till att detta förverkligas. För en gångs skull är det en idé som gäller över hela linjen. Detta är egentligen inte blockskiljande. Jag tycker att ni ska tänka på det.

Stockholms stad delas av ett stort vatten. Staden har en söderhalva och en norrhalva. I norr har vi nationalstadsparken – Djurgården. Det är vackert och en av de största publikmagneterna som finns i staden. Jag tror inte att jag har fel om jag säger att alla här inne har satt sin fot där. I söder är staden Stockholm lika vacker. Vi har lika vackra träd vid sjön Magelungens stränder som vid Djurgårdens. I stället för de värdefulla äldre kulturbyggnaderna som finns i Djurgårdens närhet har vi någonting alldeles speciellt – utsiktsberg. De vackra utsiktsberg som Högdalstopparna är är jag inte lika säker på att ni alla här inne har satt era fötter på. Därför vill jag välkomna er alla att komma ut och betrakta Stockholm lite grann från ovan. Gör det gärna ganska snart! Ni kan ta med kikare också. Det finns fem entréer. Var de ligger kan ni läsa på sidan 2767 i dagens handlingar.

Frågan är viktig för oss som bor i området. Vi ska inte göra det här till en fråga om privat gentemot offentligt. Alla intressenter behövs. Jag vill bara ställa en liten kort fråga: Vilken privat intressent bekostar ganska många miljoner för att göra gångvägar så att funktionshindrade och människor med rullstolar och barnvagnar kan komma upp och beundra utsikten? Jag betvivlar att det finns någon privat intressent som är villig att betala miljoner för det.

Anförande nr 124

H e n r i k G E h r e n b e r g (kd): Detta att samverka med privata intressen är kanske ibland möjligt när det gäller gångvägar när de privata intressena har tillräckligt stora intressen för att pytsa in lite pengar för att göra det. Men det är kanske inte huvudpoängen. Huvudpoängen är att om man samverkar med privata intressen så kan man som i det här fallet till exempel till skatebanan i området lägga golftält, fotbollshallar och så vidare där det redan finns privata intressen som har sagt att de skulle vilja göra det här. Då är frågan hur kommunen hanterar det. Det är naturligtvis bara att tacka och ta emot och ha vissa synpunkter på hur det ska utföras i så fall.

Det finns alltså ingen motsättning i att kommunen tar ett ordentligt, övergripande grepp över frågan och att det finns privata intressen i vissa delar. Det är snarare en förutsättning för att få ett riktigt bra område att kommunen tar sitt ansvar, ser till helheten och samverkar med de privata delarna.

Anförande nr 125

M a t s G N i l s s o n (m): Fru ordförande! Jag såg fram emot diskussionen efter att ha läst ärendet. Jag ville ställa en fråga till Py Börjesson, som dessvärre inte är här. Jag klagar inte på att hon inte är här, men jag vill ändå läsa vad hon skriver: Jag ser positivt på den ansvarsfördelning inom staden som tydliggörs i detta ärende. Så står det. Om man sedan läser ärendet ser man att det står att det inte innefattar något förslag till ansvarsfördelning för genomförande av programmet. Det har egentligen hela den här diskussionen visat; vi vet inte riktigt vem som ska göra vad. Vi hoppas att det blir av, och namnger fem stycken olika förvaltningar och nämnder.

Sedan hör vi ett tal av Leif Rönngren som gör mig lite förvånad. Jag funderar på om du kanske ska gå ut till någon av nämnderna och lyssna på hur det låter. De är inte överbesudlade av pengar som de inte vet vad de ska göra med. Stadsdelsnämnderna är sannerligen inte det.

Om man vill ha en positiv grundsyn – och det uppskattar jag i och för sig att du har – så kan man tycka att här kommer fem stycken nämnder och fem stycken förvaltningar och kastar sig över det här och säger att de vill bidra med både det ena och det andra. Om man vill ha en, som jag tror, mer realistisk syn så är det fem stycken förvaltningar och nämnder som har rätt tuffa budgetar och många munnar att mätta som kommer att försöka dra sig undan detta och hänvisa till någon annan. Så krass tror jag att verkligheten är. Om det är så att vi här kan peka med hela handen och säga att man ska lösa det så tror jag att vi kan ta finansieringsansvaret under diskussion i direktivet.

På vilket sätt man löser det är egentligen inte det viktigaste. Precis som många har sagt här så är vi alla i grund och botten eniga. Men det här får inte bara bli ett vackert tyckande, utan det måste faktiskt bli någonting av Henriks motion. Jag biträder det återremissyrkande som Folkpartiet och Kristdemokraterna har gjort.

Anförande nr 126

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Mats G Nilsson! Du vill att vi ska peka med hela handen. Jag tycker att vi gör det. Det finns något som heter Toppgruppen som har skött det här arbetet. Jag tycker att det är viktigt att veta för alla att det här är en komplex fråga.

Men det är inte, som flera har sagt här, en massa saker som svävar åt olika håll och att det inte hänger ihop. Jag tycker att det är tvärtom. Jag känner mig väldigt trygg med underlaget när man läser varenda bokstav. Det gäller att vara insatt i alla detaljerna, och det är naturligtvis lättare om man bor vid området. Men det är viktigt att först veta vad man vill, och det finns plats för alla de här sakerna inom dessa och angränsande ytor. Det gäller både idrott, rekreation och naturreservat för vissa delar av området.

Anförande nr 127

M a t s G N i l s s o n (m): Det där sista var uppenbarligen en replik till mig. Jag förstår faktiskt inte var du fick det där ifrån. Jag diskuterade finansieringsbiten, och

den är väldigt oklar. Om du läser ärendet framgår det också att Stadsledningskontoret anser att det är oklart.

Sedan pratar du om vad som ska finnas på topparna. Jag ber om ursäkt om jag var otydlig. Men din replik var i sammanhanget synnerligen icke-adekvat.

Anförande nr 128

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige! Det är verkligen roligt att kunna ge detta uppdrag i enlighet med inriktningsprogrammet även om det nu riktas till olika förvaltningar. Programmet har tagits fram med en mycket god demokratisk förankring via stadsdelsnämnderna, förvaltningar, organisationer och medborgare. Jag tror att vi kommer att kunna se hur det realiserar här i gott samförstånd.

Miljöförvaltningens synpunkter är viktiga att ta hänsyn till. Det gäller till exempel att arbeta med sondering av området för att naturhänsyn och aktiviteter på bästa sätt ska kunna samlokaliseras. Högdalstopparnas betydelse som del i ett regionalt grönstråk lyfts fram. Det är en viktig del som en spridningszon mellan värdefulla biologiska kärnområden.

En fråga som man också har tagit upp är att den planerade parkeringens lokalisering måste ses över. Förorenat dagvatten får absolut inte ledas ned till sjön Magelungen. Det måste lösas på något sätt.

Vi hoppas verkligen i en framtid att Högdalstoppen tillsammans med Fagersjöskogen och Rågsveds friområde ska kunna utgöra ekopark syd. Det ser vi fram emot.

Programmet ser mycket bra ut. Miljöpartiet hoppas att det kan börja realiserar i en nära framtid. Pengar finns avsatta till stadsdelsförvaltningarna för att göra investeringar i park- och grönområden. Det ska kunna gå att påbörja det här så snart som möjligt.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 129

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Som stadsdelsnämndspolitiker – åtminstone före detta – blir man ibland helt förtvivlad. Man kan förstå precis hur de här känslorna av uppgivenhet uppstår hos vissa medborgare som tycker att politiker bara snackar. Ibland gör de faktiskt det; de bara babblar.

Här står politikerna och säger att det finns pengar avsatta för att göra de här sakerna i stadsdelsnämnderna. Men det var väl himla konstigt att varken stadsdelsnämndernas politiska majoritet eller förvaltningar har insett det? De säger att de inte har pengar. Både i Farsta och i Vantör säger de att de måste ha 40 miljoner för att kunna klara detta. Då kan man säga att det skiter vi i, för de fattar inte vad de säger. Men jag tror faktiskt att de begriper vad de säger i stadsdelsnämnderna. Det gäller både politikerna – även om det är er majoritet som säger det – och tjänstemännen.

Ni säger också att det är gott samförstånd och att det finns en massa medborgare inblandade, så detta kommer att genomföras. Men tänk så besvikna medborgarna kommer att bli den dag de inser att det här inte kommer att genomföras eftersom ingen tar politiskt ansvar, ingen anslår några pengar och ingen ser till att det blir gjort! Det är vad som kommer att hända, faktiskt. Sedan kan vi tro vad vi vill här.

Anförande nr 130

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag kan bara instämma med föregående talare och med Mats G Nilsson med flera som har varit uppe i ärendet tidigare.

Man kan ibland undra vilket Stockholm Leif Rönngren lever i och vilket Stockholm vi andra lever i. Det är ju precis som idrottsförvaltningen mycket riktigt påpekar i sitt remissförslag: Spontanidrott och lek och sådant är inte längre idrottsförvaltningens ansvar. Här skjuter man den frågan till någon annan, nämligen stadsdelsförvaltningen, som med stor sannolikhet kommer att säga att inte den heller har några pengar till den.

Det är så här det kommer att vara; man kommer att bolla frågan fram och tillbaka och så plötsligt ramlar den mellan stolarna och ingen tar ansvar. Ska man göra något vettigt av det här så gäller det att man gör det från ett centralt håll och ser till att det finns pengar avsatta.

Bifall till Folkpartiets reservation!

Anförande nr 131

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Ordförande, fullmäktige! Jag för min del säger: Äntligen! Jag sitter i Farsta stadsdelsnämnd. Visst har vi pratat om det här och att det behövs mer pengar. Men det är ju det man ska diskutera i samverkan, som borgarrådet Rönngren säger.

Jag har bott i det här området sedan 1962. Jag vill lyfta fram en fråga, som bland andra Torsten Sandgren lyfte upp. Det gäller ekopark syd. Där ingår Högdalstopparna. Man måste jobba vidare med det. Jag tror säkert att det går bra att diskutera de ekonomiska frågorna övergripande.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 132

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har noterat att det finns en majoritet för att minoritetsåterremittera detta. Det är politikens främsta verktyg för att göra ingenting under en stund till.

Om någon vecka har vi ett ärende som vi ska ta ställning till gemensamt. Det är det strategiska ärendet. Det blir det största ärendet innan vårt sommaruppehåll. Sedan går vi till val. Jag kan försäkra er att för vår del så finns detta med i det strategiska

ärendet. Jag ser fram emot era skrivningar där ni garanterar Högdalstopparna den här utvecklingen om det är så att ni i dag återremitterar ärendet.

Jag ser också fram emot att ni gör de förstärkningar som krävs i budgeten i era valbudgetar och i era löften till söderortsborna och alla stockholmare. Snacka går ju, men att göra verklighet av det är desto svårare. Det är flera av er som har sagt det.

För första gången skulle vi ha haft en gemensam uppfattning. I kväll hade vi möjligheten att fatta det beslutet. Jag kan tycka att det är märkligt att också Moderaterna väljer att gå på återremiss. Ni hade i er reservation en enda invändning. Den handlade om att ni inte såg att det skulle gagna utvecklingen att göra detta till ett naturskyddsområde. Det står inte ens så i ärendet, utan det står att det ska utredas. Det är viktigt att det görs. Det gäller huruvida det ska ingå som en del i Rågsveds friområde eller inte. Det handlar dels om grustakten, dels lika mycket om de tekniska verksamheterna som vi behöver för att staden ska vara helt fungerande. Detta finns redan med i ärendet. Det handlar om SL:s spårområde, om Sita återvinningsverksamhet och om Fortum Värme. Det gäller också företagariömdets möjligheter att både överleva och expandera. Alla de remissinstanserna är oerhört positiva till detta arbete med att klargöra gränserna i förhållande till det som vi ska åstadkomma på Högdalstoppen.

Men jag antar att det inte är någon idé. Vi kommer i alla fall att leva upp till de här löfötena. Jag hoppas att ni gör det också, och ser fram emot diskussionen om det strategiska ärendet i stället. Där avsätter i alla fall vi pengar till detta.

Anförande nr 133

H e n r i k G E h r e n b e r g (kd): När jag kom till den här debatten hade jag inte för avsikt att yrka på en återremiss, men jag tyckte att debatten blev väldigt klargörande. Det finns en uppenbar risk för att det här blir en politisk halvmesyr, att majoriteten med det förslag som kommunstyrelsen har lagt ger lite grann för att verka handlingskraftig och visa att man inte har glömt bort det här området.

Med en återremiss har faktiskt majoriteten en chans att skingra molnen när det gäller de frågor som jag bland annat har om möjligheten att göra en ordentlig uppräckning på det här området. Det är bara att återkomma från majoritetens sida om det är så att majoriteten tycker att Kristdemokraterna har fel i att vi vill återremittera ärendet för att få större klarhet.

Anförande nr 134

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är en onödig vända, men den demokratiska institutionen möjliggör detta.

Marknämnden, där jag är ordförande, är den absolut största investeraren som äger rådigheten över marken och som också har pengarna. Det ni vill göra nu är att se till att vi inte kan fullfölja. Det är nämligen så att det beslut som vi skulle ha fattat här i kväll öppnar för att gå i gång med de planeringsarbeten som behöver göras för att det här ska bli verklighet fort. Men i stället får vi avvakta valet och se vem som har mest framgång och berätta vad vi tänker göra om vi får förtroendet att regera i Stockholm

framöver. Det är precis vad det handlar om, inte om det ni försöker konstra med och säger att ni ska lägga det här på centralt ansvar i stället för på lokalt, för där kan man inte hantera det. Så säger ni jämt när ni vill göra en annan politisk prioritering i ekonomi och budgetering.

För oss är det samma skattekista, det handlar om att ta helhetsgreppet och ha en samordning, oavsett vem som äger sakfrågorna. Det löser man inte genom att säga att vi löser det centralt. Det är samma skattepengar. Det ni gör är att ta en omväg.

Anförande nr 135

M a t s G N i l s s o n (m): Nej, Leif Rönngren, du pekar på andra nämnders skattekistor när du berättar vilket förslag du står bakom.

Jag vet inte om det var fler än jag som märkte någonting mycket intressant. Före detta demokratiborgarrådet har glömt bort sin post. Han var väldigt kritisk till att Kristdemokraterna och Moderaterna har lyssnat på de argument som har framförts i den här församlingen. Dem hade vi inte tagit ställning till innan, och i och med att vi inte hade tagit upp detta i kommunstyrelsen ska vi inte heller ta upp det nu. Det var synnerligen arrogant mot denna församling.

Vi har inte fått svar på det som borgarrådet har skrivit till oss i fullmäktige i dag om den mycket tydliga ansvarsfördelningen, som stadsledningskontoret inte anser vara en tydlig ansvarsfördelning. Du har inte försökt att besvara den frågan och inte heller, trots framför allt Folkpartiets ivriga påpekanden, på något trovärdigt sätt förklarat varför du anser att det finns pengar i stadsdelsnämnderna när de inte anser det själva. Din inställning till detta och din avsaknad av svar är ytterligare ett argument för att en återremiss är synnerligen befogad.

Anförande nr 136

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Först ska jag säga att det är det demokratiska regelverket som möjliggör en minoritetsåterremiss. Det är klart att det kan ändras under sittande sammanträde.

Jag tycker inte att argumenten för att göra det är hållbart. Jag har flera gånger beskrivit hur ekonomin ser ut. Marknämnden är den största investeraren och ska betala den största delen av denna investering. Det frigörs en mängd pengar i samband med exploateringar runt om i området. Det är inget bekymmer om ni vill detta och står för det och vill gå för det. Då är det en tydlig politisk prioritering. Det är det som alla nämnder också måste göra.

Det remissinstanserna sade var att var och en inte kan gå in med 40 miljoner om man ska ta helhetsansvaret. Däremot har man självklart ett ansvar utifrån sin egen verksamhet och sin budget. Det är vår svåra politiska uppgift att göra prioriteringar. Vi har i alla fall sagt vad vi vill göra.

Anförande nr 137

H e n r i k G E h r e n b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Borgarrådet hävdar att det inte finns några hållbara argument för varför bland annat Kristdemokraterna har ändrat sig i dag vad gäller återremiss. Jag tycker faktiskt att borgarrådet i debatten har gett oss det största argument som finns, nämligen att han avslöjar att om det här beslutet inte fattas här i dag då kommer inte marknämnden att gå vidare och fatta några beslut eller ha det här med i någon typ av långtidsplanering i väntan på att fullmäktige ska behandla frågan färdigt. Då skjuts det här tydligen på en obestämd framtid. Plötsligt är det vårt fel att ni inte orkar driva en fråga som ni uppger er vilja genomdriva.

Om jag uppfattar borgarrådet rätt är detta rätt så upprörande. Jag trodde faktiskt att ni ville mer när ni kom med det här förslaget till fullmäktige. Det var en ärlig förhoppning och en uppfattning att ni ville mer och tänkte se till att det genomförs mer än vad som beslutas i just det här ärendet. Men om man kommer till fullmäktige och säger att om ni inte fattar beslutet nu tänker vi i marknämnden minsann inte gå vidare med det som vi måste göra. Då kommer allting att skjutas på obestämd framtid. Det är väldigt märkligt.

Anförande nr 138

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Nu tycker jag att Kristdemokraterna har snurrat in sig i sin argumentation. Det här är ett samlat ärende som har beretts inom ramen för samtliga nämnder och förvaltningar där man har tyckt till och haft åsikter. Det är ett inriktningsärende där man fastslår ansvarsfördelningen. Även om ni inte tycker det, så står där vem som har ansvaret för vad utifrån organisationen med central förvaltning och med lokal förvaltning. Självklart måste man avvakta nu och inte göra någonting till dess att vi ser var detta ärende landar någonstans i finansiering men också i ansvarsförhållandena.

Sedan är det också väldigt tydligt att det ärende som vi skulle ha tagit i kväll ger grunden för att fortsätta. Det är inget tvivel om det, det står i ärendet till och med att alla frågor inte är lösta i och med att vi tar inriktningsärendet. Det handlar om att hålla i, fortsätta att jobba politiskt i de olika nämnderna utifrån den målsättning som vi skulle ha varit överens om här i kväll, inklusive målsättningen att jobba vidare utöver de förslag som finns i det här underlaget, tillsammans med medborgarna och intressegrupperna.

Anförande nr 139

H e n r i k G E h r e n b e r g (kd): Då tycker jag att majoriteten ska återkomma till fullmäktige och vara betydligt tydligare i de här frågorna. Det finns faktiskt saker som är helt olösta och som riskerar att bli en pappersprodukt. Exempelvis finns det motstridiga planer för vissa områden i Högdalstopparnas närhet, och de berörs inte alls, trots att de finns med i motionen, i det här ärendet.

Jag blir faktiskt lite orolig med tanke på hur den här debatten har utvecklats sig.

Anförande nr 140

Å s a R o m s o n (mp): Kära Henrik Ehrenberg! Du står i talarstolen och säger att du har skrivit en motion som är jättebra, jättebra fokus, jättebra fråga. Men om du är ärlig med att du vill att den här frågan ska flytta framåt, då undrar jag hur du ska kunna se de medborgargrupper som arbetar aktivt med Högdalstopparna i ögonen i morgon. Du är med och försenar alla typer av åtgärder när man ska gå i gång med att verkligen göra någonting.

Självklart är det så som borgarrådet redogjorde för, att man har gått upp till fullmäktige med inriktningsärendet, det finns en att-sats där de berörda nämnderna ska ges ett uppdrag från fullmäktiges sida. Detta återremitteras nu för att utredas vidare.

Ärligt talat: Vad tror du kommer tillbaka, med den organisation som vi har och med den ansvarsfördelning vi har hos stadsdelar, på central nivå och i de centrala förvaltningar som majoriteten har varit överens om? Vilken ansvarsfördelning tror du man kommer tillbaka med? Inte lär det vara någon annan.

Det är först när en annan majoritet har ändrat på ansvarsområdena efter en lång ny utredning eller något liknande kommer tillbaka och redovisar det som vi kommer att få en annan ansvarsfördelning eller först när man har en central budget från en annan majoritet där man säger att nu ska det komma 40 miljoner från den centrala kassan, man har löst det på ett annat sätt. Men vi vill samma sak, vi vill genomföra det här.

Jag tycker att det är oärligt att komma hit när ni inte har framfört ett enda argument gör varför ni inte vill göra det här nu. För det vill ni uppenbarligen inte, när ni vill återremittera ärendet och ska låta söderortsborna vänta ytterligare åtminstone ett halvår innan man får någonting gjort med Högdalstopparna. Jag tycker att det är oärligt.

Anförande nr 141

H e n r i k G E h r e n b e r g (kd): Jag noterar att debattklimatet får en annan vändning när Åsa Romson ställer sig i talarstolen. Jag har inga problem med att se här grupperna i ögonen i morgon. Det är nämligen väldigt lätt att referera delar av den här debatten för dem. De grupper som driver de här förslagen vill tydligen mer än majoriteten. I alla fall mer än vad majoriteten är beredd att driva igenom.

Jag skulle vilja se att majoriteten hade en annan inställning till projekt i den här staden än när det gäller Högdalstopparna att man liksom lämnar en massa obesvarade frågor till en massa nämnder utan att peka med hela handen, om man vill ha någonting gjort som höjer det här områdets kvaliteter på ett radikalt sätt.

§ 25 Aktualisering av Översiktsplan -99 (utl. 2006:111)

Anförande nr 142

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Här och nu ska vi fatta beslut om att översiktsplanen i huvudsak ska anses aktuell. Det är bra. Det är mycket bra. Nuvarande översiktsplan har en mycket bra inriktning och en hög miljöprofil och företräder ett långsiktigt hållbart tänkande.

Vi arbetar med tolv stadsutvecklingsområden, som är utpekade i översiktsplanen. Flera av dem är vi i färd med att omvandla. Men det finns ett område som Miljöpartiet ändå saknar med framskridna planer för, och det är Bromma. Vi vill se mera aktiviteter kring Bromma flygplats. Det är dags att inse att Brommas markområden är alldeles för attraktiva och för värdefulla för att hyras ut för en krona om året till Luftfartsverket.

Jag bjuder gladeligen det dubbla och bjuder ordföranden att ta emot 2 kronor för att hyra marken i Brommaområdet.

Den övergripande strategin för att bygga staden inåt är helt rätt. Vi från Miljöpartiets sida vill återerövra city och gärna också varsamt komplettera befintlig bebyggelse i förorterna. Som sagt vill vi satsa på stadsutvecklingsområdena.

Vi har en bra översiktsplan och en tillhörande byggnadsordning samt grönstrukturkarta som ska följas, tycker jag. Det är viktigt att vi har denna översiktliga planering där vi tittar på de kommunaltekniska områdena och värnar dem, inte bygger villor och radhus alldeles för inom luftfartszoner och där vi ser till att inte lägga småhus bredvid terminalområden som behövs för att näringsverksamheten ska kunna fortsätta. Vi har en lastterminal som står i farozonen på grund av att vi ska lägga några småhus bredvid den, och även Lövstaområdet är hotat som ett viktigt kommunaltekniskt område.

På många sätt och vis är det en väldigt bra översiktsplan, och den ska vi värna.

Vad jag verkligen skulle vilja ta bort från översiktsplanen är reservatet för den samhällsekonomiskt och miljömässigt mycket skadliga Österleden.

I övrigt yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 143

J o a k i m L a r s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan inte låta bli att begära replik när nu frågan om Bromma flygplats dyker upp. Jag tycker att det är bra med en översiktsplan som fokuserar på det ökade byggandet. Ökat byggande ger tillväxt i staden, och vi har behov av tillväxt i staden och i regionen. Vi har också behov av tillväxt för övriga landet. Att då komma med denna gamla skåpmat med Bromma flygplats tycker jag är lite tråkigt, och jag tycker att det är tråkigt att majoriteten har landat där man har landat i just den frågan. Bromma flygplats behövs, och vi ska slå vakt om den.

Dessutom tycker jag att det är värt att påminna om att man i den nuvarande majoriteten envisas med att undvika blandade upplåtelseformer. Tittar man på segregationsfrågan i översiktsplanen är den alldeles för lite belyst. Skulle vi kunna få fler upplåtelseformer i fler bostadsområden kommer vi också ha möjlighet att se en bättre utveckling i segregationsfrågan.

Anförande nr 144

Cecilia Obermüller (mp): I vår nu gällande översiktsplan är Bromma utpekad som stadsutvecklingsområde. Det måste alla inse att det faktiskt bara är en tidsfråga innan man måste lägga ned Bromma flygplats. Det är ett så pass centralt beläget område, så pass värdefullt för staden att det inte finns någon framtid för Bromma i det långa loppet. Så är det.

Anförande nr 145

Borgarrådet Billström (s): Jag säger som både Joakim och Cecilia, att det finns en god tradition i Stockholm av att i översiktsplansarbetet sträva efter en så bred majoritet som möjligt och konsensus. Det är viktigt.

Jag säger på samma sätt som Cecilia framhöll att det är viktigt att se till stadsutvecklingsområdena, näringsverksamhetens möjligheter till utveckling, hänsynstagande till grönmark men också naturligtvis se rekreationsområden och annat. Oavsett vad man vill med Bromma flygplats går avtalet ut 2011. Därför måste man agera under nästa mandatperiod. I det sammanhanget bör initiativ tas så snart som möjligt. I Stockholmsberedningen fick vi en total politisk enighet kring att så länge man inte har löst Brommas framtid kommer man inte heller att plocka fram alternativ. Den som då kan tänka sig att vikta och väga frågan kring en ny flygplatsetablering på södra sidan av staden eller regionen måste alltid vikta det mot den nuvarande flygplatsen.

I det sammanhanget är det naturligtvis två stora uppgifter som ligger framför oss i Stockholm och också i länet och i regionen. Det är att hitta ett realistiskt förslag i så fall kring en ny flygplats därför att det naturligtvis är så, och det vet alla, att det tar mellan 10 och 15 år att etablera en ny flygplats. Har man inte den placeringen är man inte heller trovärdig så länge man jobbar med kniven på strupen i fråga om detta avtal.

Det som är viktigt att säga, tycker jag, är att det har funnits två och tre fyra alternativ. Jag tror att det är viktigt att ta en vända med regionen, med länets företrädare för att också diskutera den typen av etableringar med tanke på att vi också har sagt att vi vill bli 150 000 fler till 2030. I det sammanhanget räcker det inte med att Stockholms stad tar sitt bostadsförsörjningsansvar, utan då måste länet och regionen medverka. I det sammanhanget bör också en ny flygplatsetablering inarbetas i ett sådant uppdrag.

Anförande nr 146

Rolf Koberg (m): Ordförande, fullmäktige! Det var värst vad det gick fort att få till en Brommadebatt, fast det inte står ett ord om det i ärendet.

Det är fascinerande att Annika Billström i samma inlägg pläderar för behovet av bred enighet och samtidigt håller med Cecilia Obermüller. Nu kan vi konstatera att det inte finns några texter om Bromma här. Ni får gärna lägga fram några förslag om det så ska vi med glädje rösta mot dem. Det skulle vara bra att klara ut det. Det skulle också vara ärligare med tanke på det faktum att ni är rätt isolerade i den här frågan, för att uttrycka mig försiktigt. Det är nämligen ingen annan som håller med er om att Bromma ska läggas ned.

Jag ville bara klara ut det i den mån det var det minsta oklart. Nästa Brommaavtal borde kunna bli ännu längre än det förra. Om vi får chansen att förlänga det kommer vi att göra det med ännu större glädje och stolthet än vad vi gjorde förra gången. Jag vill också meddela fullmäktige att av de 11 000 bostäder som man kan bygga på Bromma kan man bygga 7 000 med flyget i behåll. Det är vår linje, bara så att alla vet.

Anförande nr 147

Å s a R o m s o n (mp): Jag vill bara fråga Rolf Könberg om han tycker att det är viktigt att Bromma ska fortsätta att hyras ut lika billigt. Är marken där verkligen bara värd 1 krona?

Anförande nr 148

R o l f K ö n b e r g (m): När vi förlängde Brommaavtalet förra gången skärpte vi miljökraven. Det tycker vi var väldigt bra. Det är bland annat det som gör att man kan bygga 7 000 av 11 000 tillgängliga i och med att det är en smalare och längre bullerkorridor. Jag tror att ni vet det också.

Vi är inte främmande för att skärpa miljökraven ytterligare. Min poäng är att det är fullt förenligt att bygga bostäder med att ha Bromma flygplats kvar, och det vet ni innerst inne.

Anförande nr 149

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! I översiktsplanen finns en fråga som inte är nöjaktigt besvarad, och det gäller behovet av infartsparkeringar och den långsiktiga planeringen av detta. Det skulle underlätta minskningen av biltrafiken i innerstaden. Det fordrar regionalt samarbete.

När det gäller Bromma kan man undra vad Miljöpartiet har gjort i den här koalitionen. När vi fattade beslut om Bromma flygplats med Luftfartsverket förra gången så var det ett antal miljökrav som Luftfartsverket hela tiden har ignorerat. Vi var till exempel överens om att man skulle spela in varje start och landning, och de bolag som bröt mot det med ett för starkt ljud skulle få böta för detta. Vi var överens om att man skulle pröva större stigning på start och landning. Det blev ingenting av det. Vi var överens om att det skulle vara en grupp mellan Stockholms stad och Luftfartsverket som bestämde om Bromma. Det blev ingenting av den gruppen. Det består av att en från stadsledningen träffar någon från Luftfartsverket och dricker kaffe en gång om året.

Alla de miljökrav som fanns inskrivna i avtalet har det inte blivit ett dugg av. Det kanske är för att ni hoppas att Bromma flygplats ska läggas ned. Jag var en av de största motståndarna till Bromma, men nu inser jag att loppet är kört. Det finns en platt kvar att lägga en flygplats på, och då borde man åtminstone arbeta för att miljökraven upprätthålls och att man sätter press på Luftfartsverket. Men ni har inte gjort ett enda dugg åt detta under den här mandatperioden.

Anförande nr 150

Inge - Britt Lundin (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara göra en enda kort kommentar. I kväll har vi i ärende efter ärende sett särskilda uttalanden eller muntliga uttalanden från Miljöpartiet som går stick i stäv mot det som de själva sedan röstar igenom. Här senast gäller det Österleden i översiktsplanen. Varför i hela friden kan ni inte prata klartext någon gång från Miljöpartiet? Det vore väldigt skönt om ni röstade emot eller för men inte pratade som om ni vore emot någonting och sedan röstar för det. Gång på gång gör ni det, och jag tycker att det är ytterst oärligt.

Anförande nr 151

Åsa Romson (mp): Inge-Britt Lundin, nu får du väl tona ned lite. Recenserar du var Miljöpartiet säger i talarstolen på ett ämnesområde när ärendet handlar om översiktsplanen? Menar du att vi inte ska säga saker och ting som har med den regionala utvecklingen att göra?

Du ser i handlingen och hörde att Cecilia yrkade bifall till kommunstyrelsens förslag. Du vet mycket väl vad det är som ligger för beslut och vilka uttalanden vi gör. Om vi skulle kunna peka på alla särskilda uttalanden, för att inte tala om alla märkliga uttalanden som folkpartister för i talarstolen, tror jag att vi skulle få en väldigt tråkig debatt i fullmäktige. Så det vill jag inte göra. Men tillåt också att vi pratar om saker och ting. Det är ju så att Österleden tillhör ärenden som skulle kunna komma att beröras i kommande översiktsplaner. Får vi inte prata om det, eller?

Anförande nr 152

Inge - Britt Lundin (fp): Det känns som om jag trampade på en öm tå möjligen, men jag är ytterst trött på er dubbelmoral. Det är det jag tycker att ni har. Ni pratar en sak och röstar för en annan sak, och det gör ni gång på gång.

§ 26 Inrättande av naturreservatet Nackareservatet i Stockholms stad (utl. 2006:112)

Anförande nr 153

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Hurra, i dag ska vi inrätta Nackareservatet. Det är synd att de borgerliga har ett så surmulet särskilt uttalande i stället för att glatt säga ja till inrättandet av Nackareservatet. Syftet med Nackareservatet är tydligt uttalat och går precis på den linje som vi nog alla vill ha, att både bevara mycket värdefull grönmark och ge möjlighet för rekreation och friluftsliv och utveckla detta. Det står mycket tydligt i syftet till Nackareservatet. Jag förstår inte varför ni har så sura skrivningar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 154

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte vad Cecilia Obermüller hänvisar till när hon talar om surmulet. Det står i det särskilda uttalandet från de tre allianspartierna att vi tycker att detta är glädjande. Vi hänvisar till att det var ni som var i vägen för avtalet med Nacka kommun. Sedan skriver vi i och för sig att reservat inte alltid behöver vara det allena saliggörande, men vi tycker att det jättebra, inte minst jag själv som bor några hundra meter från reservatsgränsen. Jag tycker att det är ett bra förslag, som jag yrkar bifall till.

*§ 27 Försäljning av samtliga aktier i Fastighets AB Bangårdsposten m.m.
Hemställan från marknämnden (utl. 2006:113)*

Anförande nr 155

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! I dag i och med denna försäljning av samtliga aktier för 430 miljoner kronor i Bangårdsposten går startskott för byggandet av en angelägen hotell- och konferensanläggning i centrala Stockholm, 420 hotellrum, konferensavdelning för 2 400 personer eller 3 000 personer i biosittning. Det gör att vi får det som Stockholm har saknat under många, många år, nämligen en anläggning centralt mitt i city med oerhört bra kapacitet. Till det ska också läggas 26 000 kvadratmeter kontorsytor.

Det här hotell- och konferensbygget kommer att öka Stockholms attraktivitet både som besöksstad och som destination men kanske framför allt som hotell- och konferensstad. Med det förslag som nu ligger på vårt bord och med Rezidor SAS som operatör kommer också en oerhört viktig pusselbit i cityomdaningen att faktiskt falla på plats.

Från att ha varit en ogästvänlig yta där få människor rör sig, där det känns otryggt, kommer det här bygget att medföra en ordentlig ansiktslyftning. Det är en ordentlig början på ett nytt cityområde med en fasad mot både Stadshuset och Riddarfjärden.

I förlängningen gäller en utredning om nedgrävd eller överdäckad Klarastrandsled, bostäder, möjliga strandpromenader och också överdäckning av det som är det öppna såret i dag, nämligen spårområdena.

Förutom att staden kommer att bli ännu mer vacker och funktionell kommer det också att öka Stockholms attraktivitet som kongresstad i mycket hård konkurrens med övriga storstäder i Europa. Det är flera stora städer som står i begrepp att bygga hotell- och konferensanläggningar i centrala lägen. Den här frågan har varit aktuell sedan 80-talet för Stockholm och har av olika skäl inte kunnat genomföras. Det var oerhört nära, men terrordåden i USA satte stopp för planerna förra gången. Nu har marknaden vänt, och det finns många intressenter och operatörer som har varit med och förhandlat. Det är glädjande att vi i dag, trots att det inledningsvis blir en realisationsförlust, kan ta steget och förverkliga tanken om en central hotell- och konferensanläggning i citykärnan.

Det är också så att det samhällsekonomiskt kommer att ge väldigt stora vinster. Det finns beskrivet i tjänsteutlåtandet under just avsnittet som handlar om vinster för inte bara staden utan också för samhället. Det är skatteintäkter och arbetstillfällen. Uppemot mellan 900 och 1,4 miljarder kronor de första fem åren rör det sig om. Till det ska läggas alla arbetstillfällen och de positiva effekter som den här hotell- och konferensanläggningen kommer att medföra.

Stockholm växer och ska växa. Vi har stora utmaningar, och det här är en viktig del i att anta den utmaningen.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 156

M a t s G N i l s s o n (m): Förra gången jag var uppe skällde jag på Leif Rönngren. Det har jag inte för avsikt att göra nu, utan tvärtom sade Leif mycket av det jag hade tänkt säga.

Någonting som händer i storstäderna ibland är att det blir förslumning. Man ser tråkiga tendenser, brottslighet går upp, människor vågar inte gå på vissa ställen nattetid. Har man ett sådant område centralt är det bra att ganska snabbt försöka få ordning på detta. Kan man samordna det, som i detta fall, med en hotell- och konferensverksamhet som verkligen är någonting som vi behöver är det att slå två flugor i en smäll. Det är så klart väldigt bra.

Jag är normalt sett ganska skeptisk till alla dessa samhällsekonomiska analyser som man översköljs med. De ger ofta ett väldigt positivt utfall. Men just i detta fall håller jag trots allt med. Om det är någonting som man unisont har väldigt mycket påpekat är det avsaknaden av goda konferensmöjligheter på lite större plan i Stockholm. När man är i andra delar i Sverige eller utomlands träffar på Stockholmsföretag som inte kan anordna sina evenemang här förstår man att någonting är fel. Det åtgärdas nu.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

§ 29 Årsredovisning av förutsättningar för ett nytt stadsbibliotek.

Inriktningsbeslut för tillbyggnad av huvudbibliotek.

Villkorat av kommunfullmäktiges godkännande senast den 29 maj 2006 (utl. 2006:115)

Anförande nr 157

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara kort säga att det är en stor glädje att få föredra det här ärendet i dag. Det är inriktningsbeslutet för tillbyggnad av Gunnar Asplunds huvudbibliotek. Det är en 20 år lång process, och nu tar vi ett stort steg, ett historiskt steg, mot ett genomförande. Det är naturligtvis en oerhörd styrka och kanske till och med en nödvändighet att vi gör det här i enighet i den här salen. Det brukar sägas att enighet ger styrka, och jag tror att vi kommer att behöva den här styrkan under den fortfarande ganska svåra process som kvarstår.

Vi har en unik plats i Stockholm som vi ska bygga på som är mitt emellan Asplunds pärla från 1928 och den nya stationen Odenplan som kommer att bli Sveriges näst största omstigningsstation, en helt fantastisk plats som kommer att ställa enorma krav på utformning och anpassning till läget. Det kommer att vara en plats och en byggnad som kommer att hålla – det kan jag lova redan innan tävlingen har startat – en synnerligen hög internationell klass. Vi vet att intresset världen över är väldigt stort.

Jag tycker att det är roligt, kanske också talande, att Asplunds bibliotek redan från början är en internationell skapelse och en internationell produkt. När man läser Stadsbibliotekskommitténs betänkande från 1922, som är en nådig lunta på närmare 200 sidor, kan man redan där konstatera att inspiration har hämtats från omvärlden, från andra länder, från Norge, från England, från Tyskland och inte minst från USA. Man talar där varmt om hur man har tillgängliggjort boken och satt in ljus och rymd i biblioteket. Man talar om en brytningstid och en revolution.

Man skriver: Biblioteket i Förenta staterna har blivit en kulturfaktor av allra största betydelse, ett centrum för självbildningsarbetet inom alla samhällsklasser, bland vuxna och barn, genom populär läsning och genom mera fackliga studier.

Inget känns väl mera naturligt när vi står inför den här brytningstiden, efter eller möjligen mitt i vår informationstekniska revolution, än att vi samlar oss till ett arbete för att åter göra biblioteket till centrum för kulturen och för bildningsarbetet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag

Anförande nr 158

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag ska inte försöka skapa en kontrovers där ingen kontrovers finns. Jag är helt enig med borgarrådet i det han sade i sitt inledningsanförande, och det finns ytterligare några aspekter som är viktiga att komma ihåg. En av dem är att Asplunds bibliotek faktiskt en av få byggnader i Stockholm som människor reser hit enkom för att titta på. Stadshuset är en annan sådan byggnad, och det har man gjort ända sedan de här husen uppfördes en gång på 20-talet.

Vi vet alla, det har vi sagt tidigare i den här salen, att vad man än väljer att göra så kommer det att bli ett himla liv. Så kommer det att bli. Våra mejlboxar kommer att bli fulla, och våra telefoner kommer att bli nedringda av människor som har förståeliga, begåvade och legitima synpunkter på förslaget, vilket förslag vi än kommer fram till. Det är bara bra att det är på det sättet. Det här är en känslig miljö, en känslig byggnad, och det är oerhört viktigt att förslaget även kommer att tillgodose så många av de antikvariska aspekterna som möjligt.

Jag kan också säga att den politiska referensgruppen har haft ett möte i dag. Det förefaller vara en, såvitt jag kan bedöma, utomordentligt stor samsyn om nästan allt i samband med det här projektet. Det ska bli väldigt spännande att se vad som händer när arkitekttävlingen sätter i gång på fredag och när förslagen kommer in. Jag kommer inte ihåg hur många förslag som det var man väntade sig att få in. Kanske borgarrådet kommer ihåg det, men det var uppåt 500. Juryn kommer att ha att göra.

Jag yrkar bifall till förslaget.

§ 30 Bibliotek i rörelse – ett förslag till strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2006–2010

Redovisning av uppdrag från kommunfullmäktige (utl. 2006:116)

Anförande nr 159

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det här är ytterligare ett roligt biblioteksärende. Det är naturligtvis tråkigt att vi formellt sett inte är eniga, vilket är synd. Å andra sidan skulle jag vilja påstå att vi i realiteten är ganska överens om inriktningen för folkbibliotekens utveckling, och det tycker jag är värt att betona. Det är väldigt trevligt.

Det har hänt ganska mycket de senaste åren inom Stockholms biblioteksväsende, inte bara det beslut som vi tog alldeles nyss. Vi har haft under flera år en tilltagande automatisering av inlåning, inlämning, sortering, hantering, en snabbt expanderande digitalisering som har tillgängliggjort böcker och andra medier på ett fantastiskt sätt, en exklusiv besöksutveckling inte minst på nätet.

Vi har etablerat ett stort antal nya lärcentra och lärmiljöer i våra stadsdelsbibliotek. Vi har rustat upp ett antal stadsbibliotek. Några av stadsdelsbiblioteken har haft sina bästa år när det gäller besöksfrekvens och utlåningsmässigt. Generellt har vi fortfarande höga utlåningstal och väldigt höga besökstal i Stockholms bibliotek. Det tycker jag att vi ska vara stolta över.

Jag känner det viktigt i det fortsatta arbetet att vi fortsätter med den inriktning som vi varit någorlunda överens om, att föra in folkbiblioteken i informationssamhället. Då menar jag inte minst att vi parallellt med byggnation av ett nytt huvudbibliotek också satsar på stadsdelsbiblioteken och fortsätter att rusta upp dem.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 160

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Kära vänner! Biblioteken är en väldigt viktig del av inte bara kulturpolitiken utan också av hela den politik som vi har för Stockholm när det gäller bildning och kunskap. Därför kan man säga att den biblioteksplan som vi nu har att ta ställning till är ganska avgörande för oss. Då har vi åtminstone från Folkpartiet reagerat för att det finns alldeles för få konkreta förslag. Det är inte så rosenrött vad gäller biblioteken som Roger Mogert gärna vill ge sken av.

Vi har sett en trend av att vi har färre och färre böcker, vi har färre och färre inköpta nya böcker per invånare. Jämfört med övriga landet ligger Stockholm väldigt dåligt till i fråga om hur mycket bibliotek vi har per invånare och hur mycket böcker vi har per invånare. Vi har sett några riktigt tuffa år då biblioteken har fått känna av besparingar som har visat sig i minskade öppettider och så vidare, även om man nu under valåret försöker sopa igen det värsta. Det är ju bra att man gör det.

Det mest flagranta inom det här området är dock det som har genomförts i år, nämligen Sveriges egen variant av de sovjetiska kulturkommittéerna. Vi har nämligen infört biblioteksråd. De små stadsdelsbiblioteken tros inte bibliotekarierna kunna klara själva, utan vilka kan då vara mer lämpade än ett litet gäng politiker som sitter som ett politisk överrock över dessa bibliotekarier?

Det här är ett förslag som vissa stadsdelsnämnder har haft den goda smaken att obstruera och inte tillsätta än. Ni får piska ihop er lite noggrannare, men i övrigt borde dessa avskaffas tämligen omedelbart. Att detta inte har fått större uppmärksamhet blir man faktiskt väldigt förvånad över.

Hur som helst yrkar jag bifall till Folkpartiets reservation.

Anförande nr 161

Borgarrådet Mo g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag måste börja med att säga att biblioteken har höga besökstal i dag, och det oaktat på vilket sätt man räknar och vrider och vänder på det. Siffrorna är mycket bra. I jämförelse med övriga landet vet vi att vad vi än mäter och jämför per capita med småstäder blir det en väldigt märklig jämförelse. Den kritiken brukar vi vara överens om att föra fram mot de statliga undersökningarna. Senast var det barn- och ungdomskommittén som påpekade att antalet saker för barn per capita var mindre. Men det ligger i sin natur att stadens densitet gör att vi får den typen av mått.

Sedan måste jag faktiskt säga – vi hade en kort diskussion tidigare om debattklimatet – att jag betackar mig att jämföras med sovjetiska kulturkommissarier. Jag tycker inte det är en diskussion som hör hemma här. Ni vet mycket väl att de har till syfte att ha ett samtal mellan bibliotek och stadsdel, ingenting annat.

Anförande nr 162

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Du får kalla det vad du vill, men ett politiskt styrande av ett bibliotek på ett väldigt nära håll för tankarna till ett annat samhällssystem. Uppenbarligen har några av dina egna partikamrater också insett detta. Det finns väl hopp möjligen även inom ditt parti.

Jag är dock lite förvånad över att du inte inser problemet med att vi har haft sjunkande besökstal inom biblioteken de senaste åren. Det tycker åtminstone jag är väldigt oroande, även om jag är medveten om att besökarna på nätet har ökat i antal. Men för oss är det alltid en utmaning att se till att så många som möjligt kommer till våra bibliotek för att låna böcker och att de böcker som de vill låna finns där.

Anförande nr 163

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Från Vänsterpartiet välkomnar vi den här strategiska planen. Vi tycker att det är bra att den har kommit. Den ska också kompletteras med plan för skolbiblioteken och deras samverkan. Det är en väldigt viktig del. Då kan jag faktiskt inte förstå oppositionens reservation.

Man skriver att biblioteken som en del i ett fritt och oberoende kulturliv är en grundbult i det demokratiska samhället. Så långt är vi överens. Vi är också överens om att de behöver resurser, och det finns nämnt i ärendet behovet av upprustning.

Biblioteken ska vara offentliga rum tillgängliga för alla. Vänsterpartiet vill gärna ha både längre öppettider och fler lokala bibliotek, och vi kommer att arbeta för det.

En förutsättning för att biblioteken är tillgängliga för alla är till exempel att de är avgiftsfria. En förutsättning för det den nationella bibliotekslagen, och den vill ni i borgerliga partier avskaffa. Det tycker vi är oroväckande.

Det som är mest anmärkningsvärt i er reservation är faktiskt det här att de lokala biblioteksråden skulle vara en politisering, till och med en farlig politisering. Ni kanske tror att vi ska göra som de borgerliga partierna i Danmark och ha kulturkanon som alla ska följa, eller de lokala politikerna ska börja rensa i beståndet. Ni kan vara ganska lugna. De kommer inte heller att göra som ni vill i er reservation att bestämma vilken musik och vilka filmer som ska finnas i biblioteken. Det tycker jag är ett väldigt övertramp.

De lokala biblioteksråden är faktiskt bara tänkta för att underlätta samverkan med skolorna och med föreningslivet lokalt. Jag tycker att det är bra att det är många som engagerar sig i biblioteken. Det är faktiskt så, vilket man har hört sägas särskilt från Folkpartiet många gånger i den här salen, att de lokala politikerna inte är dummare än de centrala. Det är väl inte farligare att lokala politiker engagerar sig i politiken än att de centrala i kulturnämnden gör det. Det är politiskt styrda nämnde det handlar om.

Men jag tror att ni kan vara alldeles lugna. De lokala politikerna kommer inte att lägga sig i innehållet i biblioteken, men de kommer att vara ett stöd. Jag tycker att det är viktigt att det är många som engagerar sig i biblioteken. Lägg ned de där övertonerna, Madeleine!

Anförande nr 164

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Ibland blir man så himla övertygad om att man har rätt när man hör hur motståndaren bemöter. Nu kände jag att jag var väldigt övertygad om att jag har helt rätt.

Det är väldigt förvånande att höra en person som är fackligt engagerad, en kulturarbetare, som inte tycker att det är ett problem att politiker kommer alldeles nära inpå dem som förvaltar ett kulturarv. Jag blir oerhört förvånad över det. Du vet, Ann Mari Engel, precis lika väl som jag att man med olika uttryck kan säga vad man menar är bra eller dåligt. Som du vet är det många av stadsdelsbiblioteken som är väldigt små. Ett inträde av tre maktpolitiker, som ju politiker är inför ett stadsdelsbibliotek, är klart ett sätt att uttrycka åsikter även om man inte säger att den där boken ska ni ta bort eller det där ska ni inte ha.

Det skedde ett trendbrott för biblioteken 2002. Det var då vi lämnade över till det socialdemokratiska borgarrådet Erik Nilsson. Tyvärr. Vi hoppas att ett nytt trendbrott sker i september då vi åter kan få ta ansvaret.

Anförande nr 165

A n n M a r i E n g e l (v): Du avvek från ämnet, och det förstår jag, för du hade lite svårt att svara. Det är nämligen så att det är ni centrala politiker, som ni skriver i er reservation, som tycker att biblioteken ska ha äldre svenska filmer och folkmusik och inte någon annan film och musik. Det tycker jag är ett intrång i bibliotekens frihet att bestämma över vad som ska finnas i biblioteken.

Jag tror inte att de lokala politiker som kommer att föra diskussioner om lokal samverkan kommer att lägga sig i utbudet i biblioteken. Det är häpnadsväckande att ni gör det.

Anförande nr 166

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Låt mig börja från slutet, från det som Ann Mari Engel var så förfärad över. Skälet till att den skrivningen finns där är mycket enkelt. Det är nämligen så att ganska många bibliotek i det här landet och i den här staden ägnar sig åt uthyrning av samma videofilmer som finns i videoaffären tvärs över gatan. Detta är förmodligen olagligt. Det tycker vi att biblioteken ska sluta med.

Jag håller med Madeleine. Ibland är det väldigt intressant att höra vad motståndarna säger, för då blir man ännu mera stärkt i sin uppfattning att man har rätt. Det är lite grann med er syn på biblioteken som det är som er syn på skolan, att biblioteken ska syssla med allting utom med det de borde syssla med. Skolan ska också syssla med allt annat än det skolan egentligen borde syssla med.

Jag tror att det är viktigt att biblioteksverksamheten inte spretar för mycket och inte försöker gripa över för mycket utan i stället fokuserar på det som är centralt, att tillhandahålla information och kunskap.

Hur man kan påstå att biblioteksråden i den utformning de har fått inte innebär en politisering av biblioteksverksamheten övergår faktiskt min fattningsförmåga. Det är klart att det är så. Vad ska de annars vara bra för? Varför har vi annars tillsatt ett organ med politiker i som ska syssla med biblioteksverksamhet? Självklart är detta en politisering. Det är meningen med det.

Jag måste erkänna att jag blev en aning konfunderad över Roger Mogerts statistiska sifferexercis här, att man inte kan jämför äpplen med äpplen. Jag har sagt förut, och jag säger det igen, att den kommun i landet där antalet bibliotekslån är högst per capita inte är Stockholm, utan det är Tingsryd. I lilla Tingsryd med 9 000 invånare finns det ett bibliotek. Där lånar människor flest böcker i landet. Det tycker jag är intressant. De sysslar inte heller med att hyra ut Jönssonligan-filmer, och det tycker vi inte heller att Stockholmsbiblioteken ska göra.

Anförande nr 167

A n n M a r i E n g e l (v): Nu säger du att biblioteken sysslar med olaglig verksamhet. Det var också en nyhet. Ni tycker inte att man ska konkurrera med den privata marknaden. Vilket urval filmer biblioteken ska ha tycker jag att de själva ska

få bestämma utifrån den publik de har och vilka önskemål som finns. Det kan vara så att de som kommer dit för att låna filmer också lånar böcker.

Jag tror att vi har, som du säger, olika syn på kultur. Vi har olika syn på skolan också. För oss är tillgängligheten, bredden och bibliotekens roll som samlingspunkter också väldigt viktiga. Vi vet att antalet bibliotekslån har gått ned något, vilket är att beklaga, men antalet besök har gått upp. Det betyder att folk kommer till biblioteken också för att läsa där och göra andra saker.

Sedan vill jag säga till Cecilia och Madeleine: Kom med ett enda exempel på att ett lokalt biblioteksråd lägger sig i utbudet i biblioteket, så ska jag ansluta mig till er och lägga ned dem. Kom med ett enda exempel på att det är så det fungerar. Jag tror nämligen inte på det.

Anförande nr 168

C e c i l i a B r i n c k (m): Dessvärre behöver vi inte vänta så väldigt länge på att biblioteksråden ska börja ägna sig åt just det.

Ja, Ann Mari Engel, det kan faktiskt vara olagligt för en kommun att syssla med en verksamhet som går utanför den kommunala kompetensen. Detta står att läsa i kommunallagen. Den typen av olaglig verksamhet kan till exempel handla om att i konkurrens med privata näringsidkare tvärs över gatan eller i ett annat kvarter hyra ut kommersiellt gångbara videofilmer till ett pris som inte heller nödvändigtvis är marknadsanpassat. Om det kostar 30 kronor att hyra en videofilm och på biblioteket 20 kronor är det olagligt.

Anförande nr 169

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag vill bara förtydliga det du frågade om. Det jag kommenterade var nämligen inte utlån per capita. Det tycker jag är en rimlig jämförelsesiffra med andra kommuner, och där borde vi naturligtvis sträva efter att ligga högst. Det jag kommenterade var siffran antalet bibliotek per capita och antalet böcker per capita. Jag menar att stadens densitet som Sveriges enda storstad gör att vi kommer att förlora i alla av den typen av jämförelser. Det gör vi i andra fall, och det kommer vi att göra även här.

Anförande nr 170

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag ber som ursäkt, jag missuppfattade det.

Anförande nr 171

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ville bara förtydliga när det gäller de politiska organisationer som styr över biblioteken. Det finns två politiska organisationer som styr över biblioteken. Förfasas man över det borde man kanske förfasas över att man sitter i fullmäktige. Fullmäktige styr bevisligen över biblioteken. Vi ska i dag fastslå en biblioteksplan. Det andra är kulturnämnden, där vice ordföranden nyligen har förfasat sig över den politiska styrningen över biblioteken.

Några andra organisationer som styr över biblioteken finns dock inte. Däremot finns det samrådsorgan. Orsaken till att en del stadsdelar har valt att inte utse några är att de är besvikna över att de här råden inte har någon formell makt. Det fanns en rörelse i stadsdelar som ville ha biblioteken ute på stadsdelarna och ville vara bestämmande i stället för kulturnämnden. Det är detta det handlar om, och detta vet ni.

Det ger en väldigt dålig smak i munnen när man jämför de här råden med sovjetsystemet. Jag tycker att er jämförelse är djupt tragisk.

Anförande nr 172

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Roger Mogert är en både trevlig och vettig politiker, och jag vet att han nu pratar mot bättre vetande. Det är nämligen en förfärlig skillnad på en kulturnämnd som styr över kulturen med mål på väldigt långt avstånd och en liten nämnd som sitter i knäet på den lilla verksamhet som det handlar om. Det är där som skillnaden går mellan en vettig politisk styrning och en politisk klåfingrighet. Det tror jag att också du inser.

Anförande nr 173

Borgarrådet M o g e r t (s): Om du med det menar att jag har synpunkten att kulturnämnden är rätt forum och inte stadsdelsnämnden är vi helt överens. Men detta är ett sätt för samråd. De enda som har framfört planer på att styra över biblioteken är ni som talar om vilken typ av böcker och filmer ska finnas, filmer som uthyrs på stället tvärs över gatan ska inte finnas. Är det så att ni tycker att böcker som finns i affären inte ska finnas för att lånas ut? Det är faktiskt bara ni som lägger er i utbudet, ingen annan.

Anförande nr 174

C e c i l i a B r i n c k (m): Det kan vara så att vi har sett väldigt många exempel på att den här typen av samrådsorgan har utvecklats till att bli just det som de som vill ha dem hela tiden förnekar att de skulle bli. Det faktum att en politisk församling har beslutanderätt över en fråga i praktiken inte nödvändigtvis måste betyda att det är där beslutanderätten bör ligga. Det är en av de grundläggande skillnaderna mellan er och oss. Vi tycker att vi politiker har för mycket att bestämma om.

Anförande nr 175

Borgarrådet M o g e r t (s): Vi är helt överens om att man politiskt inte ska styra över innehåll i biblioteken, om jag undantar det som står i er reservation. Men på vilket sätt är detta ett hot? Man jämför det med sovjetsystemet. Jag tycker att det är ytterligt grovt. Front National i Frankrike har gått ut och rensat ut i biblioteken. De har rensat ut vänsterlitteraturen. Det är de personerna ni jämför med. Det är klart att det gör mig en smula upprörd.

Anförande nr 176

A n n M a r i E n g e l (v): Jag vill först säga till dig, Madeleine, att det hörs på ditt sätt att uttrycka dig vad du tycker om stadsdelsnämnderna. Det handlar om en

liten nämnd som sitter i knäet på en liten verksamhet. Det är kanske bättre att det är en stor nämnd.

Det handlar inte om att man har beslutanderätt, som du vet. Det handlar om samråd ett par gånger om året. Man pratar om samverkan med skolbiblioteken och den lokala föreningsverksamheten. Jag har sagt det tidigare, och jag säger det igen, att jag tror att det är bra att det är många fler som engagerar sig i biblioteken och deras verksamhet, fler politiker. Jag misstror inte de lokala politikerna i samma utsträckning som du.

Cecilia, förlängningen av ditt resonemang är att man inte heller skulle låna ut böcker, för det konkurrerar med bokhandeln som säljer böcker, och det är billigare i biblioteket än vad det är i bokhandeln. Som jag sade tidigare finns det bara ett skydd för att man inte ska börja ta ut betalt på biblioteken i hela landet, och det är den nationella bibliotekslagen. Den vill ni följdriktigt avskaffa i riksdagen.

Ni är ofta inne på resonemangen att man bryter mot konkurrenslagen när man ger stöd till kulturverksamheten. Det är fullständigt fel, det går inte att jämföra. Därför ska man inte heller lägga sig i det när det gäller filmutbudet och musikutbudet. Du kanske tycker att det är illojal konkurrens även att låna ut böcker.

Anförande nr 177

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Att före detta vice ordförande i en stadsdelsnämnd anses vara en person som ser ned på en stadsdelsnämnd och tycker att det är ointressant får man låta passera. Ingen tror väl på det. Däremot kan jag säga att det inte är en tillfällighet att det just är en vänsterpartist som inte förstår att det är problem när politiken kommer alldeles för nära kulturen. Jag tycker dock att det är förvånande att en person som jobbar med de här frågorna inte inser det här problemet.

Om du tycker att bibliotekarierna inte kan sköta sitt jobb utan behöver någon som leder detta arbete, ta in det civila samhället, ta in representanter för olika organisationer eller vad som helst. Men varför just politiker? Det är vad frågan handlar om.

Anförande nr 178

A n n M a r i E n g e l (v): Det var vad stadsdelsnämnderna gjorde tidigare som jag refererade till. Du slänger förolämpningar hit och dit. Jag förstår inte riktigt vad du menar med att vi i Vänsterpartiet inte skulle vara rädda för att politiken kommer för nära kulturen. Det är vi som hårdast har stridit för kulturen. Däremot är det uppenbart att ni borgare är väldigt rädda för att den ska konkurrera med marknaden. Det förstår jag väl, för det överensstämmer med er syn på hur samhället ska vara organiserat.

Vi tycker alltså inte att det är illojal konkurrens att man subventionerar kulturen. Vi tycker inte att politikerna ska styra över kulturen, men vi tycker att politikerna ska ge generösa bidrag till kulturen.

Anförande nr 179

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag tycker att Ann Mari Engel ska läsa på vad kommunallagen säger om kommunal kompetens och om gränserna för vad kommuner får och inte får göra.

Det är nämligen så lyckligt inrättat i det här fallet att det inte spelar någon roll vad Ann Mari Engel tycker i denna fråga eftersom kommunallagen är ganska tydlig på den här punkten. De kommunala bibliotek som ägnar sig åt den här typen av verksamhet i direkt konkurrens med privata verksamheter någon annanstans i staden begår sannolikt ett lagbrott. Det finns ett utslag om detta i nämnden någonstans i rättssystemet. Om jag hade varit bättre förberedd hade jag kunnat ta med mig det, men det har jag inte gjort.

Jämförelsen med boklådorna är inte relevant. Jag tänker inte uppta fullmäktiges rimligen dyrbara tid med att förklara bokbranschen, om vilken jag vet rätt mycket eftersom jag har varit verksam i den ganska länge. Men boklådan och biblioteket har två helt olika funktioner och två helt olika uppgifter. De konkurrerar inte med varandra. Det trodde jag faktiskt att även Ann Mari Engel insåg – men man kan ha fel.

Anförande nr 180

A n n M a r i E n g e l (v): Då väntar jag på att ledamoten i kulturnämnden ska anmäla stadens bibliotek, om de sysslar med olaglig verksamhet. Jag vet ju att det är er tolkning. Du har ju tidigare flera gånger här i salen sagt att det är olagligt att ge stöd till konstnärsateljéer till exempel eftersom man inte ger samma stöd till alla näringsidkare i staden. Det är er inställning. Ni anser att kulturbidragen ska minskas och på sikt avvecklas för viss verksamhet eftersom de utgör konkurrens. Det ska bli spännande att se hur din polisanmälan ser ut mot din egen verksamhet.

Anförande nr 181

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag kan kanske skicka dig en kopia på den anmälan av stadsbiblioteket i Kalmar som jag bidrog till att göra en gång.

Det är en väsentlig skillnad på att någonting är olagligt och olämpligt. Bara för att det är lagligt behöver det inte vara lämpligt. I Olaus Petri domarregler står det att lagen gillar icke allt det hon icke straffar, ty all orätt kan inte uppräknas i lagboken. Det kanske du också skulle gå hem och läsa på.

*§ 31 Stadsdelsförnyelsen, årsrapport 2005**Stadsdelsförnyelsen, lägesrapport december 2005 – facknämnder och bolag**Stadsdelsförnyelsen, lägesrapport juni 2005 – Stadsdelsnämnder (utl. 2006:117)*

Anförande nr 182

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Varje gång vi beskriver en stadsdel som eftersatt eller utsatt eller pekar på dålig statistik gör vi de här områdena en otjänst.

Positiv utveckling i hela staden är avgörande för stadens utveckling. Det är klart att det viktigaste är den generella utjämningspolitik som staden själv bedriver inom staden för att jämna ut skillnaderna. Men stadsdelsförnyelsen är också viktig i det sammanhanget.

Stadsdelsförnyelsen handlar mycket om medborgarinflytande och om samverkan. Vi ska bli effektivare och bättre på att samverka mellan stadens egna organisationer och förvaltningar och bolag men också med andra offentliga myndigheter och privata företag. Målen för stadsdelsförnyelsen är de samma som de tre integrationspolitiska målen i stadens budget. Det handlar om tillväxt över hela staden, om rättvisa och lika möjligheter till utveckling och om att utveckla metoder för att motverka rasism och diskriminering.

Totalt är det 600 miljoner som har avsatts. 300 miljoner har fördelats ut på stadsdelarna och 300 miljoner är det primärt bostadsbolagen som har varit med och bidragit med. Men det är inte bara de som har varit med, utan ett otal av stadens förvaltningar har varit med, och de har också uppdraget att vara med och bidra. Det kanske mest centrala i hela satsningen på stadsdelsförnyelsen är själva processen. Det handlar om medborgarnas möjligheter att vara med i planerings- och beslutsprocesser. Det handlar om att bli bättre på att samverka inom staden, framför allt i ytterstaden.

Totalt är det ungefär 500 olika insatser som pågår just nu i stadsdelsförnyelsen. Det är inte antalet insatser som är det centrala, utan det är snarare vad de här processerna bland medborgarna faktiskt bidrar till. Därmed inte sagt att de olika insatserna inte är fantastiska. Det är 500 fantastiska olika saker som pågår. Jag vet inte hur många av er som var i Rinkeby i helgen. Där pågick Rinkebyfestivalen. Inför den kunde man läsa i tidningen att stadsdelen har varit med och erbjudit en musikstudio. Det är ungdomarna där som också har varit med och visat sina talanger. Både Rinkebyfestivalen och studion är en del av stadsdelsförnyelsen.

Ute i Skarpnäck har man startat teatern Södra Fot med nästan inga pengar alls. Det handlar inte om pengar utan det är processen som är viktig. Man har dragit i gång lokala konstutställningar där lokala kulturpersonligheter är med själva och bidrar för att visa upp vad konstnärerna i Bagis kan göra. I Vantör har man använt sig av arbetslösa konstnärer för att tillsammans med medborgarna rita på hur man skulle kunna göra området tryggare. Man har haft en stor utställning i Kungsträdgården med förslagen.

Skärholmen har bland mycket annat varit med och bidragit till att starta tidningen Södra sidan. Det är en tidning som förvisso kritiserar staden och den politiska majoriteten emellanåt, men som också beskriver nyheter för människor och vänder sig till människor som är positiva just för att lyfta upp de positiva saker som faktiskt händer i hela staden. Man vill visa att det finns positiva värden. Allt är inte bara negativt, som vi ofta kan läsa i de stora tidningarna.

Jag är helt övertygad om att stadsdelsförnyelsen behövs. Det är också viktigt att vi går vidare med den inför nästa mandatperiod. Nu vill jag överlämna rapporten till kommunfullmäktige.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 183

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Lokala utvecklingsprogram för Järva, Ytterstadssatsningen, Blommansatsningen, Storstadssatsningen och nu stadsdelsförnyelsen – det är många projekt och satsningar som människor i vissa förorter har varit utsatta för. Tanken bakom alla satsningar har säkert varit god, men det har inte hjälpt. Segregationen och utanförskapet har ökat. Det räcker inte med projekt för att det ska bli några långsiktiga förändringar. Man måste våga ge människor makt över sina egna liv. Det handlar om möjligheten att äga sin bostad, om jobb i stället för att tvingas vara bidragsberoende och om ökad valfrihet i skola och äldreomsorg. Efter alla projekt har jag mött många besvikna medborgare som tycker att de har lagt ned jobb, idéer och energi till ingen nytta.

Stadsdelsförnyelsen riskerar att skapa många fler tillfälliga projekt. Man har under årens lopp inbillat medborgare i utsatta förorter att deras levnadsvillkor kan förändras med hjälp av projekt. Förändringar kräver långsiktighet och uthållighet, vilket man också kan läsa i ärendet. Men om det är något som kännetecknar alla de här satsningarna så är det just bristen på långsiktighet och uthållighet.

De flesta medborgare som engagerar sig för nya satsningar har varit med förr. De kan det där med att konstruera nya projekt, snarlika dem som man just har tvingats avveckla eftersom det var gamla pengar. Det har vuxit upp en speciellt utvald grupp i de här stadsdelarna som vet hur man ska gå till väga. De vet hur ansökningar ska formuleras. Sällan dyker det upp några helt nya namn och idéer. För många handlar det dessutom om deras eget jobb och egen försörjning.

Ibland kan det kännas som något slags mutpengar eller som att socialdemokraterna vill köpa sig fria från problem som de inte har någon lösning på. För varaktiga förbättringar måste det till helt andra lösningar, riktiga jobb och en bra skola, en trygg miljö fri från klotter och skräp och en möjlighet att äga sin bostad och att få bestämma själv över sitt eget liv. Sist men inte minst handlar det om möjligheten att bestämma själv hur man vill bo.

Jag vill också bara säga att det projekt i Skärholmen som Teres Lindberg tog upp – tidningen Södra sidan – inte har någonting som helst med stadsdelsförnyelsen att göra.

Anförande nr 184

A b e b e H a i l u (s): Ann-Katrin säger att detta är mutor från Socialdemokraterna. Det är inte sant. Först och främst handlar det om medborgarförslag. Nästan alla förslag när det gäller Storstadssatsningen är medborgarförslag. Det förs en demokratisk diskussion bland medborgarna. Det är de som ser till att olika frågor kommer till nämnden och att nämnden beslutar om dem. Det är inte mutor. Det är demokratiska beslut.

Det har hänt mycket i Rinkeby och i de andra stadsdelarna. Det är Blommanpengar, storstadssatsning och så vidare. Det har hänt mycket – det lovar jag dig. Du vet det också. Du måste erkänna det.

Anförande nr 185

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ja, Abebe, det är medborgarförslag, men det är inte förslag från vilka medborgare som helst. Du vet mycket väl att det ofta är samma personer som kommer om och om igen och har nya projekt.

Du säger att det har hänt mycket och hänvisar till alla pengar – Blomman och Storstadssatsningen. Men det har i alla fall inte hänt tillräckligt i Rinkeby. Du kan väl inte påstå att det är bra ställt i Rinkeby när det handlar om arbetslöshet, socialbidragsberoende och utvecklingen i skolan? Där har det inte hjälpt ett dugg med de här pengarna.

Anförande nr 186

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är bra att det finns folk som arbetar i förorterna för att skapa goda idéer. Det är viktigt med processer, som borgarrådet sade tidigare.

Men anta nu att vi i dag i stället hade haft att ta ställning till ett ärende som hette innerstadens förnyelse! Anta att det i detta ärende skulle stå som det stod i årsredovisningen som vi hade nyss som exempel på denna förnyelse av innerstaden: Cirka 150 arbetsgrupper har arbetat med att exempelvis öppna konsthall, spela teater, arrangera hälsopromenader, starta ungdomsråd och öppna friskvårdsrum vid äldreboenden. Skulle ni tycka att detta var en radikal förnyelse av innerstaden?

Nej, det är nämligen skillnad på förort och innerstad. Inne i staden är det centralt planerande politiker som vill ha äreminnen över sig själva och som satsar på statusprojekt. Men i förorten är det folk som ska bestämma. Som en av stadsdelsdirektörerna sade tidigare: På Östermalm byter man glödlampor. När man ska byta glödlampor i förorten startar man ett projekt om hur man byter glödlampor.

Under året har facknämndernas och bolagens medverkan i de lokala uträkningsprocesserna förstärkts, står det. Om man då tittar på de centrala nämnderna så ser man att utbildningsförvaltningen skriver att den medverkar lite grann genom att den förnyar gymnasiet i Tensta och så vidare. Stadsbyggnadsnämnden säger: Vi medverkar när vi blir ombedda att medverka. Det är tydligen den förstärkning som finns.

Man kan säga att alla de projekt som har varit, nu senast stadsdelsförnyelsen, har gjort att vi har blivit jättebra på torrsim. Vi är perfekta på torrsim. Vi ordnar processen utomordentligt, men vi saknar vattnet att simma i.

Vad är det då som fattas för att det här skulle bli en verklig förnyelse av ytterstaden? Det är samma processer som har behövts för innerstaden. En av de biträdande stadsdelsdirektörerna har sagt: Vi har byggt om innerstaden fem gånger medan vi i stort sett inte har gjort något för ytterstaden.

Man kan nämna några punkter. Det är för lite betoning av insatser för att skapa fler jobb. Det är för lite samarbete med näringslivet. Det är för lite satsning på stöd åt nya småföretag i förorterna. Där skulle det gå att göra mycket. Det är för lite centralt stöd av politiker och av statliga och kommunala tongivande tjänstemän. Ett exempel är när man föreslog att man skulle lägga ett centrum för formgivning i en av de närmaste förorterna. Då sade en centralt placerad företrädare på kulturen inom Regeringskansliet att det inte var tillräckligt centralt att lägga det i förorten ute vid gamla LM Ericsson.

Det finns också flera andra saker. Det finns ingen vilja att lägga statusprojekt i förorterna. Det är för lite långsiktig planering.

Anförande nr 187

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Hardy! Det känns lite tråkigt när du beskriver det på det här sättet. Jag vet att du vet att själva utgångspunkten i stadsdelsförnyelsen har varit just att forma de framtidsvisioner och de framtidsbilder som finns. Sedan är det klart att för de enskilda insatserna har det sett väldigt olika ut. Det beror också på att vi har valt att inte styra detta. Det har varit de som faktiskt bor där som utifrån sina egna bilder av vad som behövs göras i just deras stadsdel ska få vara med och forma det här.

Det finns också stora saker. Till exempel är en mycket viktig del ute i Skarpnäcks stadsdelsnämnd det omvända stadsdelsplaneringsprojektet i Kärrtorp. Där är stadsdelsförnyelsen en viktig del i hela processen för att vända på det här. Det är klart att den samverkan i realiteten inte har kostat så himla mycket, mer än att få med medborgarna på ett nytt sätt. Man försöker med nya projekt för att utveckla just den stadsdelen.

Jag håller inte med dig. Jag tycker att du är lite ful i mun när du säger så där.

Anförande nr 188

H a r d y H e d m a n (kd): Det är intressant att det aldrig är samma perspektiv på innerstaden. Jag säger inte att detta är fel. Jag tycker att det är bra att man lär sig att simma torrsim, men man borde få lite vatten också. Det är det det gäller.

Anförande nr 189

Å s a R o m s o n (mp): Jag ska fatta mig extremt kort och hålla mig till det särskilda uttalande som Miljöpartiet har gjort i kommunstyrelsen. Det anknyter till

den debatt vi för här. Visst är det så att samtliga partier här har sina egna utmärkta åsikter – alla tycker vi ju att våra åsikter är de mest utmärkta – om vilka strukturer som måste förändras. En del handlar om saker på riksnivå, som borgarna pratar om, och andra saker handlar om strukturer för hela staden, som Hardy och även vi pratar om när det gäller att delaktighet är någonting som ska finnas i det civila samhället och som måste finnas i alla stadsdelar. Vi vill ha ett sådant perspektiv, och det är därför vi har värnat Agenda 21-processerna, som gäller i hela staden.

Frågan här handlar om stadsförnyelsen och om ifall det behövs särskilda insatser i vissa bostadsområden som har hamnat alltför mycket efter. Det beror på hur man uttrycker det. Jag håller med om borgarrådet Lindbergs föredragning här. Vi gör bostadsområden och stadsdelar en otjänst när vi kallar dem för utsatta eller liknande.

Men det här är ett stort problem. Frågan för den här församlingen är att deklarerat när vi får en årsredovisning: Hur tänker vi framåt? Behövs det några särskilda insatser för den här typen av bostadsområden? Eller är det bara de allmänna strukturerna vi ska ändra? Jag tror att vi måste erkänna att det inte räcker. Vår politik handlar om att se till att diskrimineringen raderas. Men det behövs antagligen ytterligare saker för att vissa områden ska höja sig. Det behövs goda förutsättningar. Vi behöver ha en bostadspolitik, en socialpolitik och en arbetsmarknadspolitik som jobbar för integration. Vi behöver jobba med det även i alla nämnder och styrelser.

Men frågan är: Behöver vi särskilda insatser i vissa bostadsområden? Vi bör enas om att de i så fall behöver vara långsiktiga. Jag tror, till skillnad från en del andra här kanske, att vi behöver det. Det behöver vara ett deltagande från underifrån. Vi kan inte bara sitta här och säga: Nu ska vi kasta ut så här mycket pengar för att rusta upp det här området. Det är ett meningslöst sätt att höja bostadsområden som ligger efter. Där måste man ha ett deltagande underifrån.

Men jag håller helt med Hardy om att när det handlar om att perspektivet med deltagande i det civila samhället så behöver vi det i hela staden. Det är en förutsättning. Det mest segregerade området i Stockholm är innerstaden, som är helt homogen när det gäller vissa befolkningsgrupper och även när det gäller en del inkomster. Det är självbilden av Stockholm som behöver ändras. Det är inte någonting som man kan ändra på när det gäller boende ute i de utsatta områdena. Däremot behöver vi deklarerat huruvida vi tror eller inte tror att det behövs särskilda insatser under lång tid i vissa områden. Där blir jag osäker när jag ser det borgerliga särskilda uttalandet.

Anförande nr 190

A b e b e H a i l u (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Åtminstone alla de extrainsatser som har kommit till Rinkeby har förbättrat Rinkeby – själva stadsdelen – och dessutom har de förbättrat och ökat den lokala demokratin.

Man kan börja med Blommanpengarna, som Ann-Katrin sade, och sedan kom Storstadssatsningen. Det kom 110 miljoner kronor i Storstadssatsningen. Vad gjorde dåtidens borgerliga majoritet? Den tog 93 miljoner kronor och använde dem för att fylla de svarta hål som ni hade lagt till budgetunderskottet. Det fanns bara 17 miljoner kvar för andra satsningar.

I dag innebär stadsdelsförnyelsen extra pengar utöver budgeten. I dag använder man stadsdelsförnyelsen för olika projekt. Jag kan nämna äldrecentret i Rinkeby. Alla politiker från Stadshuset har besökt det. Äldre i Rinkeby som bor hemma och är isolerade kommer dit på dagarna. Mellan klockan 8 och 16 använder de varje dag centret. Det går otroligt bra. Ni vet det; ni har varit där.

När det gäller fotbollsarena så har inte Rinkeby någon gräsmatta. Nu ska man med stadsdelsförnyelsepengar göra en konstgräsmatta i Rinkeby för första gången. Det sker tack vare stadsdelsförnyelsepengarna. Det finns också andra projekt som har genomförts. När det gäller alla de här projekten kommer idéerna från medborgarna själva. De kommer från pensionärsrådet, ungdomsrådet, kvinnorådet, förskole- och skolrådet, handikapprådet och så vidare. De kommer även från individer.

Det har hänt mycket, som jag sade, utöver budget. Detta är inte till för att fylla svarta hål.

Anförande nr 191

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Abebe! Om det har hänt så mycket som du säger – hur kommer det sig då att arbetslösheten inte har minskat och att det inte har blivit bättre i skolorna? Det du räknar upp är helt riktigt. Det är exempel på det som jag tar upp. Det är små projekt som någon hittar på och som inte förbättrar helheten.

Jag tycker också att det behövs mer resurser till ytterområden än till innerstaden så länge det ser ut som det gör i dag. Men syftet måste vara att man ska få en långsiktig förbättring. Jag tror tyvärr inte att det blir en långsiktig förbättring av de här små insatserna. Man tar med ena handen och ger med den andra. Det är konstigt när till exempel Svenska Bostäder inte kan bygga affärslokaler när man bygger nya hus trots att det råder en så oerhörd brist på lokaler för småföretagare i Tensta. Man satsar på projekt i stället. Det hade annars varit alldeles utmärkt. Men då tror man att det inte är bra att blanda bostäder och näringsliv.

Anförande nr 192

A b e b e H a i l u (s): Ann-Katrin! Du pratar bara hela tiden om Skärholmsmodellen. Det går bra för Rinkeby. När arbetslösheten minskar med mellan 2 och 3 procent i hela Stockholm har den minskat med 10 procent i Rinkeby. Lyssna en gång till! Den har minskat med 10 procent i Rinkeby. År 2004 och 2005 minskade den fortfarande. Självfallet har vi många arbetslösa på grund av att det hela tiden kommer in nya både från Arlanda och från flyktingläger. Precis nu har vi fått 600 flyktingar. Det kan vi tyvärr inte göra någonting åt, och de kan inte få jobb på en gång. Det tar tid.

Men annars går det bra för Rinkeby. Svartmåla inte Rinkeby!

Anförande nr 193

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! En lögn blir inte sannare bara för att man upprepar den flera gånger. Det är något slags politisk pamflett som har gått ut från Socialdemokraterna att socialdemokrater i olika

debatter ska gå ut med osanna uppgifter när det gäller stadens ekonomi. Det var inte underskott, utan vi hade en miljard i överskott. Dessutom var staden skuldfri.

Jag vill ändå prata lite grann om segregationen, som ärendet ju rör. Det är intressant att höra Teres Lindberg, som är ansvarigt borgarråd för de här frågorna. Hon är nöjd. Det är jättebra. Men för ett antal veckor sedan kunde vi alla läsa i tidningen att Teres Lindberg sade att Socialdemokraterna har misslyckats med segregationen. Segregationen i Stockholm har ökat. Man måste utgå från hur verkligheten ser ut. Socialbidragsberoendet har ökat. Arbetslösheten har ökat. Då vill man från Socialdemokraterna ändå säga att arbetstillfällena har blivit fler. På vilket sätt då? Jo, med plusjobb och med sysselsättningsåtgärder. Företagandet är oerhört lågt i stora invandrargrupper och i vissa av de förorter som projekten rör. Få har möjligheter att driva företag eftersom det är alldeles för krångligt och eftersom det tar alldeles för lång tid att få tillstånd. Fler och fler elever i Stockholm får inte godkänt i basämnena.

Vänsterpolitik är aldrig bra, och den är inte bra för att minska segregationen i det här landet eller den här staden heller. Det råder en övertro på de här tillfälliga projekten, som man tror att man ska hjälpa hjälplösa människor med. Det gör man i stället för att se vad var och en kan bidra med i form av att arbeta och att utbilda sig. Det finns ingenting av det i de här tillfälliga projekten. Om tillfälliga projekt vore lösningen för Stockholms invånare så borde vi inte ha några problem längre med segregation. Vi har ju haft så otroligt många projekt.

Segregationen har ökat i Stockholm. Det ansvariga borgarrådet har sagt det tydligt: Vi socialdemokrater har misslyckats. Själv tycker jag att det är en ganska viktig konsumentupplysning inför höstens val. Det är tydligt att ni har misslyckats, och det är bra att ni upplyser väljarna om det.

Anförande nr 194

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Vi har inom majoriteten avsatt en summa – i förhållande till hela budgeten en rätt blygsam summa – för att människor i en del av våra förorter ska kunna delta i den demokratiska processen. Denna satsning ger upphov till en oerhörd aggressivitet från den borgerliga sidan. Det finns en oerhörd rädsla för att människor som bor i våra förorter ska få vara med och bestämma över en del av de satsningar och en del av de insatser som görs där de bor.

Kära borgerliga partier! Det är klart att vi inser att förändringar kräver långsiktighet. Det är därför vi har genomfört en rad andra åtgärder för att fördela från dem som har mest till dem som har minst. Självfallet kan vi inte åstadkomma det genom stadsdelsförnyelsen. Det stadsdelsförnyelsen kan göra är att ge människor möjligheter att vara med och forma sin stadsdel. Det är ett underifrånperspektiv – att de människor som bor i Rinkeby, Tensta, Vantör och Husby får vara med och bestämma över sin stadsdel.

Därför reagerar jag starkt mot den föraktfulla ton som till exempel Ann-Katrin Åslund har mot de människor där jag bor i Tensta–Rinkeby som engagerar sig i lokala projekt. Det är små projekt. Det är obetydliga projekt, tycker Ann-Katrin. Det tycker inte de människor som är med. Det gäller de människor som har startat

äldrecentrum i Rinkeby, de som har startat våra bollplaner och de som har dragit i gång stora lärläsningsprojekt. De tycker inte att det här är små och obetydliga projekt. Det är projekt som är viktiga för deras barn och viktiga för oss som bor här. Jag tycker faktiskt att du ska tänka om, Ann-Katrin!

Anförande nr 195

Kristina Alvendal (m): Ann-Margarethe Livh! Vi har bara den modesta uppfattningen att vi tror att det är bra för de här områdena om man ser till att socialbidragsberoendet minskar, att folk får ett arbete att gå till, att folk som har förmågan får möjligheter att starta företag och att elever även i utsatta områden i Stockholm ska få bra betyg. Vi har den modesta uppfattningen att det är det som politiken bör handla om. Det borde vara ditt uppdrag som förtroendevald i den här staden att se till att det är möjligt

Anförande nr 196

Ann-Margarethe Livh (v): Ja, Kristina Alvendal, det är mitt uppdrag. Det är därför jag har suttit i en majoritet där vi har försökt att omfördela resurser från dem som har det bäst till dem som har det sämst. Men det är också mitt uppdrag som förtroendevald och som boende i ett miljonprogramsområde att vara med och starta demokratiska processer och stödja de demokratiska processer som finns i de områdena.

Anförande nr 197

Ann-Katrin Åslund (fp): Jag tycker inte att jag har en så aggressiv ton. Jag tror nog också att Ann-Margarethe Livh vet att jag inte tycker särskilt illa om Rinkeby; jag brukar faktiskt ofta vara där.

Jag vet att du också har tyckt att det har varit problem med de korta projekten, som växer och sedan dör. Sedan måste man starta ett nytt ser som nästan likadant ut. Det handlar om en långsiktighet. Det är väl tråkigt om människor ska känna sig delaktiga bara när det handlar om projekten? Det finns ju massor med verksamhet i stadsdelarna som inte är projekt. Dem bör man också vara delaktig i, och det är där man ska lägga ned fokus och krut.

Jag kan bara titta på exempel på verksamheter i min egen stadsdel som har kommit från stadsdelsförnyelsen. Det är bra saker som vi har gett pengar till, men vi borde kanske ha gett pengar till dem ändå. Det känns som om man har en gottpåse vid sidan om. Det handlar till exempel om upprustning av lekplatser. Det borde vi väl göra ändå. Det handlar om stöd till kvinnojourer. Det borde vi ge ändå. Dagkollo borde vi också ha ändå.

Anförande nr 198

Ann-Margarethe Livh (v): Ann-Katrin! En del kortsiktiga projekt står inte i motsats till långsiktiga satsningar. Om man vill ha en stad som är lika för alla och där alla har samma möjligheter så är det klart att man måste göra som vi har

gjort och omfördela. Det tycker jag att man bör göra ännu mer än vad vi kanske har gjort i den här majoriteten.

Men man måste också tillåta att nya processer startar. Man måste hitta nya former för demokratin och nya former för att människor ska delta – deltagandedemokrati. Därför kan man inte sätta en satsning som stadsdelsförnyelsen i motsats till andra, viktiga långsiktiga insatser.

Anförande nr 199

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Nu var det inte så många som var här klockan två i dag, men för det fåtal som var här då är det risk för upprepning nu. Jag viftade med den här utredningen då, och jag gör det igen nu – egentligen av en helt annan anledning. Det är en genomgång som utrednings- och statistikkontoret har gjort av utvecklingen på segregationsområdet. Man har mätt 1980, man har mätt 1990 och man har mätt tidigt 2000-tal.

Jag tycker att det är småaktigt att se vad ni gör nu. Rapporten säger att segregationen har ökat. Men från 90-talet fram till i dag har vi lyckats stoppa den utvecklingen. Vad som hände i början av 90-talet när ni styrde den här staden och styrde i regeringen är helt förskräckligt. Vad som hände med Storstadssatsningen var att ni stoppade pengarna i svarta hål. Det bidrogs från staten för att man skulle få en större chans att komma till rätta med de stora problem som fanns.

Men jag är beredd att hålla med när det gäller långsiktigheten. Det är klart att vi inte har lyckats med den. Vi har inte lyckats hitta ett sätt att långsiktigt jobba med de här frågorna. Och det finns inte en satsning i världen som kommer att lösa problemen med segregation. Däremot kan satsningar vara med och bidra.

Ert sätt att se på medborgares engagemang är småaktigt. Se på vad de faktiskt är med och bidrar till i processer! De är med och målar upp framtidsbilder av sin stadsdel. De är med utifrån de problem som man ser i dag och de möjligheter som man vill ha för sina barn och ungdomar. De är med och driver olika projekt för att faktiskt förändra. Det betyder så otroligt mycket.

Det jag har hört här i dag handlar egentligen bara om valfrihet – att bostadsrättsomvandling i ytterstaden skulle vara den enda lösningen. Tillåt mig skratta! Det är så larvigt så det finns inte. Det som hände under förra mandatperioden med bostadsrättsomvandling har bidragit till att de rika blev rikare och att valfriheten för dem som inte har blivit rikare, inte hade resurser och inte köpte sina bostäder avsevärt har förminskats. De har inte någon möjlighet att flytta till innerstaden.

Ja, vi har misslyckats med segregationen. Jag lovar att jag och mitt parti kommer att göra allt vi kan för att fortsätta att med reformer bryta orättvisor. Det är ett vallöfte. Det enda som ni här har lovat är att ni kommer att lägga ned de satsningar som faktiskt betyder någonting för medborgarna.

Anförande nr 200

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Vi kan i alla fall lova att vi kommer att göra precis allt för att människor ska få riktiga jobb och slippa leva på socialbidrag. Det tycker jag är en av de allra viktigaste sakerna.

Du talar om att stoppa i svarta hål. Jag undrar vad ni håller på med just nu när det handlar om stadsdelsförnyelsen i så fall. Vad är upprustning av lekplatser? Vad är stöd till kvinnojourer? Vad är dagkollo? Vad är inköp av nya datorer till medborgarkontoret? Det är väl någonting att stoppa i svarta hål? Jag tycker att det behöver göras och jag tycker att människor ska få vara med och bestämma över sina gårdar, oavsett om de bor i hyresrätt eller bostadsrätt.

Men jag förstår inte varför det ska vara minst tolv personer anställda för att administrera det här. Det är en eller flera i varje stadsdel. Det går åt mycket andra resurser också, medan människor egentligen inte får bestämma så mycket själva. Men ni får dem att tro att de får bestämma. De får bestämma över en konstgräsplan, men de får inte bestämma över sitt liv.

Anförande nr 201

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag vet inte om lagstiftningen gäller olika för olika människor. Jag trodde att vi hade en lag för alla människor.

Jag måste också fråga en sak. Jag har ingenting emot riktiga jobb; jag tycker att det är jättebra med riktiga jobb. Det är därför tillväxten i ytterstaden är ett av de centrala målen. Det finns tre stycken mål för stadsdelsförnyelsen, och ett av dem är just tillväxt i hela staden med fokus på ytterstaden.

Men vad gör ni då? Ni lovar sänkta skatter. Hur ska ni finansiera det? Jo, ni ska dra ned på den offentliga sektorn. Vad betyder det? Det betyder att de här tolv som du pratar om och som är med och driver processerna i stadsdelsförnyelsen och ett otal många tusen fler kommer att förlora jobbet med er politik.

Anförande nr 202

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Jag hoppas att de som lyssnar på debatten hör vilket tonläge det ansvariga borgarrådet har och sedan kan dra sina slutsatser själva av den typen av argumentering. Det brukar ju vara så att när argumenten tryter höjer man tonen.

Det är lite jobbigt för ansvarigt borgarråd att stå med facit i hand. Segregationen har faktiskt ökat, framför allt under de senaste fyra åren. Jag förstår att det är jättejobbigt. Vi har inte alls pratat om annat än att vi har gett förslag här i kväll. Jag hade många förslag, till exempel att se till att jobba med arbetslösheten så att den blir lägre, att minska det ökade våldet, att öka tryggheten och att se till att socialbidragstagandet kraftigt minskar. Men du har inga sådana förslag, och jag förstår att det känns jätteupprörande att vara ansvarig för de här frågorna och se att utvecklingen går käpprätt åt andra hållet.

Det stämmer inte att vi vill dra ned på den offentliga sektorn. Till exempel satsar vi över 20 miljarder mer till den kommunala sektorn än sittande regering. Där har du fel. Du står och ljuger.

Anförande nr 203

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Om du undrar vad tonläget beror på, Kristina, så får du lyssna på dig själv. Det är kanske inte mitt fel att tonläget hamnar på en helt konstig nivå.

Stadsdelsförnyelsen handlar inte om riktiga jobb. Vi har haft en helt annan satsning om två miljarder, som du också har varit emot, och som till stora delar faktiskt har handlat om just riktiga jobb, om att motverka flaskhalsar på arbetsmarknaden och om att se till att jobben också går till dem som står allra längs ifrån arbetsmarknaden. Ert sätt att hantera detta gör att man blir ledsen och bestört.

Anförande nr 204

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Visst brukar man ändå säga att man höjer tonen när argumenten sviker? Det är lite så det känns i den här debatten.

Hur kan borgarrådet Teres Lindberg ha mage att lyfta fram borgerlig regering under tre år? Det här landet har styrts av socialdemokrater i 65 av de senaste 74 åren. Vilket ansvar har Socialdemokraterna för att vi har ett land där människor är vana vid att bli omhändertagna? Här kommer människor från hela världen. Det är starka, kraftiga, dugliga och kompetenta människor. Men när de kommer hit till Sverige så ska de hjälpas in i det svenska samhället, och det måste alltid, alltid till pengar. Det är politikerna som ska tala om i vilken process de ska ingå.

Utgå i stället från att det är människor som både vill, kan och är dugliga att komma in i samhället av egen kraft. Lyssna på hur de vill ha det i stället! Detta är mycket märkligt. Som jag sade tidigare i en debatt här så läser man ledarskribenter från Socialdemokraterna som också säger att det inte är så enkelt att få människor in i det demokratiska samhället och att bli aktiva när de är vana vid att bli omhändertagna.

Anförande nr 205

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Man blir lite ledsen igen. Framför allt: Jag tog upp regeringen Bildt och den dåvarande borgerliga majoriteten som satt här därför att jag tyckte att det här var så småaktigt. Det är så småaktigt att ni beskyller oss för att sträva mot en ökad segregation.

Jag representerar Socialdemokraterna. En av de viktigaste sakerna som står i mitt partiprogram handlar om jämlikhet och om rättvisa. Det är det absolut viktigaste för mig i hela mitt politiska engagemang. Jag blir förbannad och jag tycker att det är tråkigt att ni gör sådana påhopp.

Arbetet med flyktingintroduktionen under hela den här mandatperioden har absolut haft fokus på arbetslinjen. Vi har tydligt styrt om hela verksamheten, och vi tog över

mandatperioden efter fyra år av borgerligt styre. Det är klart att det inte var tillräckligt gjort då. Det har varit mycket jobb kvar att göra.

Anförande nr 206

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, fullmäktige! Det här är märkligt. Jag hade inte tänkt gå upp i debatten i dag, för jag tyckte att det här är vi kanske överens om och att rapporten och redovisningen kan läggas till handlingarna. Men jag kan inte låta bli att gå upp. Det kommer ju lite påhopp här och där.

För mig är stadsdelsförnyelsen en demokratiprocess som är viktig. Hos oss i Hässelby–Vällingby har det varit alltifrån hembygdsföreningar till andra organisationer, men framför allt unga och personer som har ett drogberoende av olika slag som har hört av sig, lagt fram förslag, diskuterat och fått igenom olika projekt. Jag tycker att det är viktigt att nämna det i det här sammanhanget.

Ett projekt som vi har gått igenom är ungdomarna i Grimsta. Det är ett område som är ganska tufft, med stor invandrartäthet. Där har man önskat och lagt fram förslag till stadsdelsnämnden om en skateboardbana, vilket man har fått igenom. Den har slagit väldigt väl ut. Jag tycker inte att det är en engångsgrej som sedan slutar upp. Det här har visat ungdomarna att de med egen kraft kan driva den demokratiska processen och få igenom det som de tycker känns viktigast nu.

Ett annat förslag är att det har startat ett daghärbärke som heter Vistet ute hos oss i Hässelby gård. Där har de äldre med beroendeproblematik fått sin dagvistelse. Det är mycket bra. De har själva plockat fram idén tillsammans med kyrkan.

Ett ytterligare förslag är att ungdomar på en skola vill ha en fritidsverksamhet på skolan. De fick igenom detta. De uppväktade oss politiker och bad oss komma ut till skolan. Nu har de sin fritidsverksamhet där. Det här är några exempel på vad stadsdelsförnyelsen och den demokratiska processen kan leda till.

Det som är intressant, slutligen, är att när vi i stadsdelsnämnden har tagit ställning till de nya projekt som kommer från olika håll så har i första hand Moderaterna och Kristdemokraterna tyckt att detta är bra idéer och förslag. Men det man inte gillar är resursfördelningssystemet – att man lägger pengarna utanför vår ordinarie budget. Det har man hakat upp sig på. Det tycker jag är småaktigt.

Jag är av den uppfattningen att för att starta nya demokratiprocesser och dylikt så behövs det en slant som inte läggs i svarta hål. Jag tycker att vi är en bra bit på väg. Detta löser inte alla problem; det är jag medveten om. Men det som är gott och som har kraft i sig kommer att leva kvar i vår ordinarie verksamhet.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 207

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Ingen anklagar borgarrådet för att vilja öka segregationen. Det är inte det vi diskuterar. Det vi diskuterar är konsekvenserna av politiken. Jag har dåligt samvete för en del som vi gjorde under

förra mandatperioden, men inte för att vi stoppade i svarta hål. Staten godkände nämligen vår satsning därför att vi hade motprestationer som översteg vad staten satsade. Det är viktigt att komma ihåg det.

Jag vill inte alls uttala mig nedsättande om alla de projektgrupper som jobbar. Men för att ta Kruses anförande nyss: På vilket sätt har man ökat östermalmsbornas vilja att flytta till Hässelby genom de projekt som du nämnde? Det är det som är frågan. Jag har sagt det säkert tio gånger här ifrån talarstolen. När vi har lyckats med segregationen så vill östermalmsbor och södermalmsbor flytta till Rinkeby. Varför gör de inte det? Det beror inte på att de tycker illa om människorna där, utan det beror på innerstadspolitikerna. Den här kommunfullmäktigeförsamlingen är innerstadens kommunfullmäktige, med några undantag. Det är ingen som vågar föreslå ett statusprojekt i någon förort.

Teres Lindberg! Du bör ringa till det statliga verk som nu vill flytta till övre Östermalm och säga åt dem: Flytta till Rinkeby! Då får de ett statusprojekt där. När jag pratade med Abebe nyligen och vi föreslog att man skulle slå samman Kista och Rinkeby stadsdelsnämnder så sade han: Men då tar ni ju bort den största arbetsplatsen i Rinkeby, det vill säga stadsdelsförvaltningen! Det är fullständigt katastrofalt att man inte kan skaffa fram fler arbetstillfällen i Rinkeby. Det som saknas är viljan att lägga statusprojekt i förorterna och att platta ut Stockholm. Det krävs en långsiktig planering av infrastrukturen.

Borgarrådet Lindberg borde kunna gå på dem och prata om snabbspårvägen. Se till att den passerar Rinkeby! Det är en jätteförlust för Stockholm att inte snabbspårvägen passerar Rinkeby. Eller se till att det finns en buss som förbinder Östberga med de andra förorterna! Det är en massa saker på makronivå som är viktiga. Det är inte bara det att småfolket ska simma torrsim hela tiden. Det behövs småföretagslokaler och bokaler, alltså en kombination av småföretag och bostad.

Jag vill sluta med exempel på småttigt utnyttjande av goda idéer, båda gällande Tensta. Det är Tensta bostadsutställning, som kunde ha blivit en jättegrej. Hela den ursprungliga projektgruppen är sidsteppad, inte minst därför att ett av de största bolagen inte var med på idéerna från början. Det var Svenska Bostäder. Nu får vi en liten bostadsutställning, som inte alls blev det som var meningen. Till slut handlar det om Inspiratorium i Tensta. Det är ett science center som ingen har brytt sig om trots en utmärkt projektgrupp.

Anförande nr 208

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Hardy nämnde flyttningen till Hässelby–Vällingby. Därför går jag upp i en replik på detta. Syftet med stadsdelsförnyelsen är inte i första hand att få folk att flytta till oss. Vi har en väldigt stor inflyttning i vår stadsdel – nog bland den största i staden. Syftet är att ge dem som bor i Hässelby–Vällingby möjligheten och chansen att vara med och påverka i en demokratisk process. Jag tycker att det är på god väg att lyckas. Det gäller att ge dem som har det svårast chansen, det vill säga ungdomar, utslagna och så vidare.

Anförande nr 209

H a r d y H e d m a n (kd): Det tycker jag är alldeles utmärkt. Men var finns statusprojekten? Hässelby är en av de stadsdelar som skulle klara sig utmärkt som egen kommun om man satsade på sin egen infrastruktur och annat. Det är synd att man inte inser att det inte handlar om att Hässelby har stor inflyttning. Men jag antar att det inte är östermalms- och södermalmsbor som flyttar till Hässelby.

Anförande nr 210

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Det efterlystes någon som kommer med statusprojekt. Då kände jag mig utpekad.

Anförande nr 211

B i l l y Ö s t h (m): Herr ordförande och fullmäktige! Jag begärde nu inte ordet för att diskutera America Vera Zavalas demokratistudiecirkel i Bagarmossen, utan som Kärrtorpsbo när borgarrådet Lindberg hallelujaförklarade den omvända beslutsprocessen när det gäller bostadsbyggandet i Kärrtorp. Hon sade att det skulle vara en så fantastisk sak. Nu är det så att invånarna i Kärrtorp inte tycker det. De tyckte ganska illa om det här. De tyckte inte att de hade fått något inflytande, att projektet minskade i storlek och så vidare. Det här var absolut ingen dundersuccé – det tycker inte invånarna i Kärrtorp.

Anförande nr 212

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Men det var i alla fall ett försök från stadsbyggnadskontoret att öka deltagandet och engagemanget från medborgarna utan att för den skull lägga ned en massa resurser, men enkom för att man har ett uppdrag i stadens budget inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

Anförande nr 213

B i l l y Ö s t h (m): Ja, det var ett försök, men det var ett jättedyrt och misslyckat försök. Det är en sak att säga en sak, och en annan sak att göra den också.

Anförande nr 214

A b d o G o r i y a (s): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag satt och lyssnade på debatten, och jag blev faktiskt lite förvånad över att man kopplar ihop arbetslösheten och stadsdelsförnyelsemedel och att man kopplar ihop skolresultat med just stadsdelsförnyelsepengar. Det är ingen av oss i majoriteten, framför allt inte som socialdemokrat, som har sagt att stadsdelsförnyelsemedel kommer att lösa alla problem som vi har i vår ytterstad. Det här är i stället en hjälp för de medborgare som bor och verkar i våra stadsdelar att få påverka sin egen situation.

När jag debatterar arbetslösheten på den lokala nivån ser jag framför allt under förra mandatperioden borgarna på det här sättet. Arbetslösheten är inte en angelägenhet för en kommun eller lokala politiker, utan det är en statlig angelägenhet.

En av ledamöterna från den borgerliga sidan kopplade ihop skolresultat med stadsdelsförnyelsemedel. Vi vet att vi har svårigheter i skolorna i ytterstaden. Det var därför vi fattade det beslutet när det gäller det nya resursfördelningssystemet. Det var ni också emot.

Mina frågor till er, och framför allt till min vice ordförande från Folkpartiet är: Tycker du att de medel som har gått till Lunda Nova under årens lopp i olika former har varit felsatsningar? Tycker du att de medel som har gått till Livstycket under många år har varit felsatsningar? Tycker du att de medel som har gått till konsthallen har varit felsatsningar? Tycker du att de medel som har gått till kvinnocentrum och likaså till kvinnojouren har varit felsatsningar?

Från majoriteten har vi åtminstone ett alternativ. Ert alternativ är att inte satsa något över huvud taget. Det är skillnaden.

Anförande nr 215

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Både Lunda Nova, Livstycket, konsthallen och kvinnocentrum var verksamheter som startades just under den borgerliga majoriteten. Vi hade makten här då. Då använde vi de här pengarna. Men det som är intressant är att de fortfarande inte klarar sig. Det är jag jättebekymrad över. Det är ju just det som är problemet med det här med projekt. Jag tycker inte att något av de här har varit en felsatsning, men för att de ska kunna klara sig är det flera av dem som har fått medel från Kompetensfonden nu.

Det finns inga långsiktiga lösningar för att man ska veta att verksamheterna är kvar. Livstycket lever livsfarligt vartenda år – vartenda halvår, skulle jag vilja säga. Det är det som är fel. Bra verksamheter kan inte få vara kvar när man konstruerar dem på det här sättet som ni gör med de här satsningarna hela tiden. Det är det som är problemet.

Anförande nr 216

A b d o G o r i y a (s): Jag tänker absolut inte använda ohövliga ord i debatten. Men låt mig säga – och jag går till fakta – att redan 1997 var jag tillsammans med dåvarande finansborgarrådet Mats Hult i just Lunda Nova. Det var vi som började med att anställa. Jag ska påminna dig, Ann-Katrin Åslund, i detalj: Vi började med att anställa en halv tjänst som näringslivssekreterare. Det var då vi startade med Lunda Nova, och nu har Lunda Nova utvecklats till det vi har. Så sitt inte här och säg att ni har startat Lunda Nova! Det var vi som gjorde det.

Anförande nr 217

A b i t D u n d a r (fp): Ärligt talat så hade jag inte heller, som många andra har sagt, tänkt gå upp över huvud taget. Men detta är intressant.

Framför allt gäller det utifrån hur detta framförs från majoriteten. Det är processer, ökad demokrati och så vidare. Jag tycker inte att det stämmer. Vi lever i ett kunskapssamhälle. Det finns en rad olika undersökningar från Södertörns högskola. De visar gång på gång att de satsningar som man har gjort över huvud taget inte har

lett till någonting utifrån de mål som man har satt upp för de olika projekten och verksamheterna.

Men här sitter man och skönmålar verkligheten. Vi andra är helt emot det. Det stämmer inte. Vi säger att det här inte har lett till någonting över huvud taget. Arbetslösheten är fortfarande för hög. Tryggheten är fortfarande ett problem i de här områdena. Barnen har fortfarande problem och så vidare.

Men ni håller på med partipolitisk retorik. Ni har haft ansvar för det här så länge som jag kommer ihåg. Men ni har inte lyckats med någonting. Jag har skrivit ut en annan medicin för de här problemen. Men här sitter ni och anklagar oss, som det brukar vara. När det är valår går Socialdemokraterna i opposition när det gäller integrationsfrågorna. De skyller på andra medan de själva aldrig ställer upp.

Ni har lurat människor i de här områdena. Det här har ju inte lett till någonting. Vad har det lett till? Jo, i Rinkeby finns det drygt 90 föreningar som har lärt sig hur man ska söka bidrag. Det gäller bostadseffekter. Men allmänheten och majoriteten i Rinkeby har inte tagit del av de avsikter eller de goda saker som ni vill ge människorna, tyvärr. Det är det vi pratar om.

Vem ansvarar för det här? Jo, det är ni som ansvarar. Ni behöver inte skrika och gapa åt oss andra. Jag tycker att det är väldigt tråkigt. Ibland har jag funderat på hur det kommer sig att man gång på gång gör de här sakerna trots att man vet utifrån olika undersökningar och olika vetenskapliga rapporter att de inte leder till någonting. Ändå gör man de här sakerna. Det är bara kosmetika. Jag får mina onda aningar. Jag tror att man inte vill förlora sina väljargrupper i de här områdena. Man vill ha dem kvar i sitt elände för att de ska rösta på den retorik som ni har skrikit och gapat om här.

Anförande nr 218

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Det är tråkigt att man ska hamna på det planet. Men du har fel, Abit. Om du läser utvärderingarna ser du att de har lett till väldigt mycket. Nihad Bunar, som har gjort den stora utvärderingen av storstadssatsningen i Stockholm, till och med rubricerade sin slutrapport med *Det går bra, men det ser fortsatt dåligt ut*.

Ja, utvecklingen ser inte bra ut. Däremot har de många olika insatserna bidragit till ganska mycket. Jag har medvetet försökt att inte peka ut några eländessiffror. Om vi ska fortsätta att prata i positiva termer kan jag säga att var och en av de fem stadsdelarna med hjälp av insatser från storstadssatsningen har ökat sysselsättningsgraden bland befolkningen med 10 procent. Det tycker jag är mycket, mycket goda resultat.

Anförande nr 219

A b i t D u n d a r (fp): Jag kan försäkra dig om att jag har läst rapporten eftersom jag brinner för de frågorna. Men vi måste vara överens. Många av människorna trivs i dessa områden och älskar dem. Jag har själv jobbat där. Det handlar inte om svartmålning utan vad det handlar om är att kunna komma med de rätta lösningarna.

Man borde skapa stabilitet i de områdena och se till att människor inte flyttar därifrån, men det gör ni inte. Varför inte omvandla hyresrätter till bostadsrätter? Varför inte skapa trygghet och få folk att stanna i sina områden? Du skrattar, du, men det är vad det handlar om.

Jag har själv bott i Rinkeby, men jag flyttade därifrån. Det är många som gör det. Och det flyttar hela tiden dit nya människor. Därför måste vi börja med att skapa stabilitet innan vi börjar prata om andra saker och processer hit och dit. Det är bara retorik, och det håller inte i längden.

Anförande nr 220

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Det som Hardy tog upp är ändå viktigt att inse. Det handlar inte bara vilka som är företrädare i fullmäktige utan det handlar om vilken politik som partierna i fullmäktige står för.

Den stora skillnaden i förhållande till förra mandatperioden är att vi vill bygga hela Stockholm och använda oss av alla resurser som staden har för att skapa lika villkor i hela staden. Det är tvärtom vad ni gjorde under den förra mandatperioden. Därför är det väldigt trevligt att det är valår. Jag välkomnar flera av er på den borgerliga kanten som har varit uppe i debatten ut till ytterstaden, till förorten, där jag själv bor. Vi behöver er på torgen.

Ni säger att vi lurar väljarna. Men jag ser fram emot att ta dessa debatter. Ni vågar oftast inte ens visa er under valrörelserna och berätta vad ni står för. Kom ut till Rågsved, Högdalen och ställ upp på några riktiga debatter där det är vanligt folk som lyssnar på vad ni säger och stå också för er politik!

Det som hände under den förra mandatperioden var att ni ombildade, och det är den lösning som ni har nu också. Det vi gör är att vi bygger mångfald. Vi bygger blandat. Vi ser till att lyfta hela staden. När man har gjort det och höjt grunden i de kommunala verksamheterna i hela staden, då kan man börja prata om att ha statusprojekt för att lyfta ytterstaden.

Till skillnad från Hardy tycker jag att Tensta-BO är ett utmärkt exempel. Men sedan tog det sju år, alldeles för lång tid. En del av grundtanken kanske har försvunnit på vägen, men det har skett ett trendbrott. Äntligen blir det en boutställning som bygger på det befintliga i området och på dem som bor där, inte att det ska säljas ut och flytta in ny befolkning. Bygg på det som finns och ge människor kraft att själva förverkliga sig! Det är det vi står för. Ni pratar om det, men det leder till att det blir precis tvärtom. Det blir motsättningar och ökad segregation.

Är det någonting som har spätt på segregationen under den förra mandatperioden och fram till i dag är det utförsäljningen och ombildningarna. Det förslag till lösning som ni nu kommer med är återigen sådana ombildningar.

Ett statusprojekt som ni återremitterade i dag var skate-parken ute i förortsområdet Högdalen. Det hade blivit ett lyft för hela Stockholm med norra Europas häftigaste och ballaste anläggning. Men det ville ni inte ens gå till beslut på.

Anförande nr 221

H a r d y H e d m a n (kd): Mycket av det du säger är jättebra. Nu ska vi se till att det blir så. Jag möter dig gärna i förorterna under valrörelsen. Då blir vi väl två som bor i bostadsrätt som möts, om jag har förstått saken rätt,

Anförande nr 222

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Nej, Hardy Hedman, du ska inte gå på rykten. Jag bor i Familjebostäders flaggskepp, det ni var så stolta över att ni byggde. Det är en av de få hyresrätterna i Tornbadet i Högdalen. Det är jättefint, men en av de dyraste byggnaderna som någonsin har presterats. Så jag ställer jättegärna upp och tar debatten ute på torgen. Det ser jag fram emot.

Men Tensta-BO är faktiskt trendbrottet därför att det bygger på någonting som är befintligt. Och jag är innerligt trött på att höra debatten ovanifrån där personer beskriver hur det är i ytterstaden och förorten, trots att de inte har en aning om hur det är där. Några har åkt förbi dem eller jobbat i dem. Men jag har bott och verkat i förorten och ytterstaden sedan jag flyttade in i Rågsved i slutet av 70-talet. Vi som har gjort den resan och som bor kvar i dessa områden vet vad det handlar om. Det handlar om att skapa lika förutsättningar för hela staden. Det finns bara ett recept, och inte är det skattesänkningar och ombildningar.

Anförande nr 223

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är bra att du har bott i Rågsved, bor kvar i förorten och vet vad det handlar om. Då vet du också att ni har grävt ned fotbollshallen som vi tänkte bygga under den förra mandatperioden.

Sedan tror du inte att vi finns ute i ytterområdena. Det kan bero på att du bara är just i Rågsved. Men det finns också många andra ytterstadsdelar där du kan finna många av oss.

Väljarna har faktiskt fått ett viktigt budskap från er sida i dag, och det är att ni kraftfullt är emot att människor som bor i ytterstaden ska få äga sina lägenheter. Det finns många som gärna skulle vilja bo kvar, men de har fått ett mycket viktigt och tydligt budskap från flera av er – från både Teres Lindberg och Leif Rönngren – här i dag.

Anförande nr 224

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Nej, den bilden stämmer inte. Det vi gör är att vi i exempelvis Rågsved bygger bostadsrätter. Vi bygger radhus, i och för sig med hyresrätt. Det byggs stadsvillor på Hagsätra IP. Riksbyggen bygger ute i Hagsätra. Ingenting av detta skedde under er mandatperiod. Ni ombildade och sålde ut. Det var ert recept på att komma till rätta med segregationen, och det är ett helt felaktigt recept.

Sedan handlade det faktiskt om en innebandyhall, och jag var med i den processen. Jag bodde i Rågsved då också. På det första mötet där ute när det gällde ytterstads-satsningen hade vi det långsiktiga perspektivet som sedan resulterade i stadsdels-

förnyelsen. Då släppte vi lös kreativiteten, och det handlade om en innebandyhall. Sedan blev det fotbollshallar. Får jag råda och vara med och bestämma blir det både– och. Sedan tar det tid att prioritera, och vi är beredda att göra det. Ni gör en annan prioritering, och det är skattesänkningar. Då vet vi vad som händer ute i våra förortsområden, i ytterstadsområdena. Det blir neddragning av offentlig service. Det blir sämre parkskötsel. Parklekarna läggs ned. Områdena utarmas. Så blir verkligheten.

Anförande nr 225

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Herr ordförande! Jag vill bara adressera till Leif och säga: Välkommen till oss i Norrmalm, Leif, för innerstaden hör också till Stockholm. Vi talar om hela Stockholm, som om inte innerstaden var en utsatt enklav. Men välkommen till oss i Norrmalm och ta ett snack med föräldrar till barn som har särskilda behov och som inte får den hjälp de behöver. Välkommen och titta på vad ni har gjort med resursfördelningssystemet.

*§ 32 Stockholms stads brottsförebyggande program
Hemställan från socialtjänstnämnden (utl. 2006:118)*

Anförande nr 226

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag hade samlat på mig en massa argument inför den här debatten i kväll. Men jag noterar samtidigt att det finns återremissyrkanden från Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna. Därför föreslår jag i stället att vi avstår från debatt i dag och går direkt till beslut.

Anförande nr 227

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Herr ordförande! Jag yrkar återremiss.

Anförande nr 228

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag yrkar också återremiss.

Anförande nr 229

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag yrkar också återremiss.